

Jan Knappert

Vortaro
Esperanto-Suahila
Kamusi
Kiesperanto Kiswahili

Universala Esperanto-Asocio

Digitized by the Internet Archive
in 2014

Jan Knappert

**VORTARO ESPERANTO-SUAHILA
KAMUSI KIESPERANTO KISWAHILI**

Jan Knappert

Vortaro
Esperanto-Suahila
Kamusi
Kiesperanto Kiswahili

Dua Eldono
reviziita kaj ampleksigita

Universala Esperanto-Asocio
Rotterdam 1996

Ĉi tiu libro estas eldonita helpe de
subvencio de la Fondaĵo Saliko de UEA.

Dua eldono

ISBN 92 9017 027 1

© Universala Esperanto-Asocio
Nieuwe Binnenweg 176
3015 BJ Rotterdam, Nederlando

Kompostita en la Centra Oficejo de UEA
Presita ĉe Grafika Entrepreno Tuijtel, Nederlando

AKOMPANA VORTO ĈE LA UNUA ELDONO

“Akompana vorto” – la singularo jam indikas ke ne necesas multaj vortoj. Tia ja ankaŭ estas la karaktero de la priafrika agado de UEA nuntempe, kaj de kunlaboro de prof. Knappert en tio. *Ne vortoj, sed agoj.* Ek de la momento kiam ni serioze ekpensis pri la eldono de la vortaro, ĝis ĝia presigo pasis duona jaro: nekredebla rapida plenumo, despli ĉar ĝi ankaŭ inkluzivas anticipan kolektadon de ekzistantaj vortlistoj kaj ilian analizadon.

Tiu rapideco atestas pri la entuziasmo kaj la efika labormaniero de la aŭtoro – kaj (nepre menciinda) la Grafika Centro Antverpeno. La rezulto de tio kvalite ne suferis pro la rapideco. Projektoj ne similas al vino: ili ne fariĝas ju pli bonaj des pli longe ili kuŝadas. Male: la citita entuziasmo kaj la granda sperto de prof. Knappert faris el tiu ĉi verko ion esceptan: unu el la malmultaj verkaĵoj kiuj vere estas adaptitaj al sia medio. Ne temas ĉi tie pri Eŭropa vortaro kun vortoj po ĉiu tradukitaj al la suahila. Temas pri vortaro laŭeble afrik-karakterata, destinita al afrika uzanto, en ties situacio, kun ties lingvosocio. Se tiu ĉi verko ne restus en la manoj de tiu malgranda popolo de esperantistoj, sed trafus la atenton de la “granda mondo” – la gvidaj sciencistoj (kiuj ja nur legas la gvidajn lingvojn, do preteratentos ĉi tiun verkon) – ĝi kaŭzus vastajn rekonon kaj famon. Ne vortoj sed agoj. Estas ironio ke tio ĝuste validas por *vort*-aro. Ĝi tamen permesos eĉ pli trafan *agadon* ol ĝis nun. Knappert meritas nian profundan dankon pro tio.

H. BAKKER
novembro 1982

ĈE LA DUA ELDONO

Dek kvar jarojn post la unua eldono sekvas la dua. Multo ŝanĝiĝis en Afriko, sed ne la interesiĝo pri Esperanto. Ankaŭ la aĝo de prof. Knappert ŝanĝiĝis, sed ne lia verkemo, kaj lia preteco kontribui denove al la evoluo de la suahila kaj de Esperanto. Fideleco kaj helpemo estas la ecoj kiuj karakterizas la verajn esperantistojn. Tiuj ecoj ĉiam akompanu la evoluon de Esperanto en Afriko. Ni ne forgesu du aliajn honorajn menciojn: s-roj Une Hukstra (Hoekstra) kaj Dan Maxwell tajpis komputile la unuan kaj duan partojn dum multaj horoj, kaj Roy McCoy, la kompostisto de la Centra Oficejo de UEA, finmuntis ĉion. Tiuj ĉi zorgis ke la foliaro manskribita transformiĝis al la libro kiun vi nun havas en la manoj.

ENKONDUKO

Ĉi tiu vortaro estas la rezulto de mia multjara studado pri la suahila lingvo (de 1952) kaj pri Esperanto (de 1936), studado kiu devis bedaŭrinde suferi plurfojnajn interrompojn. Ĉi tiu vortareto preterrapidis mian grandan verkaĵon “*Swahili-English Dictionary*”, ĉar tiu ĉiam ne estas presita.

La ĉi-sekva vortaro enhavas multajn vortojn en la moderna suahila lingvo, parola kaj skriba, en la marbordaj regionoj de Kenjo kaj Tanzanio. Komprenoble tiu ĉi malgranda vortaro ne povas komplete prezenti la lingvon de tiu grandega teritorio. Oni povas nomi ĝin “poŝvortaro”, kaj la detaloj de la vortspecoj kaj la signifonuancoj devis cedi al la postulo de malgranda amplekso. La vortoj en Esperanto estas cetere rekoneblaj per siaj finaĵoj, kaj en la suahila ĉiuj verboj kaj multaj adjektivoj estas indikitaj kiel tiaj per liga streketo antaŭ la vorto, en ĉiuj vortaroj. Krom tio, la substantivojn oni povas rekoni per la prefikso laŭ la klaso.

La ebleco elekti por la Esperanto-vorto la finaĵon laŭbezzone, permesis al la aŭtoro menci la Esperanto-vorton en la sama vortspeco kiel en la suahila. La suahila ne permesas adaptojn samgrade, kvankam ĝi estas multe pli adaptebla kompare al aliaj bantuaj lingvoj. Ekzemple: ĝi permesas la formadon de kaŭzaj verboj, el preskaŭ ĉiuj verboj kaj multaj adjektivoj, per la finaĵo *-isha*, simila al la finaĵo *-igi* en Esperanto. Tamen la suahila ne havas samnivelan riĉecon kiel havas Esperanto, kiu estas lingvo tute sur scienca bazo. La suahila ne jam atingis tion. Tamen la suahila lingvo estas pli esprimpova ol ĉiuj aliaj afrikaj lingvoj. Multaj modernegaj vortoj, ĝis nun neniam menciitaj en vortaroj, eniris tiun ĉi vortareton.

La aŭtoro pie esperas ke tiu ĉi libro kontribuas al la informiteco pri Afriko ĉe esperantistoj en la tuta mondo, kaj ke siaflanke la loĝantoj en Orienta Afriko ekhavas novan rigard-eblecon al la cetera mondo per lingvo kiu estas internacia kaj ne povas esti puŝata de dominemo.

ESPERANTO NNINI?

Lugha ya Esperanto au Kiesperanto ndio lugha ya mataifa yote pamoja isiyosemwa na taifa moja tu. Imetungwa na Bw. Zamenhof, ndiye alikuwa mganga nchini ya Poland iliyokuwa wakati ule chini ya dola ya kaisari wa Urusi. Katika ile dola lugha nyingi zilisemwa na watu wa makabila mengi kadha: Kipolandi, Kijerumani, Kirusi, Kiyahudi, Kimagyari na nyingine nyingi. Na wale watu wote waligombana kila siku kwa sababu ya siasa na mambo ya dini na kadhalika. Na yule Dr Zamenhof akifikiri sana na akisikitishwa na yale magombano akatambua kwamba sababu kweli ya watu kugombana ndio wingi wa lugha zao, na kukataa kusema lugha ya wengine. Ndipo akaazimu kutunga lugha mpya ambayo haiwi lugha ya taifa moja lakini ya mataifa yote pamoja. Leo vilevile kuna watu ambao husema: mimi sitaki kusema Kiingereza au Kiarabu au Kijerumani. Sasa tumepata hii lugha mpya ambayo siyo lugha ya kabila moja wala lugha ya Mabeberu au makomunisi au wanasiasa hawa na wale. La. Esperanto husemwa na mamia mengi ya watu wa ulaya na wa Brasil na wa Japani na nchi nyingine po pote ulimwenguni ambapo wakaapo watu watakao kusemezana na kufahamiana kwa kusudi ya huhifadhi amani na kuleta salama duniani.

NAHUA YA ESPERANTO

Esperanto ndio lugha rahisi kuliko zote duniani. Hapa uone nahua timamu ya Esperanto juu ya ukurasa mmoja.

1. umoja wa neno: *unu homo* mtu mmoja
2. wingi: *du homoj* watu wawili
uume: *viro* mwanamume
uniswani *virino* mwanamke
3. neno la sifa hufuata wingi:
bona homo mtu mwema
bonaj homoj watu wema
4. Vabo au fiili hubadilishwa kwa wakati kama yafuatayo:
mi estas ninakuwa *mi parolas* ninasema
mi estis nilikuwa *ci parolas* unasema
mi estos nitakuwa *li aŭ ŝi parolas* anasema
mi estus niwe (mwanamume au mwanamke)

ni parolas

vi parolas

ili parolas

tunasema

mnasema

wanasema

imfinitivu:	<i>paroli</i>	kusema	<i>esti</i>	kuwa
	<i>iri</i>	kwenda	<i>vidi</i>	kuona
	<i>veni</i>	kuja	<i>kompreni</i>	kufahamu
	<i>legi</i>	kusoma	<i>aŭdi</i>	kusikia
imperativu:	<i>parolu!</i>	sema!	<i>venu!</i>	njoo!
	<i>iru!</i>	enda!	<i>legu!</i>	soma!

Herufi maalumu:

ĉ	tamka kama	ch	ĉeko = cheki
c	tamka kama	ts	
ĝ	tamka kama	j	ĝino = jini (kinywaji)
ĥ	tamka kama	kh	katika khalifa
ŝ	tamka kama	sh	katika pasha (paŝao)
j	tamka kama	y	Jesuo, Yesu
ĵ	tamka kama	zy	s katika Kiingereza <i>measure, pleasure</i>

LA SUAHILO LINGVO

La suahila lingvo estas parolata ĉe la orienta bordo de Afriko, plej norde ĉirkaŭ la ekvatoro ĝis plej sude la urbo Mozambiko. Origine ĝi do estas lingvo de la bordo, kaj “Sawahili” efektive signifas “bordon” aŭ “strandon”.

Ne estas certe kiam ĝi estas tie parolata plej frue. Kion oni ja scias estas, ke la unuaj Araboj, alportante kun si la Islamon, alvenis transmare el Suda Arabio ĉirkaŭ 700 pK aŭ iom poste. En Orientan Afrikon ili penetris precipe por komercadi. Ili fondis komunumojn de komercistoj, edziĝis al la filinoj de la surlokaj estroj, kaj komencis la komercan eksportadon de incenso, gumo, bonodoraĵoj, eburo, kaj aliaj luksaĵoj perŝipe al la landoj ĉirkaŭ la Persa Golfo, Egiptio, kaj pli poste ankaŭ al Hindio.

Denove ni ne estas certaj kiujn homojn renkontis la Araboj alvenantaj al la bordo, sed ni certe ne multe eraros supozante ke la Bantu-popolo, la praavoj de la Suahiloj, jam establiĝis surloke. Bantu-popolo estas popolo parolanta Bantu-lingvon, kaj ĉiuj Bantu-lingvoj karakteriziĝas per la sistemo de klasoj de substantivoj.

Klaso 1 enhavas vortojn kiuj indikas homojn.

Klaso 2 donas la pluralojn de klaso 1.

Klaso 3 estas por arboj.

Klaso 4 donas la pluralojn de 3.

Klaso 5 estas por fruktoj.

Klaso 6 havas la pluralojn de 5.

Klaso 7 estas por iloj kaj aliaj objektoj.

Klaso 8 donas la pluralojn de 7.

Klaso 9 estas por bestoj.

Klaso 10 donas la pluralojn de 9.

Klaso 14 estas por landoj kaj abstraktaĵoj, kaj la vortoj el la klasoj 16, 17 kaj 18 indikas lokojn.

Tiu sistemo de klasoj estas la bazo por la strukturo de ĉiuj Bantu-lingvoj, kaj pro tio penetras en ĉiujn lingvajn verkojn, precipe en kantojn, proverbojn kaj aliajn poeziaĵojn.

La Bantu-popolo loĝanta ĉe la bordo jam estis lerninta la velŝipadon surmare de la Indonezianoj, kiuj vizitadis la bordon de Afriko antaŭ ol establiĝi en Madagaskaro. La larĝetendaj pirogoj kiuj apogas sin ambaŭflanke sur la maro kvazaŭ per larĝe etenditaj

flugiloj, estas eĉ nuntempe videblaj ĉe la bordo, kaj la fiŝkaptado hodiaŭ ankoraŭ estas ĉiutaga laboro de la Suahiloj. Tiumaniere ili bone adaptiĝis, kaj servis kiel matrosoj al la arabaj kaj persaj ŝipestroj. Iom post iom la miksiĝo de tiu Bantu-popolo kun la orientuloj rezultigis novan nacion, tiun de la Suahiloj aŭ ĉeborduloj, havantaj propran lingvon, el kiu kelkaj vortoj jam estas registritaj en la unua duono de la deka jarcento fare de la klera araba vojaĝesploranto Al-Mas'ūdī. Pro tio ni scias ke la suahila lingvo jam dum minimume mil jaroj estas parolata ĉe la bordo de Kenjo. Jam el la 8-a jarcento oni retrovis restaĵojn de urbo sur la insulo Manda, kie oni komercadis kun Basra. En la deka jarcento Kilwa estas fondita ĉe la suda bordo de Tanzanio, kaj Mombasa gastigis la vizitanton Al-Mas'ūdī, kiu tie admiris la kultivadon de fruktarboj. La plej malnova araba gravuraĵo aĝas de la dekunua jarcento; ĝin oni trovis sur la muro de moskeo en Zanzibaro. Pate estis fondita en 1204 kiam Malindi jam delonge estis kreskinta havena urbo. Kaj tiumaniere ekestis en la unuaj kvin jarcentoj de la historio de la Islamo la admirinda civilizacio de la Suahiloj, kun ilia propra lingvo, ilia propra variaĵo de la islama kulturo, ilia propra arkitekturo, iliaj komerco kaj marnavigado. Precipe eburon ili ŝiptransportis, ĉefe al Hindio, sed ankaŭ bonodoraĵojn por Arabio kaj sklavojn por la Abasidoj, la mezepokaj kalifoj de Bagdado. La Suahiloj mem estas Islamanoj kaj sekve ne povis esti sklavigitaj. Ili sin nomis Waungwana, “liberuloj, nobeluloj”. Ili multe vojaĝadis, ne nur surmare sed ankaŭ penetrante en la kontinenton kie ili komercadis eĉ malproksime en Zairio. Precipe kiam la Mongoloj konkeris Bagdadon (1258) kaj baris la Mezan Orienton for de la komercaj centroj en Egiptio, la Egiptoj devis trovi alian vojaĝvojon por sia komerco, kaj evoluigis reton de transmaraj vojoj kiuj de la afrikaj bordoj atingis eĉ Indonezion. La suahilaj urboj floradis senprecedence ĝis la malfruaj mezepokoj. Ankaŭ la Italoj profitis iliajn rilatojn kun Egiptio, kaj tio ebligis al Marko Polo entrepreni sian vojaĝon. Lia priskribo pri Azio estis la kaŭzo pro kiu la Portugaloj estis logitaj al la Hinda Oceano. Tio sekvigis la ŝipvojaĝon de Vasko da Gama preter la Kabo de Bona Espero (1497), kaj lian vizitadon al la suahilaj urboj (1498). Tie oni havigis al li piloton por “malkovri” Hindion. La Suahiloj jam delonge estis en Hindio antaŭ li, ĉar suahilaj ŝipestroj veturis kaj veturas ĉiujare al Hindio, per la favordirekta musono.

La Portugaloj devigis la suahilajn urbojn al impostpagado, kaj kiam ili rezistis ili estis detruitaj. Mombasa trifoje estis bruligita, sed tiam Filipino II decidis konstrui tie fortikaĵon (1593). Lia nomo estas eĉ nun legebla en gravuraĵo. Dum du jarcentoj daŭradis la portugala superregado; tiam venis la Araboj el Oman kiuj rekonkeris la urbon Mombasa (1729), kaj unu el ili, Sayid Said, faris Zanzibaron sia ĉefurbo (1840). Dum la pasintaj du jarcentoj la Suahiloj perforte kristaniĝis, nun ili denove islamiĝis. Baldaŭ tamen komenciĝis la kolonia epoko: Mozambiko restis sub portugala regado, Tanganjiko fariĝis germana (1884), Kenjo kaj Ugando britaj (1893), Somalio itala, Kongo belga. El Mombasa kaj Dar-es-Salaam oni ekkonstruis fervojliniojn. Nairobi estis fondita en 1899. Kaj kiun lingvon uzis la inĝenieroj kaj laboristoj el ĉiuj landoj kiuj realigis tiun ĉi grandegan entreprenon? Kompreneble la suahilan, la lingvo de la vojaĝantoj, komercistoj kaj negocistoj en la foiroj, la sola lingvo jam iom konata al ĉiuj. Ankaŭ en la lernejoj kaj klinikoj, la oficejoj kaj registaraj instancoj oni estis devigita uzi la suahilan, la sola lingvo kiu funkcias kiel ponto inter ĉiuj loĝantoj de Orienta Afriko, kiuj parolas entute pli ol cent tre malsamajn lingvojn.

Nuntempe la suahila estas parolata de pli ol 50 milionoj da homoj. En Tanzanio la suahila estas la ĉefa nacia lingvo, samranga kiel la angla. En Kenjo la suahila estas la dua nacia lingvo, post la angla. En Ugando estas multaj parolantoj de la suahila, kaj simile en Zairio.

Ekzistas riĉa literaturo en la suahila, verkita ekde la 17a jarcento per la araba alfabeto. En ĉi tiu jarcento ankaŭ la latina alfabeto estas pli kaj pli uzata. Ekzistas longaj baladoj kaj epopeoj, romancoj, kantoj, poemoj, fabeloj, romanoj, fantazirakontoj, proverboj, kaj ankaŭ kleraj verkaĵoj pri la islama kodaro, teologio, kaj medicino.

J. KNAPPERT

MAELEZO

Maneno niliyoyaweka katika hii kamusi ndiyo maneno yasikiwayo kila siku popote pasemwapo Kiswahili. Zaidi ya haya, msomaji ataona maneno mengi ya teknikiko na sayansi ambayo nimeyaweka ndani, ijapo mengine hayajajulikana kwa kila sehemu ya nchi zisemazo Kiswahili.

Kwa muda wa miaka mingi mtungaji amekusanya maneno mengi ya kisasa ambayo hayamo kamusini mwingine mo mote. Lakini maneno haya siyo adimu, bale huonwa na husikiwa mara nyingi pote. Maneno haya mapya ya Kiswahili hutumiwa na watu wafanyao kazi za kisasa kama ukulima na kusoma bayoloji au kuripea malori. Maneno haya huonyesha kwamba Afrika sasa huendelea kwa upesi.

Maneno yaliyotumiwa ili kueleza hayo yaliyoingizwa kamusini humu

chakula manġaġo
chombo boato
dawa medicino
duka butiko
elimu scienco
fedha mono
gari vehiklo
haiwani besto
halwa sukeraġo
jahazi ŝipo

KLARIGOJ

La vortoj en ĉi tiu vortaro estas la plej oftaj de la du lingvoj. Krom ili la studanto ankaŭ trovos multajn vortojn de teknika vortrezoro, kvankam tiaj novaj vortoj ofte estas nekonataj en partoj de la suahil-parolanta mondo.

La aŭtoro kolektis dum multjara studado multajn modernajn vortojn kiuj ne troviĝas en aliaj vortaroj; tamen ili estas interesege aldonaĵo al la Afrika lingvotrezoro, permesantaj al la Suahiloj la komprenadon de tekniko kaj scienco kaj al la studantoj de Afriko la taksadon de la nivelo de la evoluado de Orienta Afriko.

Vortoj uzataj por klarigi vortojn de tiu ĉi vortaro

jeshi armeo
jiwe ŝtontipo
kanisa eklezio
kinywaji trinkaĵo
kito gemo
madini metalo
maradhi malsano
mdudu insekto
meli vaporŝipo
mmea planto

mti arbo
muziki muziko
mwili korpo
na k(adhalika) kaj tiel plu
ndege birdo
nen vorto
nguo vesto
nyota astro, ĉielkorpo
nyumba domo

ona vidu
safina ŝipo, arkeo
samaki fiŝo
sambo velŝipo
tibu medicino, kuraco
ua floro
ugonjwa malsaneco
unga faruno, pulvoro

A

abako mwidadi, ala ya hesabu
abandoni kuacha
abatiso boma
abato abee, mkuu wa utawa
abdiki kujiuzulu
abelo nyuki
abelujo mzinga kwa nyuki
Abisenio Uhabashi
Abisenio Mhabashi
abituriento aliyetimiza maisha
ya shuleni
aboco abujadi
aboli kuabolisha, kutinda,
kutindikiza
abolicii *ona* aboli
abomeno kiraha
abono shitiraki
aborigeno mwenyeji,
mwananchi
aborti kuharibu mimba
abrikoto mishumishi
absceso mvimbo mwovu
absolute kabisa, katu, kamwe
absolvi kughofiri
abstemio kutokunywa pombe
abstini kuzia, kujinyima,
kotokula
abstrakta mujaradi
abunde tele
acefaloj wanyama wakosao
vichwa
acetileno asetilini
aceto siki
acideco ukali, humudha
acido hamidha, asidi
âcetano mnunuzi
âcetebli kununulika
âceti kununua
âceto ununuzi
âco kidharauliwacho
adaĝe polepole
adapti kurekebisha

adaptiĝi kujigeuza ili kufaa
adekvata toshelevu
adepo mfuasi; fundi,
mwanafunzi
adiaŭ kwa heri, Mungu akuweke
adiaŭi kuaga, kuagana
adicii kujumlisha
adicio jumla, jumlisho
adipozo unono
adjektivo ajetivu, sifa
adjunkto msaidizi
administracio utawala, uamuru,
usimamizi
administri kumeneji, kutawala
admiralitato uamirali
admiralo amiri wa bahari
admiri kuheshimu, kuadhimisha
admoni kuusi, kuonya
admono waadhi, maudhia
adobo adobe
adopti kuchagua kutabanna
adori kuabudu
adresanto mletaji
adresato mletewaji, mkusudiwa
adreso anwani
adultanto mzinzi
adulteri kuchanganya
adulti kuzini
adulto zinaa, uzinzi
advento majilio, mafiko
adverbo dharufu
advokato wakili, mwana-sheria,
solisita
adzo tezo
aero hewa, ea
aerodromo uwanda wa hewa
aeronaŭto mwanahewa
aeroplano eropuleni, ndege
aerŝipo zepelini
aerŝtono shihabu, kimwondo
aertubo chubu ya gurudumu
aerumi kutia hewa
aerveturado uchukuzi wa
hewani
afabla latifu

afableco utu, ukunjufu, ulatifu
afazio ububu, kutoweza kusema
afekcio upendo, mahaba; uwele,
maradhi
afero jambo, shughuli, amara
afidavito afideviti
afido efidi, chawa wa majani
afikso bandiko, nyongeza ya
neni
afineco ukina, ukoo, udugu;
ufananifu
afikti kuhuzunisha
afodio humfusa
afranki kulipa kwa kuletisha
barua
Afriko Afrika, Ifirikia
agaci kuuma meno
agado tendo
agato yashumu, jiwe yamani
agavo msubili
agema amili, nashiti, -tendevu, -
fanyivu
agendo ejenda
agento ejenti, uwakili, ejensi
agi kutenda
agiti kusukasuka
aglo kipunga, kozi
aglutini kubandika
agnato ndugu wa upande wa
baba
agnoski kukiri
agnostikismo kuwa bila dini,
kutoabudu
agonio ukaribu na kufa
agordi kutyuni (piano)
agrabla pendevu
agrabli kupendeza
agrafo kikulabu
agregi kuunganisha
agresi kushambulia
agresiveco ushambulivu
agrikulturo ukulima
agro shamba
agronomo fundi wa kulima
agâ kadimu; -enye umri wa kale

aĝo umri
aĝulo mzee
ajlo thomu, somu
ajn (yo) yote; **iu ajn** ye yote
ajuto mdakale, tundu la
kupulizia
aĵo kitu
akacio munga, mkakaya (mti)
akademio akademi
akaparisto bepari
akceli kusarihisha, kufanya pesi
zaidi
akcepti kukubali
akcepto upokeo
akcidento ajali, tukio, nasibu
akcio shirika la rasilimali
akcipitro hajivale (ndege)
akcizo ushuri
akiraĵo mapato, mateka
akiri kupata
aklami kushangilia
akmeo kilele
akno kinusi, chunusi
akompani kumpeleka mtu
akordi kuridhia
akordigi kupatanisha
akordiono akodia (ya musika)
akordo maridhio, mapatano
akra kali
akreco ukali ulimini au sikioni
akrido nge
akselo kwapa
akso mihuari, jura la gurudumu
aktiveco utendaji, ufanyivu,
ushughuli
akto hati, dokumenti
aktuario karani
akumulatoro beteri (ya motokaa
na k)
akumuli kututiza, kukusanya,
kudunduliza
akuŝi kuzaa
akuŝigi kuzalisha
akuŝiĝintino mzazi
akuŝistino mzalishaji

akuteco ukali
akuzanto mshitakiwa
akuzi kushitaki
akuzo mashitaka
akvero tone
akvo maji
akvokondukilo menzi ya maji
alabastro mawe ya yushuba
alarmi kupiga kamsa
alaũdo kitwitwi
albino mzeru
albumeno meupe ya yai
albumo buku la foto
alcedo mdiria, dete-pwani
alciono mdiria (ndege)
alegorio alegori
alegre kihai
aleno maharazi
aleo barabara
alero upenu, ukomea
alfabeto abujadi
alfo birisimu (mmea)
algo mwani (baharini)
alġebro jaburi (math)
alhemia kimia cha uchawi
alia -ingine
alianco usahibu, upatano
aliena mwenda wazimu
aligatoro ngandu, mamba wa Amerika
aligi kuzaidisha, kujumlisha
aliġi kuzaidika, kuongezeka
aliigi kugeuza
aliigo ugeuzi
aliiġi kugeuka, kubadilika
alilandulo mgeni
aliloke pengine, kwingine
alimento alimoni, riziki kwa mke aliyetalikiwa
alizeo pasati, upepo wa mwaka mzima
alkalio alkali
alko pofu, mnyama mkubwa wa porini
alkoholo tembo kali

alkovo kijiumba, kabati kubwa
almanako takwimu, natija
almozo sadaka
alo ubawa
alojo eloi, mchanganyo wa madani
aloo msubili
altano mandhari
altaro madhabahu
altecio uali, urefu wa juu
alterne kwa zamu
altigi kupaza, kupandisha, kuchukuza
altiġi kupaa juu
altruismo upaji, ulatifu
alumeto kibiriti, mechi
ama muhibu
amalgami kuchanganya
amara -chungu
amareco uchungu, usubili
amasigi kukathirisha
amaso umati, wingi
ambasado embasi
ambasadoro embesada
ambaũ wote wawili
ambicio embisheni
amboso fuawe
ambro ambari
ambrozio maji ya Kauthari au firidausi
ambulanco embilenzi
amebo amiba
amelo sitachi
amen! amina!
amendo amendimenti
Amerikano Mwamerika
amfibio amfibia
amfiteatro amfithiata
amforo balasi; dalu (buruji mbinguni)
ami kupenda
amiko mwenzi, rafiki, sahibu
amnestio ughufuri
amnezio kutokumbuka
amo mapenzi, mahaba

amoniako amonia
amoro shauku, pashau
ampelopo mzabibu mwitu
ampero ampere
ampolo empuli (tibu)
amputi kukata mkono au mguu
amuleto hirizi
amuzi kuchekesha, kumpa mtu
 raha
anakoreto zahidi, mtawa
analfabeto asiyeweza kusoma
analogio analoji (lojika)
ananaso nanasi
anarhio hali ya nchi bila serikali
anaso bata (ndege)
anatomio anatomi (tibu)
ançovo kumbu (samaki)
anekdoto hadithi ya kuchekesha
aneksi kutamalaki
anelido baka (mdudu mwilini)
anemio anemia (ukosevu wa
 damu)
anemono ua la upepo
angilo mkunga (samaki)
angino anjaina
anglo mwingereza
Anglio uingereza
angoro hangaiko, fadhaa
angulo pembe, kona, nukuta
 ikutana-po misitari miwili
angviso kijoka
anĝelo malaika
anheli kutweta, kuhema,
 kukokota roho
anhidra bila maji
anilino anilini (tibu)
anima ruhani
animalo haiwani, hayawani
animo roho, nafusi
anizo mbegu ya haba-halua,
 anisuni, anisidi
ankaũ pia, vilevile, aidha
ankilozo uyabisi wa maungo,
 litihabu la mafasili
ankoraũ yangali, yadumu
ankro nanga
ano mwana-chama
anobio mdudu wa mti
anodo anodi (elimu)
anomelio yatokayo ada
anonci kubashiri, kuhubiri,
 kujulisha
anonco habari wazi
anonime bila jina
ansero iwaza, bata la bukini
anso shikio
anstataũ kwa mahali pa, badala
 ya
Antarkto kutubu ya kusini
antaũ mbele ya; machoni kwa
antaũaĵo kitanguliacho
antaũen mbele
antaũo gubeti, sehemuya mbele
antaũpigi kulipa kwanza
antaũulo aliyetangulia
antedento iliyotangulia
antemo kamila (ua)
anteno mijasi, antena (elimu ya
 hayawani), mawai (redio)
antibiotiko antibayotiki
antidoto antidoti, dawa iuayo
 sumu
antifono kipokeo cha wimbo
Antikristo Dajali
antikvaĵo antikwiti, cha kale
antikveco ukadimu, zamani za
 kale
antilopo (tragelafo) kulungu,
 mbala
antimono kuhuli, wanja,
 kuratu-laini, kinywe
antipatio machukio, uchukivu,
 ikirahi
antisepto kusafisha udonda
antro pango
antropofago mla watu
anuso mkundu
aorto eyota (anatomi)
aparato zana, mashini, enjini,
 ala, samani, apereti

apartamento apatamenti, tabaki
ya jengo ya kupangwa
aparte mbali mbali, moja moja
apartenajo mali, miliki,
yamilikiwayo
aparteni kuhusu, kumilikiwa
apartigi kutangua, kutenga,
kubagua, kunanua
apatio utepetevu, usingizi
apelacio apili (kootini,
mahakamani)
apelo peredi (ya jeshini)
apenaŭ vigumu, kwa shida
apendicito apendisaiti
aperi kuonekana
aperigi kuonekanisha
aperitivo aperitivu
apero maonekano
aperti kufungua
apertura tundu, kipenyo
apetito njaa
apio seleri (mmea)
aplaŭdi kupiga makofi,
kushangilia
aplombo ndweo, utao, kiburi
apogeo apojii (ya nyota)
apogi kutegemea
apokalipso kufumbua, ufunulio
apologio apologia, itidhari
apopleksio kiharusi (ugonjwa)
apostateco ridda, ritidadi,
kuwacha dini
apostolo mtume wa dini
apotekisto mfanya-dawa
apoteko duka la dawa
apozicio mujawara (nahua)
apro nguruwe mwtu
aprobi kukubali
aprosimi kukaribisha idadi
hesabuni
apud karibu na
arabo mwarabu
arakido njugu, karanga
arako tembo kali
araneo buibui

aranĝi kupanga, kutunga,
kuerenji
arbalesto uta, kausi
arbaro msitu
arbedo gugu
arbetaro kichaka
arbeto mti mdogo
arbitraccio uamuzi, usuluhishi
arbitrაციulo mwamuzi,
mpatanishi
arbo mti
arbusto mti mfupi
arĉo boo ya vailini
ardejo meko
ardeo kulasitara (ndege avuaye)
ardezo sileti, aruduazi
ardi kumeka
areko mti wa popoo, mpopoo
areno arina, uwanja wa kucheza,
pa kushindania, maidani
areo eria
areolo duara izungukayo mwezi
aresti kukamata muhalifu,
kumkabidhi
argano kireni cha bandarini,
silingi
argilo udongo
argironeto bui wa maji
argumenti kuhojiana,
kutaadiana
argumento hoja, hasama
arĝento fedha
arhaika kadimu, -a kali
arida kavu, yabisi (nchi)
ario aria, jinsi ya nyimbo
aristo mfupa wa samaki
aristokraccio serikali ya nobiliti
arimetiko elimu ya hesabu
arkado akedi
arkaika ya zamani, ya kale
arkeo safina ya Nabii Nuhu
arkeologio elimu ya magofu ya
kale
arkipelago akipelago, jamii ya
visiwa

arkitekturo elimu ya kujenga
arkivo akaivu, pawekwapo hati
arko uta, tao, upote
armaĵo dira, durui
armaturo nanga ya sumaku
armeestro jemadari, masho,
 kamanda
arneo jeshi, jundi
armilo silaha
armistico kuacha vita kwa muda
 uliopatana
aro are (100² m)
aroganteco ufidhuli, majivuno,
 takaburi
aromo arufu, shadha, ariha, ituri
aroruto (*maranta arundinacea*)
 uwanga, aroruti
arsenalo aseno, nyumba ya
 silaha
arseniko zariniki, dawa ya panya
arterio ateri, mshipa mkubwa
 wa damu, shariani
artifiko hila, mtego, werevu
artiklo bidhaa
artiko ungo, kiungo, mwungo,
 fundo
artikolo makala
artilero midufaiya, jamii ya
 mizinga ya jeshi vitani
arto fanni, fununi, sanaa;
belarto fununi jamila
artrito gauti, maradhi ya mifupa
asafetido mvuje
ascendi kupaa, kupanda
asekuri kuyakinisha,
 kuwathikisha, kuaminisha,
 kudhaminisha
asekuro ashuranzi
assembleo majilisi
aserti kuthabitisha
asesoro asesa
asfalto makadamu
asfiksi kunyonga, kusonga
 pumzi
asfodelo narigisi

asidueco bidii ya kudumu
asigni kuasaini, kuhasisisha
asimili kumathilisha kuasimileti
asketo zahidi, mtawa
aso ree (karata)
asocio mwenye chama,
 mshirika
asocio ushiriki, chama, jumua
asparago kivulavula
aspekti kuonekana
aspekto sura, umbo, wajihi,
 uoneko
aspergi kunyunyizia, kurashia,
 kueua
aspidio fira mdogo
aspiri kujitahidia, kujuhudia
astako kamba wa mitoni
asterio kiti cha pweza
asterisko kijinyota
astmo pumu, kimuhemuhe
astro nyota, jisimu la samai
astrologio tanjimu, unajimu,
 kupima nyota
astrologo mnajimu, majusi
astronaŭto msafiri mbinguni
astronomio elimu ya nyota,
 ya falaki
atakanto mshambulizi
atakema -shambulivu
ataki kushambulia, kuhajimu
atako shambulio
atako de malsaneco kushikwa
 na maradhi
ataŝeo atashi wa ubalozi
ateismo ukafiri, ukani wa mungu
ateisto kafiri, akanyaye mungu,
 mtu bila dini
ateliero duka la kazi ya mnakishi
atenci kujaribu kuua
atendi kungoja
atendo utazamio, mngojeo
atenteco uangalivu, usikivu
atenti kuangalia, kusikiza
atento nadhari, usikizi
atenui kudhaifisha, kuajizisha

atestanto shahidi
atesti kushuhudia
atesto satifiketi, shahada,
shuhuda
atingi kufika, kuwasili
atlaso (1) kitabu cha ramani;
(2) hariri atulasi
atleto laibu riyadhi, mwenye
nguvu
atolo kisiwa duara
atoma atomiki
atomo atomi
atonio udhaifu
atribui kusifia
atributo sifa, wasifu
atrofiigi kufifia kwa sababu ya
kutolishwa
aũ au
aũbado kushangilia kwa nyimbo
aũdaco ujasiri
aũdebli kusikika
aũdi kusikia
aũdienco baraza, kubarizi kwa
waziri
aũdigi kusikilisha
aũguri kuagua
aũguristo mwaguzi, mbashiri
aũguro ishara ya Mungu, alama,
ndege
aũkciisto dalali, muuzi lelamuni,
mnadi
aũkcio lelamu
aũrikulo koa la bahari
aũroro mapambauko, kucha,
kupambazuka, asubuhi
aũskulti kusikiza
aũspicio alama ya yajayo;
himaya
aũstera zahidi, kasi sarimu
aũtejo geriji
aũtentika halisi, asilia
aũtisto mwendeshaji, mwenye
gari
aũto motokaa
aũtobuso basi, kochi

aũtogiro otojairo
aũtografo hati ya mkono,
sahihi
aũtoktono mwenyeji,
mwananchi
aũtomata otometiki
aũtomato mashini, venda,
otometi
aũtomobilo motokaa
aũtonomio kujitegemea
aũtoritato othoriti, mamlaka,
uwezo
aũtoro mtungaji, mwandikaji,
mualifu
aũtuno msimu wa kuvuna
avanci kuendelea
avanco uendeleo, manufaa
avantaĝo faida, nafuu
avara bahili
avareco ubahili
avenuo avenyu
averii kuvunja chombo baharini
averti kuonya
averto uonyo
aviadilo eropleni, avio, ndege
aviadisto mwanahewa, evieta
avino bibi, jada, mama ya mama
avizi kujulisha, kuarifisha
avizo ilani, julisho
avo babu
azaleo azelia (ua)
azenisto mchunga punda
azeno punda
azilo malazi, maawa, malijaa,
makimbilio
Azio Asia
azoto azota

B

babili kupayapaya
Babilono Babiluni

babordo upanda wa kushoto
 chomboni
babuŝo kubadhi la wanawake
bacilo basilai
bagatelo si kitu, kitu bila maana
bajoneto baineti (ya bunduki)
bakelito bakelaiti
baki kukaanga, kupika
bakterio bakteria
balado utenzi
balai kufagia
balanci kutikisa, kuninginiza,
 kupembeza
balanciero rekasi, kapani ya
 mashini au saa; ajala mawazina
 bimu, matengo dubi
balanciĝi kuninginia, kupembea
balancilo pembea, susu
balasto mawazio, farumi
balbuti kugugumiza
baldakeno arishi, dhula
baldaŭ baada muda mfupi,
 karibu
baleno chewa, mngumi
baletto belei (kudanzi)
balkono roshani
balono baluni, tufe
baloti kupiga kura
baloto kura, beloti
balteo mahazamu, ukanda wa
 upanga
balzamo balasami, matuanange
bambuo mwanzi
banano ndizi
bandaĝo bendiji, utambaa, lifafa
bandito mnyang'anyi, haramia
bando beni, genge, kundi, kikosi
banejo hammamu
banĝo benjo, banjo, gambusi
banjano banyani, mkuyu
 muhindi
bankedo karamu, walima
bankiero mwenye bengi, keshia,
 mweka-pesa
bankisto mwenye bengi
banko bengi, benki
bankroti kufilisika, kufeli
bankroto ufilisi
bano bafu, ghusuli
banto rebeni
banujo bafu, tabu
baobabo mbuyu
bapti kubatiza
bapto ubatizo
barako bereki
barakti kugaagaa
barbarismo ushenzi, ukatili
barbaro mshenzi, kafiri, mkorofi
barbiro kinyozi
barbo ndevu, madevu, sharafa
bardo mwimbaji munshidi,
 mtiribu
barelo pipa; mtutu
barĝo duba, tishari, mashua ya
 mitoni, mauma
bari kuzuia, kupingia, kukinga
bariero kizuizi, kizuio, kinga,
 mgogoro
barikado berikedi
barilo boma, kizuizi, fensi, ua,
 kitalu
barko mashua, jahazi ndogo
barometro barometa,
 kipimahewa
barono baroni, tajiri, sharifu
basbalo besiboli
baseno ziwa, pondi, tengi; bakuli
baskulo chotara
bastiono fimbo, bakora
basto gome la mti
bastonadi kujilidi
batali kupigana
bataliono betelieni
bataalkampo maidani ya vita
batalo pambano, vita, kitali
batato kiazii
bati kupiga
batisto kitani cha Shamu
bazaro bazaa, soko, bazari
baziliko rihani (mmea)

bazo beisi, msingi, asisi
beata naimu
bebo kijitoto
bedaŭri kulilia, kuhuzunia
bedo tuta (kwa mimea)
bedueno badui, mtu wa mbuga
begonio begonia
beko mdomo wa ndege
bela -zuri, jamili
beleco uzuri
beligejo saluni ya biuti
beligi kujamilisha
bendo taya ya motokaa
benefico faida, baraka, neema, saada
beni kubariki
benko ubao, benchi ya kuketia
beno baraka
benzino petroli
benzolo benzoli, benzoo, uvumba
beraro kishada
bero (de kafo) buni
besto haiwani, daba, bahima
betelo mtambuu
betono kongeriti
bezonaŭoj mahitaji
bezoni kuhitaji
Biblio Baibeli, Baibo
bibliofilo apendaye vitabu, mpendavyuo
biciklo basikeli
bido ushanga
bieno mali, aridhi, imilikiwayo
bienulo mwenye nchi
biero pombe, bia
bigamiulo mwenye wake wawili
bildo sura, sanamu, picha
bildolibro kitabu cha picha
bileto tikiti, tiketi
bilŕo ngama (ya chombo)
bilharzio bilazia (maradhi)
biliono bilioni (miamia laki) (1 000 000 000)
bilu shea, fungu la rasilimali ya shirika fulani
bindi kufunga vyuo, kujalidi
bindisto mjalidi, mfungavyuo
binoklo darubini
biografio sira, wasifu wa maisha ya mtu
biologio baioloji
birdo ndege, nyuni
bireto kofia
bis tena, marateni, mara mbili
bisino kitani
biskoto bisikoti
bismuto bizumuti
bitumo kari, kiturani, namna ya lami, bitumini
bivako kambi bila hema
bizo upepo wa kasikazi
bizono mbogo wa merikani
blago mzaha, dhuhuka
blanka -eupe, abiadhi
blankulo mweupe, mzungu
blasfemi kulaani, kujadifu
blasfemo kufuri, kusingizia Mungu
blato mende
blazo lengelenge, uwati
bleki kulia (kwa haiwani)
blendo udda
blinda bila uoni, -a kutoona
blindeco upofu
blindulo kipofu, asiyeona
blokado mazingiwa, ufungishi wa bandari
blokaŭo kizuizi
bloki kupinga, kubiza, kufungisha
bloko gogo, kiubu, boloko
blovi kuvuvia, kupulizia, kuvivia
blovilo mvukuto, mvuvu
blua buluu, aziraku
blufi kujivuna, kulaghai
bluzo bulauzi
boao chatu
boardi kubisha, kupindua demani
boato mashua, tenda, ngalawa, boti

bobeno kidonge cha uzi; bobini (garini)
boji kulia kama mbwa
bojkoti kususa, kuboikoti
bokalo chupa kubwa, gudulia
boko mbuzi ndume
boksi kupiga ngumi
boli kuchemka, kutokota
boligi kuchemsha, kupika
bombardi kuangulia mabomu (mjini)
bombo bomu (vitani)
bombono switi
bona -ema, taibu
bone vema
boneco uema, uzuri, utaibu
bonega bora
bonigi kutaibisha
bono heri, chema
bopatro mkwe
borakso boriki (asidi)
bordelo danduro
bordo ufuko, pwaa, sahili, mwambao
boreala shimali
bori kutoboa
borilo kekee, kipekecho
borso kifuko cha fedha
bosko shadha; chaka
botaniko botani, elimu ya mimea
botelo chupa
boto buti (kwa miguu)
bovido ndama
bovlo kombe, tasa
bovo ng'ombe
braceleto kikuku, banglli, usuari, kekee, uzinge, siwari
brako mkono
brakumi kukumbatiana
brançeto kitawi
branço tawi, shuuba
brando berendi, jini
brankardo machela
branko shavu la samaki, gili

brano wishwa
brasiko kebeji
brava shujaa, jasuri, jasiri
breço mvunjo
bređi kukuza (haiwani), kufuga
bremso bureki
bretego boriti
breteto kibao
breto mbao, boodi
breviero chuo cha kasisi
brezi kupika nyama katika chungu kilichofunikwa
brido hatamu kwa farasi
brigado birigedi, liwa, firika
brigo merikebu yenye milingoti miwili
briko tofali
brili ku'ngara, kumetameta
briligi kung'aza, kumeteza
brilo mng'ao, uangavu
Brito mwingereza
Britio Uhingereza
broço buruchi, kifungo, bizimu
brođi kutarizi, kufanya zari
brođo taushia, zari
brokato zari ya dhahabu
brokolo burokoli
bromo buromaidi
bronkito tihabu shuabia
bronko shuaiba ya pafu
bronzo buronzi
broso burashi
broşuro burosha
brovo nyushi
brui kufanya kelele
brulažo kuni, fiuli, kiwashwacho
bruli kuwaka, kuungua, kuteketea
bruligi kuwasha, kuunguza, kuteketeza
brulilo kiwashi, kiunguzi, bana
brulumo ambukizo, uvimbe
brumo ukungu
bruna asumari, burauni
brusto kifua

brutaro kundi
bruto bahima, daba
bubaço mtoto mbaya
bubalo nyati
bubo huni (mvulana mbaya)
buçi kuchinja
buçisto mchinjaji
budgeto bajeti (la fedha)
bufo chura
bufro bafa (ya garimoshi)
bugri kulawiti (mwanamume na mwanamume)
buko bizimu, kifungo
bulbo kishina; kitunguu, basala
buldozo msongasonga, bulidoza
buljono mchuzi
bulteno buletini, nashara, jarida
buo boi, bikenii, alama ya baharini
burasko tofani, dhoruba
burdo nyinyeu (kubwa zaidi ya nyuki)
burgo mwenyeji wa mji
burgoni kuchipuka
burgono chipukizi
burnuso kanzu
Buro Kaburu
busolo dira
busprito dasituri
busto sadiri, kifua
buşelo pishi, kipimo cha nafaka
buşo kinywa
butano gesi ya biuteni
butero siagi, samli
butiko duka
butono kifungo
butontruo kiua, tundu la kifungo

C

caro kaisari wa Urusi
cebo tumbili

ceceo mbung'o, chafuo (nzi anayeua watu)
cedi kuachia
cedro mwerezi (mti)
celebri kuadhimisha, kusherehesha
celerio seleri (mboga)
celi kulenga
celo lengo
celofano selofeni
celulozo selulozi
cemento simati, sementi
cendo senti
censisto senza
centimetro sentimita
cento mia
centra ausati
centro wasati, katikati, senta, marikazi
cepo kitunguu
ceramiko ufinyanzi
cerbo ubongo, akili, dimaghi
cerbujo mfupa wa kichwa, jumjuma, fuvu, pukuru
cerealo nafaka, sirio, hububu, habu
ceremonio seremoni, sherehe, adhimisho, tukusi, rasimia, marasimi
certa yakini
certeco uyakini, hakiki
certigi kuyakinisha
cerumeno taka za sikio
cetera baki
cetero mabaki
cezuro kituo, katikati ya msitari wa shairi
ci wewe
cia yako
cianacido sayanaiidi, mrututu
cibeto fungo, ngawa
cico dodo, chuchu, titi
cidonio safarijali (tunda)
cidro saida (kinywaji)
cifero figya, adadi, rakumu

cigaredo sigara, sigareti, sigireti
cigaro sigaa, sigara, shuruto
cikado nyenje
cikatro kovu
ciklo duara, basikeli
ciklono *ona* burasko
cikonio korongo
cikorio chikori (mboga)
cilindro silinda, mviringo,
 mzinga
cimbalo toazi, upatu
cimento *ona* cemento
cimo kunguni
cinabro zinjefuri
cinamo dalasini
cindro jivu, maivu
cionismo uzioni
cipreso saru (mti mrefu)
cipselo samama (ndege)
cirklo duara, दौरा, sako
cirko maidani, siriki
cirkonferenco muhiti (wa दौरा)
cirkonstanco hali
cirkulero sakyula
cirkuli kudawiri, kusakyuleti
cirkumcidi kutahiri, kuhitini
cirkumcido tohara, hitani
cirkuo kipanga (ndege)
cirkvito jaula, दौरा karabai,
 sakiti
ciro nta, polishi kwa shuu
ciruso wingu ali, suhubu alia
cisterno tengi, birika, hazani ya
 maji, rezavua, kisima
cisto kibofu
citadelo husuni, kalaa, kasuri
citaĵo iradi, mtajo, kwoti
citi kutaja, kuridi
citro ganuni
citrolo boga, yungu
citrono ndimu, turunji
civeto fungo; mada zabadi
civila sivili, madani
civilizacio tamaduni, umrani,
 ungwana

civilizi kuadibisha
civilservo hidima hukumia
civilulo mungwana, mwenyeji
civito mji, madina, biladi
cizelilo patasi, balari
colo inchi (kipimo)

Ĉ

ĉagreni kusikitisha, kuhuzunisha
ĉagreno huzuni, majonzi,
 sikitiko
ĉambro chumba, rumu
ĉamo mbuzi wa milima
ĉampano shempeni (mvinyo)
ĉampinjono yoga liliwalo
ĉampiono chempioni, mshindani
ĉanto wimbo wa jamaa
ĉapelo chapeu, kofia ya kizungu
ĉapitro mlango wa buku, babu
ĉapo kofia
ĉar kwa sababu
ĉarlatano mdanganyi
ĉarmo upendezaji; jadhibia
ĉarniro bawaba, pata
ĉaro gari
ĉarpentado useremala
ĉarpentisto msaramala, seremala
ĉarpio linti (kwa kidonda)
ĉarto makataba, chata, konderati
ĉarumo wilubero (gari)
ĉasi kuwinda
ĉasio shesi ya gari
ĉasisto mwindaji
ĉasta tahiri, safi ya tabia, afifu
ĉe kwa, karibu na
ĉeesti kuhudhuria
ĉefo chifu, mwongozi, lida
ĉeko cheki, sheki, hawala
ĉelo kijumba, seli ya jelani
ĉemizo kanzu, fulana
ĉenero pete, kiongo

êno silisila, cheni, mnyororo,
 mkufu
êrizo cheri (tunda)
êrko tabuti, sanduku ya maiti
êrpi kuchimbua; kuteka maji
êsesi kukoma, kutindika
êsesigi kukomesha, kutimiza
êsevalo farasi
êcia kila namna
êcial kwa sababu zote
êciam siku zote
êciamama abadi, daimu
êcêcerono kiongozi
êcie pote
êcielarko upindi wa mvua
êcielo mbingu, samai
Êcinio *ona* Êhinio
êcio kila
êcipa rahisi
êcirkaũ takiriba, mzingoni
êcirkaũa karibu
êcirkaũi kuzunguka, kuzingia
êcirkaũmano bangili
êcirkaũpreni kukumbata
 kuambatana
êciu kila mtu
êciutage kila siku
êcizilo *ona* cizelilo
êcizilo chizo, chembeu, juba
êcizojo kundi, afuaja, umati
êcizolo makasi makubwa
êcokolado chokoleti
êcu je
êuko kibano, kishikizo
êuro manii

D

dafodilo narigisi
dajmono jinni, mzimu
daktilo tende, tamra
dalio delia (ua)

damaĝi kuhasiri, kudhuru
damaĝo madhara, hasara
damni kulaani, kujirimu
damo mbeja; dama (mbao)
danci kudanzi, kucheza
danda maridadi
danĝero hatari
danka shakuru, apaye shukurani
danki kushukuru
danko shukurani
dankon ahsanta
dato tarehe
daũre bila kikomo, kwa muda,
 kwa uduifu
daũri kudumu
daũrigi kudumisha
daũrigo dumisho, mfulizo
daũro muda, dawamu
davito deviti (melini)
de tokana na
debati kujadilia
debato mjadala, jadiliano
debeto deni, debeti
debila dhaifu
debitoro madiuni, mwenye deni,
 aliyekopa
debuto mwanzo wa kutokea
decembro disemba
decidi kuazimu, kukata shauri,
 kuamua
decido azima, uamuzi
decilitro desilita
decimalo desimali
decimetro desimita
deco heshima, haya, kufaa,
 adabu
deĉifri kufumbua hati ya zamani,
 kufasiri, kutambua
defendanto wakili, mlinzi,
 muhami, mdafi
defendi kulinda, kuhami
defendo ulinzi, himaya, difaa
deficito kipunguko, nakisi ya
 mali, upungufu, deni bajetini
defii kutoogopa; kukaidi

defilo	defili	dentisto	tabibu wa meno
definitiva	yakini, definitivu	dento	jino
deflori	kuvunja ubikira	denunci	kulaumu
degeli	kuyeyuka	denunco	shitaka, shutumu, itihamu
degeligi	kuyeyusha	departemento	dipatimenti, idara
degeneri	kurudia ushenzi	depešo	simu
degenero	ufisadi	depono	amana
degradi	kumshusha mtu cheo, kumwondolea heshima	depoto	depo (ya silaha)
dejoro	zamu	depreci	kupoteza kima
dek	kumi	deputi	kuwakilisha
dekadenco	uchakavu, upoozi wa watu, uharibifu	deputito	depyuti, mjumbe, naibu, makamu
dekalitro	dekalita (10 L.)	deputo	uwakili, ujumbe, anaibu, umakamu
dekametro	dekamita (10 m.)	dervišo	darwishi
deklari	kubainisha	descendi	kushuka
dekonajo	ushuru	desegni	kuchora, kudizaini
dekori	kupamba	despoto	jeuri, jabari, mtajabiri
dekreto	kadhaa, amri, azimio	destino	ajali, kadari, nasibu, makutubu
dekstre	kulia, yamini, raiti	detalo	diteli
delegacio	delegesheni, ujumbe, uwakili, ifadi	detektivo	mpelelezi wa polisi
delegi	kuwakilisha, kutuma wakili	determini	kuainisha, kuazimu, kushurutisha
delegito	delegeti, mjumbe, mtume, wakili	detonacio	kupiga mshindo, kufajirika
delfeno	nyangumi mdogo	detruu	kudamiri, kuangamiza, kuharibisha, kuhilikisha
delico	raha, furaha, ladha, anasa	devaluti	kupungua kima cha fulusi
delikto	hatia, uhalifu, jinaha	devi	kulazimika, kupaswa, kushurutika
deliro	mapayo, weweseko, mahoka	deviaco, devio	haraji, kipengee, upotovu
demandi	kuuliza	devigi	kulazimisha, kupasa
demando	suali, ulizo, ombi, takwa, tilaba	devori	kula kwa pupa, kunyafua
demenci	kwenda wazimu	devoteco	bidii, ibada, upendo, ihilasu
demenculo	mwenye wazimu, akosaye akili, majinuni	dezerto	jangwa, mbuga, mahame, sahara
demisii	kujiuzulu	deziri	kutaka sana, kutulubu
demono	shetani	deziro	tamani, ashiki, shauku
demonstri	kudhihirisha, kuthibitisha	diabeto	maradhi ya sukari
denaro	dinari	diablo	Bilisi, shetani
denseco	densiti		
dentego	jino la tembo, pembe		
dentino	pembe la meno, aji		

diademo taji	diraĵo semo, neno
diagonala dayagono	direkcio udiri, umeneja
diakono dikini (wa kanisa)	direkti kuongoza, kuelekeza
dialekto kilugha	direktilo de +ipo usukani
dialogi kujadiliana	direktivo elekezo
diamanto alamas	direktoro mdiri, meneja
diametro dayamita	diri kusema
diapozitivo silaidi	disĉiplo talibu, mwanafunzi
diarei kuhara	disenterio dizenteri
diboĉi kufisidika	disko rekodi, sahani ya santuri
didaktiko usomeshaji	diskrediti kutosadiki
dieto mwiko, taghadhia, dayeti	diskurso maongezi, hotuba
difekto toa, illa, kombo, kosa	diskuti kujadiliana
diferenco tofauti	dismo ushuri
difini kuainisha, kufahamisha	disonanco disonanti
difuzi kutawanya	dispensario famasi, uuzadawa
digno heshima	dispersi kutawanya
dika -nene, -nono	disponebla avelabo, ipatikanayo
dikeco unene	disponiĝi kupatikana
dikfingro kidole cha gumba	dista mbali, baidi
dikigi kunonesha	distanco umbali, ubaidi
dikiĝi kunepa	distiko ubaiti
dikti kuandikisha	distili kutirisha, kutonesha (tembo kali)
dilati kupanua, kuvimbisha	distingi kupambanua, kubainisha
dilemo dilema	distordi kupotoa
diletanto diletenti	distribui kugawanya
diligenteco utendaji, ujahidi, unashiti, ubidii	distrikto jimbo, wilaya, tarafa
dilo bao	ditirambo kasida
dilui kudhifu, kuzimua, kufifisha	divano diwani, sofa
diluvo gharika	diveni kuagua, kukisia, kubashiri
dimanĉo ahadi, jumapili	divenisto mwaguzi, mtambuzi
dimensio daimensheni	diverĝi kugawanyika
diminui kupunguza	diversa mbalimbali
dinamito dainamaiti	dividado ugawanyi
dinamo dainamo	dividendo dividendi, makusumu
dinaro dinari	dividi kugawanya, kukasimu
dinastio shajara ya watawala	divizio mkasama, divisheni, mgawanyiko
dinsaŭro dainosoo (haiwani waliokufa)	divizoro kigawanyo
Dio Mungu	dizelo dizeli (mota, enjini)
diocezo daiosizi, ubishopo	dizerti kuacha, kuturuku, kutoroka
diodo dayodi	do halafu
dioramo dayorama	docento mwalimu
diplomato siasa	

dogano forodha
dogo mbwa
doko doki, gudi, majahaba
doktoro tabibu, mganga
dokumento hati
dolaro dolari (fedha)
dolča tamu
dolčaĵo switi
dolĉeco utamu
dolo fitina, hila, nia mbaya
dolori kuumiza, kudhuru,
kuvuaza
domaĝo madhara, hasara,
uharabu
domareto kijiji
dometo kijumba
domicilo ukaapo, makao, kaya,
masikani
domini kutawala
domo nyumba
donaci kutunukia
donaco zawadi, tunu
donemo ukarimu, upaji
doni kupa
dono kipo
dormi kulala
dormo usingizi
dorno mwiba
dorso nyuma
dosiero dosie, leja, faili
dozo dozi (ya dawa)
dragi kudereji
dragomano mkalimani
draĝeo pili ya dawa
drakmo darahimu
drako tinini
dramo igizo (la thieta)
drapo shiti (kitandani)
draŝi kukafua (nganu)
drato waya, seng'enge
drednaŭto manowari
drenilo mfereji
drilo kekee
drinki kunywa, kulewa
dromedaro ngamia

droni kutota, kufa majini
du pili, mbili
dubi kuribu, kushuku, kuona
shaka
dubo shaka
dum wakati wa
dume kwa muda
dunaskitoj watoto pacha
dungi kutuma
duno najafu, kilima cha
mchanga
duono nusu
dupo mjinga, mzuzu, mpumbavu
dura -gumu, -kali, shadidi
duŝo shawa (ya maji)

E

ebena panapana, sawa, laini,
sahili
ebenaĵo wangwa
ebenigi kupanusha, kusawisha,
kusahilisha
ebono mpingo
ebrieco ulevi
ebriigi kulevisha
eburo pembe, meno ya tembo
Edeno Adani (Pepo)
edifi kubuni
edikto julisho la sheria mpya
edukanto mlezi, walidi, mwoezi,
mfunzi
eduki kulea, kufundisha,
kuhekimisha
eduko uelimisho, uongozi
edzeco ndoa
edziĝi kuoa
edziniĝi kuolewa
edzino mke, zauja
edzo mume, zauji
efekto, efiko tokeo, yafuatayo
efemera (nzi) ya siku moja

egala sawa
egale mamoja
egaleco usawa, ushabaha
egaligi kusawisha
Egipto Misiri
ego kitu kikubwa
egoismo umimi, kujipenda
egoisto mpenda-mwenyewe
eho mwangwi
ejo mahali, pahali
ek kutokana na, kutoka kwa
ekbalio tango, mtango (mmea)
ekidno muhanga, mbawe
ekino mwanamizi
ekipi kutayarisha, kutengeneza
eklezio kanisa
ekleziulo kasisi
eklipso kupatwa mwezi (jua)
ekonomio ikonomi, ikitisadi,
uwekevu
ekrano kinga, pazia, sitara,
kisetiri, kiambaza
ekselenco muheshimiwa
eksciti kuchocheza, kushutua,
kuchomesha
eksedzigi kutangukana,
kotalikika
ekskremento mavi
ekskuzo udhuri
ekspansii kupanuka kuenezeka,
kuwasia
ekspansiigi kupanua, kueneza,
kutanua
ekspansio kupanuka, utanuzi,
eneo
ekspedi kusafirisha, kusayiri,
kuletsha
ekspedicio safari
eksperimento jaribio
eksperto fundi, mahiri, bingwa
ekspliki kueleza, kufahamisha
eksplodi kulipuka
eksplodigi kulipusha (kwa
baruti)
eksponi kueleza, kuonesha

eksporti kutokeza nchini
ekspozi, ekspozicii kuonyesha
ekster nje
eksterajo sura
ekstermi kuua wote
eksudi kutoka jasho
ekvacio kulinganya, kusawizisha
ekvatoro ikweta
ekvilibro kusawazika, uzito
sawa
ekvivalento sawa, badala,
mamoja
ekzameno mtihani
ekzegezo kufafanua, maelezo,
ufasiri, taawili, sharaha, uelezo
ekzemo chowa
ekzemplo mfano
ekzerco utembezi, somo,
mazoezi, tamrini
ekzisti kuwako, kupatikana
ekzorci kupunga pepo
el kutoka kwa
eleagno mzetuni
elefantiazio matende, jethamu
elefanto tembo, ndovu
eleganta malidadi
elegio lalamiko, shairi la
kuomboa
elekti kuchagua
elekto uchaguzi
elektro umeme, pawa, sitimu
elemento elementi
elevatoro jukwaa, eleveta,
kipandisho
elfo upepo, jinni, afiriti, zimwi
eliksiro ikisiri
elimini kuondoa
elo pombe, bia
elokventa mwenye maneno,
fasihi, msemaji
emajlo enemo, enemeli
emancipi kuhurisha
embarasi kusumbua,
kutahayarisha
embargo embago, marufuku

emblemo alama
embrio mimba
embusko maoteo, maficho
emergî kutoka
emetiko tapisho, dawa ya kutapisha
eminenco utukufu
emiro amiri, mtangulizi
emocio ono, hangaiko, shutuko, hisi
empeno mkia wa ndege
en ndani ya
encefalo ubongo
endemia endemiki (maradhi)
endivio endaivi (mboga)
energio nguvu, eneji
engaĝi kutumisha, kuajirisha
enigmo kitendawili
ento kitu, entiti, yuniti
entomologio entomoloji, elimu ya wadudu
envio husuda, wivu
envulti kuroga, kufanya uchawi
eono abadani, milele
episkopo bishopo, asikofu
epistolo barua
epitafo maandiko kaburini
epiteto sifa, kunya
epoleto epoleti (alama begani kwa ofisa)
epopeo, eposo utenzi, hamasa
erari kukosa, kupoteza njia
eraro kosa
erco madini (ya metali)
erekti kusimamisha
erinaco kinungu, kubaa (mnyama)
ermitejo utawa
ermito zahidi
erodi kumonyoa
erotika erotiki
erudicio adabu
erudito mwenye adabu na maarifa
erupcii kufoka, kububujika

esenco dhati, johari; itiri (ya tibu)
eskalo ngazi
eskalono kipandio
eskapi kuepa, kutoroka, kupona, kuokoka
eskorto mpelekaji
espero kutamaini
espero matumainio, rajua, taraji
esplori kupeleleza, kuchunguza, kuvumbua
esprimo usemi, taabiri
establi kusimamisha, kuimarisha, kuthabitisha
estanto yawayo, kisasa
esti kuwa
estiel kama
estigi kuumba
estimo heshima, setaha, itibari
estingi kuzimisha
estinto yapitayo, ya kale
estonto yajayo, ya baadaye
estro mkubwa, chifu, jumbe
eta -toto, -dogo
etaĝo orofa, fuloo
etendi kupanua, kunyosha, kutanua
eterneco milele, abadani
etero itha (dawa)
etileno ethilini (dawa)
etimologio etimoloji (elimu ya asali ya meneno)
eŭforbiacoj michongoma
eŭforio raha
eŭnuko tawashi
Eŭropo Ulaya
evakui kuhama
Evangelio Enjili
evento tukio, tokeo
evidenta dhahiri
evidenteco ubaini
evidentiĝi kujionesha, kubainika
eviti kuepuka
evitigi kuepua
evito uepushi
evolucio evolusheni

F

- fabelo** ngano
fabo kunde
fabrikanto mwenye kiwanda
fabriko kiwanda (cha kazi),
 karahana
facila rahisi
fadeno uzi
fajfilo zomari
fajlilo tupa
fajna laini, -embamba
fajrero cheche, kimata
fajro moto
fajrujo meko, mafiga, tanuu
fakiro fakiri
fakisto fundi
fako ufundi, kazi
fakoçero ngiri, mbango
fakto jambo; kiwachi
faktoro kifanyacho
fakturo imvoisi, hundi
falaro manyasi
falçi kuchenga, kukata nganu,
 kuvuna
faldi kukunja
fali kuanguka
faligi kuangua
falko kipanga, bazi, shahini
 (ndege)
falseco uwongo, unafiki,
 udanganyifu
falto kunjo
familio ukwao, famili, ukoo,
 nasaba, jamaa
famo sifa, fahari, umaarufu
fanatika fenetiki
fandi kuyeyusha
fanfaroni kujivuna
fango utope, udongo
fantomo mzimu, zimwi
faraono firauni
farbo rangi, penti
fari kufanya
fariçi kufanyika
faringo koo, umio
faristo mfanyaji
farmacio famasi, duka la dawa
farmisto mkulima
faruno unga
fasçino tita
fasko furushi
fasono mtindo
fasti kufunga, kutokula
fasto saumu
fato ole, makutubu, ajali
faulo kosa
favo upele
favori kufadhili
favoro fadhili
fazano duraji (ndege)
fazeolo kunde, haragwe
febila dhaifu
febulo homa
federacio federesheni
federi kuunganisha
fekaço mavi, kinyesi
feki kunya, kwenda choo
fekunda waludi, mwenye wana
 wengi
felaho falahi, mlimaji
feliçigi kufurahisha
feliço furaha, sururi, raha
feliso mbuaji, haiwani auaye
felo ngozi
feluko faluki (chombo)
femalo jike (la haiwani)
femuro fupa la paja
fendi kupasua
fendiçi kupasuka
fendo ufa, pengo
fenestreto shubaka, mwangaza
fenestro dirisha
fenikoptero heroe (ndege)
fenugreko uwatu (mmea)
ferdeko sitaha (ya chombo)
ferio siku ofu, holide
fermenti kuchacha, kuchachuka
fermentigi kuchachisha

fermento uchachu
fermi kufunga
fermiği kujifunga
fero chuma
feroca katili
ferolado bati
ferorubo kutu
fervojo njia ya garimoshi, relwe
fervoro bidii
festeno karamu
festu sherehe
fetiçismo kuabudu sanamu
fetiço sanamu ya uchawi
feto mimba
fetoro uvundo
fezo tarabushi
fiakro kebu, gari la kuajiriwa
fiançiğo uchumba
fiançino mchumba
fiaski kushindwa, kuajizia,
kufashilia, kufeli
fibro kitebwe, nyuzinyuzi
fibulo muundi, goko
fidela sidiki, sadiki, wafi,
muumini
fideleco uaminifu, uthabiti
fidu kuamini, kusadiki
fidinda -aminifu
fido imani
fiero majivuno, kiburi
fiŋro filimbi, mzumari
figo tini (tunda)
figuro sura, umbo, choro
fikciajo ngano, kisa, riwaya,
hikaya, noveli
fiki kutombana, kugonana
fiksi kukaza, kutengeneza
fiktiva (ngano) iliyofanyizwa
filadelfo yasumini
filamento simu, waya
filantropo mpenda-watu
filiko kangana (mmea)
filino binti
filio duka la cheni
filmo filimu, muvi

filo mtoto mume, ibuni
filologio filoloji, elimu ya lugha
filozofo mwenye hekima
filtri kuchuja
filtrilo chujio, kisafishio
financisto mwenye mali, tajiri
financo mali, fainenzi, amwali,
iradi
fiŋgro kidole
fini kutimiza, kumaliza
finiği kutimu, kwisha
finita tayari, tamati
fino mwisho
firma thabiti
firmamento falaki, kuba ya
mbingu
firmao kumpuni, shirika
firmigi kuthabitisha, kuimarisha
fisia bombo bomu atomiki
fisko mtoza-kodi
fişhoko ndoana
fişisto mvuvi
fişo samaki
fitingo fitingi (ya enjini)
fiziko fiziki (elimu)
flago bendera
flakono chupa
flamigi kuwasha
flamo ulimi wa moto
flanelo fulana
flanko upande
flano ugali
flari kunuka
flasko chupa kubwa
flati kubembela, kurai
flava yelo (rangi), manjano
flegi kuuguza, kumtunza
mgonjwa
fleksi kupeta
fleksiği kupeteka
fliki kumendi nguo
floreno rupia
floristo muuza-maua
floro ua, zahara
flosi kuolea, kuelea (juu ya maji)

floso chelezo (kwa kusafiri majini)
floto filiti (ya vyombo baharini)
fluaĵo likwidi
fluejo wadi (wa mto), papitapo mto
flugado mruko
flugi kuruka angani
flugilo ubawa
fluida likwidi
fluidigi kuyeyusha
fluo mkondo (mtoni)
flustri kushawishi
fluto filimbi
fobio hofu kubwa
foiro soko
fojo mara
folio jani
fonduso fandi (ya mali)
fonetika fonetiki
fonologio fonoloji
fonto chemchemu, jicho la maji
for vek, mbali
forgesi kusahau
forĝi kufua chuma
forĝisto muhunzi
forigi kuondoa
foriri kuondoka
forko uma, upanda
formato ukubwa, fometi, shakili
formiko siafu
formo sura, oneko, umbo
formolo fomalaini (dawa)
formulo fomyula
fornelo jiko
forno tanura, tanuu
forta imara, kawi, shadidi
fortika thabiti
fortikaĵo boma, ngome, husuni
forto nguvu
fortuno bahati, mali
fosaĵo shimo
fosforo fusufuri (kemia)
fosi kuchimba
fosilio fosili

fosilo sepeto
fosto nguzo
fotelo kiti izi, izichea
foti kufotoa
fotilo kamara
foto foto
fotometro fotomita
fragila -vunjifu
fragmento sehemu, kivunjo
fraĵto kago, shehena
frakasi kuvundanga
frakcio sehemu
frakturo mvunjo, mvunjiko
frambezio buba, yozi
framo furemu
Francio Ufaransa
franco mfaransa
franko farangi (fedha)
frapi kubisha, kupiga
frapo pigo, dharuba
frateco udugu
frato ndugu, ahi
fraŭdo hila, hadaa, madanganyo
fraŭlo mjane
frazo sentensi
fremda gharibu
fremdulo mgeni
frenezulo mwenda wazimu
freŝa -bichi, -pya, -tamu, safi
fri bila kulipa
frida baridi
fridujo firiji, jikofu
friti kukaanga mafutani
fritilo kikaango
fromaĝo jibuni, chizi, foromaji
frondo mbele
frostiĝi kutajamadi (maji huwa barafu)
froti kusugua
frua mapema
frugilego kunguru
frukto tunda
frunto uso, upaa
fuĝi kukimbia, kutoroka mbio
fuko mwani, maua ya pwani

fuksio fyusha (ua)
fulgo masizi
fulmino radi
fulmo umeme
fumo moshi
fumotubo chimni
fundamento msingi
fundo nchi, chini, matako
funebro matanga (kwa aliyekufa)
funelo mrija
fungo uyoga, ukungu
funto pauni
fuorto ngome, boma
furaâi kujipatia vyakula
furiozi kughadhabika
furunko jipu
fusilo bunduki
fuâi kuharibu
futbalo futuboli, mpira, soka
futo futi
futuro wakati wa mbele, ujao
fuzeo fataki, kiberiti
fuzio mchanganyiko

G

gaja -furahifu, kunjufu
gajeco ucheshi
gaji kufurahika
gajigi kuchekesha
gajni kushinda, kujinufaia
gajno mapato, faida
galaksio njia nyeupe mbinguni
galantino jelatini
galerio baraza
galjono geleni (kwa peteroli)
galo nyongo
galopo gelapu (la farasi)
gambo mguu
gamelo mkungu
gamo gama, ngazi ya toni za muziki

garaâo geriji, garaji
garantii kudhaminia
gardado ulinzi
gardenio gadinia (ua)
gardi kulinda
gardostaranto mngoji-zamu, mlinzi
gardostari kushika mngojo
gargari kusukutua (maji kooni)
garni kupambia, kuzainia
garnizono gariseni, hamia
gaso gesi
gasto mgeni
gaûo geji (kwa kupima)
gavialo ngonde, mbembe
gazelo paa, swara, ghazali
gazeto gazeti
gazo goozi (sitara)
gazono looni (kwa nyasi)
gehenô jahanamu
gejsero giza (lifanyalo maji moto)
gelateno jelatini (kwa nyama iwekwapo)
gelato jeli (la matunda)
gelo ujalidi, ubaridi ufanyao barafu
gemo kito, johari, jemu
genealogio (elimu ya) shajara
generacio kizazi
generalô jenerali, jemadari
generatoro jenereta
generi kuzaza
genero jamaa, kabila
genezo kuanza, mwanzo
genio akili ishangazayo; jinni ahamiye
genisto mfagio (mmea)
genoto fungo (mnyama mbuai)
genro jenda, jinsi
gento kabila
genuo goti, ondo
geodezio usaveya
geologio jioloji
gepardo duma, chita

gepatroj walidani, wazee, baba
na mama
geranio jerenia (ua)
gerilo gerila (vita)
gerleno kamba zito
gesti kuashiria
gesto ishara ya mkono
giĉeto windo, shubaka, kidirisha
giganto jitu, jabari
ginekologio gaineekoloji, elimu
ya kuzalisha
gineo Genia (nchi)
gingivo ufizi, nyama ya menoni,
sine
gipso jasi, chaki, jibusu
giri kuzinga, kuviringa
girlando galandi (la maua)
gisto chachu
gitaro gitaa, gambusi, zeze
glacio barafu, jalidi
glaciujo firiji, kabati ya barafu
glaco kioo
gladi kupiga pasi
gladisto mpiga-pasi
glando ghuda (mwilini)
glaseto gilasi (la kunywia)
glaso bilauri
glata laini, rahisi, musataha,
panapana
glavingo uo
glavo upanga, sefu
glicineo wistiria (mti)
glicirizo likorisi
glimo maika (jiwe)
gliti kutelea (chini)
globo boli, mpira
glori kusifu, kufahiri,
kuadhimisha
gloro fahari, adhama, majidi,
jalili
glosino mbung'o, chafuo,
ndorobo
gloso elezo, fahamisho, sharihi,
hashia
gluo sherizi, gundi, embwe

gluti kumeza
gnuo nyumbu
goeieto sambuku (namna ya
jahazi)
golfo ghuba
golo goli (la soka)
golulo golikipa, mlinzi wa goli
gondolo ngalawa ya kitaliani
gongo upatu
gonoreo kisonono
gorĝo umio, koo
gorilo nyani kubwa wa msituni,
sokwe
graco dhurufu, rehema, neema,
baraka, muhula, lutufu
grajno haba, chembe, punje
gramofoni santuri ya rekodi
granato komamanga, rumani
granda kubwa, kabiri
grandaĝa zee, kadimu
grandanima karimu
grandigi kukuza, kukabirisha
grandiĝi kukua, kukabirika
grando ukubwa, kipimo
granito sawani (jiwe)
grapolo shada, chane
grasa nono, badini, samini
graso shahamu, mafuta, girisi,
unono, samli
grati kupapura, kukuna, kupiga
makucha
gratifikio zawadi
gratuli kushangilia
grava muhimu
graveco umuhimu
graveda hamila
gravedigi kutia mimba
gravediĝi kushika mimba
gravedulino mwenye mimba
gravuri kuchonga kwenye pua
au sufuri
grego kundi
greko Myunani, Mrumu
grenado bombomu
grenato gharanati

greso unyasi, majani ya chini
grilo nyenje, chenene
grio semolina
gripo homa, fuluu
griza ashabu (rangi)
grizaj haroj mvi
grizharulo mzee, mwenye mvi
gropo matako ya mnyama
grošo ghurushi (koini ya sufuri)
groto pango
grundo aridhi, mchanga, udongo
gruo winchi, kireni (bandarini), korongo
grupo kikosi
gubernatoro gavana, kamishina
gubernio serikali
gudro lami
gufo bumu (bundi mwenye masikio)
gujavo pera
gulo mla-nyingi
gumo sumunghu, sandarusi, ulimbo
gusto uladha
gustumi kuonja
gušo ganda
gutaperko raba, mpira
guto tone
guverni kuelimisha
gvardio mlinzi
gvati kupelelea, kujasusi
gvatisto jasusi
gvidi kuongoa
gvidisto kiongozi
gvido uongozi

Ĝ

ĝangalo msitu, pori
ĝardeno kiunga, shamba la maua, busitani
ĝazbando beni ya jezi

ĝelo jeli (la matunda)
ĝemelo pacha
ĝemi kugumia, kupiga kite, kupumua
ĝemo kite, tahasuri, sai
ĝendarmo asikari, polisi
ĝenerale kwa jamii, jamiini
ĝeni kusonga, kusumbua, kuudhia, kudhikia
ĝentileco adabu, utulivu, utamaduni
ĝentilulo mwenye adabu, mpendezi, mungwana, mmbuji
ĝermana jerumani
ĝermo mbegu, jamu, jamzi, kijidudu
ĝeto gati, landingi
ĝi yeye (mnyama, siye mtu)
ĝibo nundu, kigongo
ĝino jini, tembo kali, araki
ĝirafo twiga
ĝiri kuzunguka, kupeteka
ĝiro jairo (kwa kulipa)
ĝis hata, mpaka
ĝoji kufurahika
ĝojigi kufurahisha, kufarijia
ĝojo furaha, raha, faraja
ĝui kuenjoi, kufurahiwa
ĝuo raha, kizuri, furahisho
ĝusta hakiki, amini, adili, salihi
ĝustigi kuhakisha, kusahisha

H

hajlo mvua ya mawe
haki kutema, kukeketa, kukata mti
halfo hafu (mwana soka)
halo soko, mariketi, bazari na paa
halti kusimama, kusitopu
hangaro hanga (kwa eropuleni)

harakiri kujua
hardi kufanya chuma kuwa pua
haremo haramu (kwa wake),
ndani
harmoniko akodio
harneso kitanda cha mfumi
haro nywele
harpio kozi, kipunga
harpo kinubi (cha muziki)
hasti kwenda hima, mbiombio,
kuhimiza
hasto hima, taisiri, haraka,
kitema
hašišo bangi, hashishi
haūli kukokota, kuhala
haūsero ukambaa, hauza
haūto ngozi
havaĵo mali, miliki
haveno bandari
havi kumiliki, kuwa na
hazardi kubahatisha, kuhatarisha
hebreu Yahudi
hedero labulabu, yadara,
mpendakuta (mmea upandao),
aivi
hegemonio hejemoni (kutawala
wote)
heġiro hejira (ya Nabii Muhamadi)
heġo ua, boma la miti
hejmo nyumba, kwetu, kwao
hejti kuharisha nyumba
heksaedro pembesita
heleno Myunani
heligi kuangaza, kunawirisha,
kufanya nuru
heligî kunawirika, kutanawari
heliko koa, konokono
helikoptero chopo, heliko
heliumo heliumu (hewani)
helmo hodha (ya wawani)
helpi kusaidia
helpo usaidizi, msaada
hemiono baghala
hemistiko nusu msitari, kipande
cha shairi

hemoragio hemoreji, kutoka
damu, mtoko wa damu
hemoroidoj bawasiri, futuri,
vikundu
henao mhina, mmea wa hina
heni kulia kwa farasi
hepato ini, maini, kabudi
herbo unyasi
herdo kundi
heredi kurithi
heredigi kurithisha
heredo mirathi, wiratha
herezo bidaa, kukufuru, kuacha
dini ya kweli
hermino nondo
hernio hania, mshipa wa utumbo
heroino heroini (bangi kali)
heroo mshujaa, butali
heziti kusita
hiacinto yakuti (ua)
hiato ufa, pengo, nafasi wazi
pungufu
hibisko mchunga-ng'ombe,
mbamia, sambu (mti)
hidroplano eropuleni ya maji
hieno fisi-milia, pisi, kikuto,
shumri, kingugwa
hierau jana
hiġieno haijini, usafi
himno kasida, dua iimbwayo
hindo mhindi
Hinduismo Ubanyani, dini ya
Wahindi
Hindio Uhindi
hinġo pata ya mlango, bawaba
hino baghala
hipokriteco unafiki, nifaki,
uzandiki
hipokriti kunafiki
hipokritulo mnafiki
hipopotamo kiboko
hipoteko mogeji (deni ya
nyumbani)
hipotenuzo haipoteniyuzi (ya
pembetatu)

hirako wibari, kwanga, pelele
hirudo mfyonza-damu, mrubu
hirundo mbayuwayu (ndege)
hisi kupandisha, kutweka,
 kukweza
historio tarehe, hadithi
histriko nungu
hobojo mzumari, oboi
hodiaũ leo
hojli kulia kwa fisi
hojo jembe la kulimia
hokeo hoki (mchezo)
holdo ngama, falika, mahazani
 ya safina
holoturio mwanamizi
homo mtu
honesto adili, aminifu
honesteco uadili, uaminifu
honorario mshahara
honori kuheshimu, kuadhimisha
honoro heshima, sharafu
hordeo shayiri
hordo kundi, kikosi, kaumu,
 kabila
horizonto ufuku, horaizeni, upeo
 wa kuona
horloĝo saa, kiloki, wochi
horo saa
horori kuhofu, kuogopa
hororigi kutisha, kuhofisha
horoskopo hesabu ya tanjimu
hortikulturo kukuza mboga
horto busitani, shamba la miti
hotelo hoteli
hufo ukwato
huligano mhuni, huligani
hulo hekali ya safina
humideco rutuba, umajimaji
humileco udhalili, udhilili, dhila
humoro mizaji, uchekekehaji,
 ukunjufu
hundo mbwa
hupo huta (ya kulia); kishungi,
 bwenzi
hurio huri laini

H

hameleono kigeugeu, lumbwi,
 kinyonga
hemio kimia, elimu ya dawa
hinio China, Uchina
hirurgo mpasua-mwili, sajeni
holero waba, kipindupindu
 (maradhi)

I

ibekso mbuzi mwitu
ibiso kwarara
ideo wazo, fikiri, aidia, hiali
ideologio aidioloji
idioto mwenda wazima, mjinga
ido mwana
idolo sanamu iabudiwayo
igi kufanya, kusababisha
ignamo chochoni, kiazzi kikuu
ignori kutojali
igvano kenge, yuru, mburu
iĝi kuwa, kufanyika
iksodo kupe
iktero yarakani, maradhi ya
 sauri, jondisi
ilekso holi (mti)
ili wao
ilo ala, zana
ilumini kunawirisha
iluzio ghururi
imagi kuimajini
imago tahayuli
imamo imamu
imbecilo mjinga
imiti kuigiza
imperio daula, ukaisari,
 upadeshaha
impeti kuendelea mbele
importi kuingiza bidhaa nchini

importo duhuli, maingizo
imposto kodi, ushuri
impotenta ajizi, dhaifu, haniti
imputi kusingizia, kushitakia
imuna imyuni
incenso ubani
inciti kuchocheza
incizivo jino likatalo, chonge
indekso fahirisi, yaliyomo
indieno kaniki
indiferenta asiyejali, mkavu wa macho, baridi
indigo nili, nila; (mmea) mnili
indigeno mwananchi
indikativo indikativu (ya vabo)
indikato indiketa, muashiri
indiki kuonyesha, kudalilisha
individuo indivijuo, mtu peke yake
Indonezio Indonesia
indulgi kughofiri, kuachilia
industrio sanaa
inercio uvivu, ulegezu, upole
infamio aibu, fedheha
infaneco utoto, ujana
infano mtoto, tifuli
infanterio imfanteri
infarkto kusimama wa moyo kufishako mgonjwa
infekti kuambukiza
infero jehanamu
infinite bila mwisho
infinitivo imfinitivu
informi kuarifisha, kujulisha
infre chini
ingo uo, ghilafu, jirabu
ingrediento kilichomo kiingizwacho
inĝeniero enjinia
inhali kuvuta pumzi
iniciati kuanzisha
iniciatoro mwanzishi
injekti kupiga sindano
injektilo sindano ya dawa, nido
injekto jabu, ilaji

inkfiŝo pweza ya hiburi, miguu-nane (samaki)
inkluziva jamia, shamili, kamili
inko wino, madati
inkognite bila kujuliwa
inkujo dawati, kidau cha wino
inokuli kuchanja
insekto mdudu, hashara
inserti kuingiza, kudihili
insido hila
insigno alama, ishara
insisti kuhimiza, kuchgiza, kuluju
insolenteco ufidhuli, ujeuri, usaliti, usafihi
insolventiĝi kufilisika
inspekti kuaua, kukagua
inspiro maongozi ruhani, ilihamu
instali kukaza, kuweka, kurekebu
instigi kuchocheza, kuchomesha, kuvuruga
instigo kichocheo, usukumizi
instinkto silika
institucio taasisi, ikama, nudhumu
instrui kusomesha, kufundisha
instrumento ala, wasila
insulo kisiwa, kilwa, jazira
insulti kutukana, kukebehi, kuaibisha
insulto matukano, jefule, shatima
insurekcio uasi, maasi, uhalifu, fitina
insurgento mwasi, mfitini, mtamaridi
inteligenteco akili, ufahamu, utambuzi
intenci kunuia, kukasidi, kuazimu
intenco nia, kusudi, azimio, mradi
inter baina, katikati

interdikto katazo, harimisho,
kuasa
intereso hitimamu, hima, usikivu
interezo faida, riba
interno ndani, dahili
interpreti kufasiri
interpreto tafasiri, taawili
intervjuo intaviu, kuonana,
mkabala
intestoj matumbo, machango,
misurani
intimeco ulufa, urafiki, usahibu,
kuaminiana
intrigi kufitini
intrigo fitina
inundo gharika
invadi kuingilia, kutaadia
invalido mwele, imvalidi,
dhaifu, maridhi, maaluli
inventaro fihirisi, inventori,
orodha
inventi kuvumbua, kubuni
invento uvumbuzi, ubuni
inverti kupindua, kukalibu
investi kununua ushirika
io kitu
iom da, iomete kidogo
irado mwendo
iranano mwirani, muajemi
Irano Irani, Uajemi
iri kwenda
irigi kuendesha
iriso kuzahia, rangi ya mboni
ironio aironi
iskiatiko sayatika
islamo uisilamu
Israelo Isiraili
italo Mtaliani
Italio Utaliani
iu mtu ye yote
izobaro aizobaa
izoli kuaizoleti

J

ja ndio
jaguaro jegua, chui wa Amerika
jahto yoti, dau la mashindano,
safina
jakarando jakaranda (mti)
jako jeketi
januaro Januari
Japanio Japani
jara kila mwaka
jarcento karne
jardo yadi
jaro mwaka
jasmeno yasumini
jen tazama
jes ndio, naamu
Jesuo Jesu
jeto jeti (ndege)
Jezuito Jezuiti, Myesu
jodo ayodini
jodofomo yodofomu
jogo yoga
jolo mashua
jonko jangi (dau la uchina)
jono ayoni
jubileo jubili
jubili kushangilia
Judo Yahudi
juglando kokwa la Faransa, jozi
jugo nira
juĝado hukumu, kadhaa
juĝi kuhukumu, kujaji
juĝisto hakimu, kadhi, jaji
jujubarbo sidira, mkunazi
jujubo kunazi
juko upele, ukurutu
julio Julai
juneco ujana, utoto, usaghiri
junio Juni
junko funjo, mlija, kangaga tete
junulo kijana, waladi, sabi
jupo rinda
juro haki, usawa, maadili, sheria

justa adili, -adilifu, -nyofu
justeco uhakisho, adili, usawa,
haki, usawisho, uadilifu
justico uadili, adala, judishari
juto gunia
juvelisto mwuza-vito
juvelo kito, johari

Ĵ

ĵaketo jakiti
ĵako koti
ĵaluza hasidi
ĵaluzeco husuda, wiwu, kijicho,
uhasidi
ĵaluzi kuhusudu, kuonea,
kuhasidi
ĵaluzio shamsia, darafa
ĵamboreo jembori
ĵargono kimwivi, kilugha ya
wevi
ĵaro jungu
ĵartelo burichi
ĵaŭdo alhamisi
ĵazo jezi (muziki)
ĵeleo jeli (la matunda)
ĵerzo jasi, jampa, sweta
ĵeti kurusha, kutupa
ĵetono tokeni
ĵibo tanga la mbele la yoti
ĵinrikŝo rikisho
ĵipo jipi
ĵokeo joki
ĵonko jangi (dau la uchina)
ĵudo judo (kupigana)
ĵuri kuapa
ĵurigi kuapisha
ĵurnalo gazeti, janali
ĵuro kiapo
ĵus juziuzi

K

kabalo elimu ya siri
kabano chumba, kibanda
kabineto kabineti
Kablando Afrika Kusini
kablo kebo, ukambaa, amari
kabo rasi (ya nchi baharini)
kaco dhakari, mboo
kaĉaloto chewa kubwa
kaĉo ugali
kadastro fahirisi, orodha ya nchi
kadavro maiti
kadro furemu, besera, kiunzi,
muhimili
kadukaĵo kivunjikacho
kadukeco ukadimu, ukongwe,
uzee, ugofu
kadukulo mzee sana, ajuzi,
dhaifu
kafarbo mbuni
kafeino kafeini
kafejo mkahawa
kafeterio kafeteria
kafo kahawa
kafograjno buni
kafro kafiri
kaftano bushuti
kaĝo tundu kwa ndege
kahelo taili kwa sakafu, kigae
kaido kadhi
kaiko mtumbwi
kaj na
kajero kopibuku
kajmano kemani, namna ya
mamba
kajo kii, gati, liko
kajto tiara, porutangi
kajuto shetiri, kipenu, kibanda
kakao koko, mkoko (mti),
chokoleti
kakatuo kakatua (kisuku)
kakia kaki (rangi)
kakto mkonge (mmea)

kakto mkonge, msubili,
mpungate (mmea)
kalabaso buyu, tumba, mbokora
kalcio uchaki, laimu, chokaa
kaldrono sufuria
kalendaro kalenda
kalešo gari la farasi
kalfatri kukalafati
kalibro kaliba (ya bunduki)
kalifo halifa (amiri wa waumini)
kaliko kikombe
kalikoto pamba, kaniki, kalikata
kalkano kisiginu cha mguu
kalko chokaa
kalkuli kuwanga, kuhasibu,
kurekini, kuhesabu
kalkulilo rekena, kompyuta
kalmaro pweza
kalmo maleleji, msimu bila
upepo
kalo ganzi, sugu
kalorio kalori
kalsono penti ya miguu
kalumnii kusengenyā, kusingizia
kalumnio masingizio,
masengenyō
kalveco upaa
kalvulo mwenye upara,
bilanywele
kamarado jamani, ndugu, rafiki
kambio chenji (ya fedha)
Kamboôo Ukamboja
kameleono kigeugeu
kamelo ngamia
kameno meko
kameo kipambo
kamerao kamera
kamero kijumba
kamforo kafuri
kamiono lori, kamio
kamizolo kazu
kamo kogi, jino la kogwili
kamomilo mkamilia, mchai
(mmea)
kamparano mkulima

kampo shamba
kamufli kuficha
kanabo mhashishi, mbangi
kanajlo kanati, mfereji, kanali
kanapo sofa, divani
kanario kirumbizi (nyuni)
kancelario ukanzi, udiri, idara,
uwaziri
kancero kensa, ugonjwa wa
mavimbo
kandelo mshumaa, tawafa,
kendo
kandidato kendideti
kando kandi (sukari)
kanibalo mla-watu
kankro kamba, akarabu
kano kasabu
kanono mzinga, kenoni
kanoto kanuu (mtumbwi)
kanti kuimba
kantino kentini
kantisto mwimbaji
kanto wimbo
kantono jimbo
kanuo kanuu
kanvaso kemvesi
kaolino keolini (kwa vyungu)
kapableco umahiri, uhodari,
ujanga
kapacito kepesiti, uwezo,
ukabidhi, ukadiri
kapeigi kusimamisha jahazi
kaperi kunyanganya baharini
kaperisto haramia wa baharini,
paireti
kapeto hendo ya mlango;
chipukizi
kapitalo rasilimali, kepiito, utajiri
kapitano kapiteni, nahodha
kapitulaci kushindwa
kapjesi kukubali
kapo kichwa
kapoko kepoki, pamba, sufi
kaporalo koporo, koporali,
ombashi

kapoto boneti, koti, bushuti
kapreolo swala
kaprikorno jadu (alama ya buruji)
kaprino mbuzi nyike
kapro mbuzi ndume
kapsiko chilli (kwa wali)
kapsulo gamba la mbegu
kapti kushika, kudaka
kapturniço kizunguzungu
kaputa -vunjwa
kara azizi, -pendwa
karabeno karabini (bunduki)
karafu jupa, karafu, zajajia, chupa kubwa
karakalo washaki, paka mwitu
karakoli kurukaruka
karaktero (1) tabia, sajjia, tamizi, silika; (2) herufi, tarakimu, sima, rakumu
karamelo karameli
karapaco ngao ya kobe
karato karati (ya dhahabu)
karavano safari, kafila
karavelo dau
karbido kabidi (yawakayo)
karbigisto mfanya - makaa
karbo makaa mawe
karbolo kaboli (kwa kusafisha)
karbono kaboni, makaa
karburilo kabureta (ya gari)
karcero gereza
karcinomo *ona* kancero
kardamomo iliki
kardinalo kadinali (wa kanisa)
kareo (1) kari (kwa wali); (2) gari, wilubero
karesi kubembeleza kukumbatia, kuonesha pendo
kargo shehena, kago ya jahazi
kariero mwendo wa maisha
kariko mpapai
kariofilo karafuu
karitato upendano
karmezino kirimzini, nyekundu

karnavalo kanavali
karno nyama ya mwili, jasaki
karnulo mja, kiumbe
karoserio keroseri (ya gari)
karoto keroti (mboga)
kartelo kateli (ya matajiri)
kartilago katileji (mwilini)
karto karata (ya kuchezea)
kartoço kiasi (cha baruti)
kartografo mchora-ramani
kartono kadubodi
karvio kazi
kasavo muhoga
kaseto kaseti
kaskado maanguko ya maji
kaskedo kepu (ya kichwani)
kasko hodha (ya kichwani)
kastelo kusuri, hisani
kastoro biva (mnyama)
kaşe, kaşite kwa siri
kaşejo maficho
kaşi kuficha
katalizilo katalaiza
katalogo orodha, katalogi
katarakto chongo (machoni)
katastro fihirisi, orodha ya nchi
kategorio kategori
katehismo katekisimu
kateno mnyororo, mkufu, cheni
katetro kathita (kwa tibu)
kato paka
katodo kathodi (ya umeme)
katoliko katholiki
katuno pamba
kaücii kudhamini
kaücio dhamana
kaüçuko raba, mpira
kaüri kuchutama
kaüzi kusababisha
kaüzo sababu
kaverno pango, kahafu
kavo pango, shimo
kazerno bereki (za asikari)
kazino kazino (kwa michezo)
ke kwamba, kuwa

kejlo pini
kelkfoje pengine
kelko mwingine
kelnero weta (wa mkahawa)
kelo sela, chumba cha chini,
 kilari, bezimenti
kelonio kasa (wa bahari)
kemio kimia (elimu ya dawa)
Kenjo Kenya
keno utomvu, ratinaji, sumughu
 (wa mti)
kermeso ramsa, tamasha
kerno kiini, kokwa
kero kopa (ya karata)
keroseno kerozini
kerubo cherubu (malaika
 mdogo)
kesto sanduku
kia namna gani, kipi ?
kial kwa sababu gani ?
kiam wakati gani ?
kie wapi ?
kien kwenda wapi ?
kies mali ya nani ?
kikero baazi, bazila, njegere
 (leguminoso)
kilo (1) utako wa chombo;
 (2) elfu
kilogramo kilo
kilometro kilomita
kilovato kilowoti
kimono kimono (kazu ya
 kijapani)
kinino kwinini (dawa)
kinoteatro sinema
kio nini ?
kiom ngapi ?
kiosko duka dogo
kipro kipa (samaki)
kiraso ama, udda (vitani)
kirgizoj Wakirighizi (kabila
 ya Asia)
kirko (1) mwewe (ndege);
 (2) kanisa (ya Wanasara)
kirli kukoroga, kuvuruga
kirurgio sajeri, upasuaji
kirurgo sajeni, mpasua-mwili
kisi kukisi, kubusu
kitelo kanzu, shati, kamisa,
 fulana
kiu nani?
klabo rungu
klaçi kusemasema, kusingizia
klaki kuchakacha
klano kabila, ukoo, jamaa,
 kaumu
klara dalili
klarigi kubainisha
klariono panda, suri, baragumu
klarneto zomari
klasigi kuainisha
klasika kilasiki
klaso kilasi (ya shule)
klaũno mchekeshaji, bafuni
klaviklo mtulinga
klavo kii (cha piano)
kleo ufunguo
klera bingwa, mahiri, mwenye
 akili, hodari
kleriko mtu wa dini
klifo mwamba (baharini)
klimakso kilele, kipeo
klimato hewa, kilaimati
klingo bapa, ubaba, kengee
klini kupeta
kliniko kiliniki (cha wagonjwa)
klinko hendo ya mlango, kipini
klistero muharisho
klitoro kinembe, kisimi
kloako sua, shuwa (fereji mjini)
klopodi kujitihadi, kufanya bidii
klorido kiloraidi (dawa)
klorofomo kilorofomu (dawa)
klozeto kabati
klubo kilabu, chama
kluçi kuunganisha
kluçilo mfumbato, kilachi (cha
 enjini)
kluzo loki, mlango wa kanali
knabino msichana

knabo mvulana
knalo lipusho, shindo
knedi kukanda
knokaũto pigo la mwisho
knuto mjeledi
koaguli kugandisha
kobro fira, swila
kodako kamera
kodicilo kodisili (mirathi)
kodo kanuni (sheria)
kofro sanduku
koheri kuambatana,
 kushikamana
kohero kohirensi
koincidi kulingana
koito ngono, kugonana
kojno weji, kabari
kojono pumba
kojoto mbwa mwitu
kokaino kokeni (dawa)
kokao kokoa, chokeleti
kokino tembe, koo, kuku jike
koko kuku
kokosarbo mnazi
kokoso nazi
kokri kuzini
kokso kiweo, nyonga
koktelo sandauna (vinywaji)
kolbaso sosiji, benga
kolecisto nyongo
kolekti kukusanya
koleri kughadhibika, kukasirika
kolero hasira, ghadhabu
koliko koliki (tumbo liumiapo)
kolirio wanja
kolizii kugongana
kolo ushingo
kolokvo mazungumzo
kolombo njiwa
kolonelo kaneli, bimbashi
kolonio koloni
kolono nguzo
kolorigi kutia rangi
koloro rangi
koloso jitu
kolumno mwongo, safu
kolumo kola (ya shati)
koluzio siri, fitina
kolzo repu, shalijamu (mbegu ya mafuta)
komandi kuamuru
komando amri
komao, komato koma (kulala kama kufa)
kombajno kombaini (ya kuvunia)
kombi kushanua
kombilo chanuo
kombini kuunganisha, kukombaini
komedio komedi
komenci kuanza
komenco mwanzo
komenti kukomenti
komerci kufanya biashara
komercisto tajiri, mwuzi, mnunuzi
komerco biashara
kometo shihabu
komikulo kilaũni, mchekeshi
komisaro komishini
komisii kuaminisha, kuagiza
komisio kamisheni, agizo
komitato kamiti
kompaniano rafiki
kompanio kampuni, shirika
kompaniulo, kompano rafiki
kompari kulinganisha, kukampea
komparo ulinganisho
kompaso dira, kampasi
kompati kuhurumia
kompato huruma, shufaka
kompenzi kujazi
kompenso majaza
kompetenta bingwa
kompili kutunga, kukusanyal
kompleta timamu, tamimu
kompletigi kutimiza, kutamimu
kompleteco tama, utimamu

kompletigi kutimiza, kutamimu
kompletigi kutimu, kutimia
komploti kufanya hila, fitina
komploto fitina
komponi kutunga (muziki)
komponisto mtungaji wa muziki
komposti kuseti chapa
komprenebli kufahamika
kompreni kufahamu
komprenigi kueleza
kompreno fahamu
komputi kuhesabu, kupima
komputilo kompyuta, kipimio,
hesabishi
komputo hesabu
komune pamoja
komuniki kuarifisha
komunio komunio (ya kanisa)
komuno jamaa, komyuni,
ujamaa, shirika
komuti kuswichi
komutilo swichi
konado ujuzi
konato mtajika, ajuliwaye
koncepti kudizaini
koncerni kuhusu
koncerto kansati (ya muziki)
koncipi kushika mimba
kondamni kulaumu, kuhukumu,
kusentensi
kondensatoro kondenzeta
kondensi kukondensi
kondiçi kushurutisha
kondiço sharuti
kondolenci kutaazia, kutanzia
kondolenco matanga
kondoro tai merikani
konduki kuongoza, kupeleka,
kuendesha
kondukilo usukami, kiongozo
kondukisto mshika-sukani,
mwongozo, kiongozi,
mwangalizi, mpeleshi
konduktoro rubani, kiongozi
konduito mwenendo, tabia

konebleco kujulikana
konfesi kuungama
konfespreni kuungamisha
konfidenco siri
konfidi kuamini, kusadiki,
kuaminisha
konfido imani, sidiki
konfidulo msiri, mwaminifu
konfirmi kuthibitisha,
kuhakikisha
konfirmo uthibitisho, tegemezo
konfiski kutwaa kwa mali ya
watu na serikali
konflikti kugombana,
kushindana
konflikto ugomvi, shindano
konfronti kukabili
konfuzi kuhangaisha,
kufadhaisha
konfuzo ghasia, mafujo,
hangaisho, kikaka, rabusha
kongreso mkutano
kongro mkunga mkubwa
koni kujua
konigi kujua
konigi kujulikana
konjekti kukisia
konjugi kuunga, kuungana,
kulalana
konjunkcio kiungo
konkeri kushinda, kutiisha
(nchi)
konkero ushindi, fataha, utiishaji
konkludi kuazimu
konko kombe la bahari
konkordo umoja, kukubaliana,
kupatana
konkubino suria
konkuri kushindana
konkurso shindano
kono ujuvi
konscienco dhamiri, moyo, akili
konscii kujijua
konsekri kubarikia, kutakasa
konsekvenco mafuato, matokeo

konsenti kukubali, kuridhia,
 kuruhusu
konservi kuhifadhi, kuweka
konservo ulinzi, utunzo, hifudhi
konsideri kukanzida, kuangalia
konsili kushauria
konsilio shauri
konsoli kufariji, kutuliza
konspiri kufitini
konspiro fitina
konstanta thabiti
konsterno fadhaa,
 utishiko,uhangaiko
konstipi kufunga choo
konstitucio kanuni ya nchi
konstitui kufanyiza
konsulo balozi
konsulti kushauriwa, kujishauria
konsumi kutumia, kula,
 kuchuma
kontaĝi kuambukiza
kontaĝo ambukizo
kontakto mgusano, mkutano
kontanta keshi
kontenero kontena
kontenteco uradhi, ukinaifu,
 kifaya
kontentigi kuridhisha, kukifisha
kontentiĝi kuridhika, kukinai,
 kutosheka
kontesti kushindania, kukaidia
kontinento bara
kontinui kudumu, kuendelea
kontinuigi kufuatisha,
 kudumisha, kufuliza
konto hesabu, akaunti
kontoro ofisi
kontrabando bidhaa marufuku
kontrahi kufupisha, kukunjisha
kontrakto patano, konderati,
 mwafaka, afikiano
kontrasto tofauti, hitilafu, dhidi,
 kinyume
kontraŭ juu ya, kukabili,
 mbalimbali na

kontribui kuchangia
kontricio sikitiko, majuto
kontroli kuaua, kucheki,
 kusimamia
kontuzi kuchubua, kuvilisha
 damu
konvencio ada, dasituri,
 mapatano
konveni kupasa, kufaa
konversacio mazungumzo
konvikti kutia hatiani, kupasisha
konvojo msafara wa meli,
 komvoi
konvulsio kifafa, babewana
kooperado shirika, koperesheni,
 shirikio
kooperativo *ona* kooperado
kopalo sandarusi
kopekko senti Rusi
kopii kukopi, kunakili
kopio kopi, nakala
kopro nazi kavu, mbata
kopso kichaka
kopulacii kujamiiana,
 kutombana
korako ghurabu, kunguru
koralo matumbawe; marijani
Korano Kuruani Sharifu
korbo kikapu, kapu, jamanda,
 tunga
kordo ugwe, kigwe, utari
kordono safu ya polisi, kodoni
korekti kuhakikisha, kusahihisha
korespondi kuandikiana
koriandro gilgilani (mbegu)
koridoro ukumbi, ujia, korido
korko koki, kizibo
korneo konia (jichoni)
korniko *ona* korako
kornisto mpiga-mbiu
korno pembe (ya ng'ombe,
 mbuzi n.k.)
koro moyo, mtima
korolo korola, kichwa cha ua
korpo mwili

korporacio koporesheni
korpulenta mzito, mnono
korsaro haramia wa bahari
kortezeco adabu, ujamili, uzuri, uungwana
korupti kuozesha, kulisha rushwa, kuchafua, kufusidi, kuharibu tabia
korvo *ona* korako
kosmo falaki, ulimwengu
kosti kugharimu, kuuzwa kwa
kostoj gharama, malipo, matozo
kostumo nguo
košo kukwi, pete ya chuma
kotizi kuchangia
koto tope, matope
kotono pamba
kotonujo msufi
koturno tomboro (ndege)
kovarda mwogo
koverto bahasha
kovri kufunika
kovrilo funiko, kifiniko
krabo kaa (ya pwani)
krabro nyuza, bungu (nzi mbaya)
kraĉaĵo mate
kraĉi kutema mate
krajono pensili
kraki kuchakacha
kranio fupa la kichwa-maiti, fuvu
kranko kirenki (cha gari)
krano tepu (ya maji)
kraŝi kuanguka, kuvunjika
kravato tai (ya kuva)
kredi kusadiki
kredigi kusadikisha
krediĝi kusadikika
kredito kirediti
kreditoro mwenye deni, mwia
krei kuumba
kreitaĵo kiumbe
krejĉero kiruza (manowari)
kreko mto (wa pwani)

kremo kirimu
kreozoto kiriozoti (dawa)
krepusko mchana nusu, jioni
krescento hilali (mwezi) mpya
kreskaĵo mmea, nabati, gugu
kreski kukua, kukabirika
kreto upanga (wa jogoo), shungi, undu
kreto chaki, choki
kretono mjinga
krevi kupasuka, kulipuka
kriado mlilo
kribri kuchekecha
kribrilo chungio, chekecheke
krifo ukucha wa mnyama mbuai
krii kulia
kriko jeki (la kupandishia gari), kipazio
krimo jinaya, dhuluma
krimulo mhuni, jeuri, mdhalimu
krio kilio
kripleco ukilema
kriplulo kilema
kriptaĵo hati ya siri
krispo msongo wa nywele
kristalo bilauri
Kristaneco Unasara, Umasihii, Uyesu
Kristano Mnasara, Mmasihii, Myesu
kriterio mikiasi, maiyari
kritiki kudadisia, kuhukumia
kritiko lawama, uchambuzi
krizo shida, azuma, wakati wa azima
kroĉo kiroshe
kroketo kiroke
krokodilo mamba, ngwena, ngandu
krom ila, ela
kronika (maradhi) yadumuyo, bila mwisho
kroniko habari za yaliyopita, tarihi
krono taji

kronometro saa ya meli,
 kipima-wakati
krozi kupiga dema, kuzunguka
 (meli)
kruco msalaba, salibu
kruô mtungi, gudulia, kasiki,
 balasi
krudulo msi-adabu, mshenzi
kruela kasi, katili, jahili
kruela bila rehema
kruro mguu
krurumo mguu wa suruali
krustaco mnyama wa pwani
 mwenye gamba
krusto gaga, ganda la mkate,
 ukoko, ukoga, ugozi
ksenofobio uchukizi wa wageni
ksifio papa-upanga
ksilofono chondo, marimba
kubo kyubu; daisi
kubuto kiko cha mkono, kivi
kudrero kishono, sitichi
kudri kushona
kudrilo sindano
kudristo mshoni
kufo kofia
kuglo risasi, buleti
kuirejo mekoni
kuiri kupika
kuiristo mpishi
kuko keki (ya kula)
kukumo tango
kukurbo boga
kulako kulaki (mkulima tajiri)
kulereto kijiko
kulero mwiko, kikamshi
kulio kuli, mfanyakazi muhindi
kuliso pazia
kulmino kilele; topu
kuloto kaputula
kulpa mwenye hatia, mkosefu
kulpigi kalaumu, kushitakia
kulpigo shitaka, kushitakia
kulpo dhambi, hatia, jurumu,
 ithimu

kultivi kulima, kukuza mimea
kultivisto mkulima, falahi,
 mlimaji
kultivo ukulima, ziraa, ulimaji,
 filaha
kulto ibada, kuabudu
kulturi kukuza mimea, matunda
 n.k.
kulturo utamaduni, adabu,
 thakafa, uungwana
kumuli kuzidi
kun pamoja na
kune pamoja
kunigi kuunganisha
kuniği kuungana
kuniklo kisungura, kitungule,
 kititi, rebiti
kunlabori kushirikiana kazi
kunpreni kuchukua, kupeleka
kunulo mwenzi, rafiki,
 mwandani
kupli kuunganisha, kufungasha
kupolo kuba, domu
kupono kyuponi
kupro sufuri (madini)
kuraci kutibu, kushafi,
 kuunguza, kupoza
kuracilo dawa, ilaji, tibu
kuracisto tabibu, mpozaji,
 dakitari, mganga
kuraco ilaji, mdawa, shifaa
kurado mwendo
kurağa hodari, shujaa, basili,
 jasiri, thabiti
kuraği kujasiri
kurağô moyo, ushujaa, juraa,
 ushupavu, ujasiri
kuratoro wali, kyureta
kurbigi kupotoa, kupetesha
kurbigi kupeteka, kupotoka
kurbigo kombo, matege,
 mshazari, kota, upotofu
kurento mkondo wa umeme,
 karenti
kuri kwenda mbio, kukimbia

kuriero tarishi, mtume
kuriersîpo meli
kurkumo manjano
kuro mwendo mbio, sai
kursivo italiki (herufi)
kurso (1) koozi, darasa, somo;
 (2) mwendo, majira
kurta fupi
kurteno pazia, katini
kurzo kima, thamani
kuseno mto (kwa kulala)
kuşejo wadi wa mto; malao
kuşemeco uvivu, uzemba,
 ulegevu
kuşi kulala
kuşigi kulaza, kutia chini, kutuza
kutiklo ngozi ya nje
kutimigi kuzoeza
kutimo ada, dasituri
kutimoj mazoeo
kuto udda
kutro mashua ya wavuvi
kuvo tasa, tabu, bafu, besini,
 pipa
kuzino bintamu
kuzo binamu
kvadrato mraba, pembenne
Kvakero Kweka
kvalifiki kuhadidi, kuainisha,
 kusifu, kuwasifu
kvalito kefu, sifa, kwoliti, ukefa
kvankam ingawa, ijapo
kvanto kiasi, kamu, ungapi,
 kamia, kadiri
kvar nne
kvaranteno kworantini
kvartalo mtaa
kvarteto kwoteti
kvartiro bileti (ya asikari)
kvazaũ kama, kama kuwa
kvereli kugombana
kvestisto mkata, mwomvi,
 darwishi, mwombaji
kvestoro mshika-fedha
kvieta makini, -tulivu

kvieteco umakini, utulivu, upole,
 kimya
kvietigi kutuza, kutuliza,
 kunyamaza
kvin tano
kvitanco risiti
kvitigi kuachilia
kvizo kwizi, kuulizana suali

L

la huyo n.k.
laboratorio laboratori
labori kufanya kazi
laboristo mfanya-kazi
laboro kazi, leba
laceco mjusi, guruguru, kenge
lacigi kuchosha
laciĝi kuchoka
laĉo lesi la kiatu, kigwe, kitani
lado bati, lata, tole
ladskatolo tini (kwa vyakula
 n.k.)
laget uziwa, pondi
lago nyanza, ziwa
laguno wangwa
laiko lei (mtu asiye kasisi)
lakeo mtumishi
lakmuso litumusi (kimia)
lako laka (rangi nyekundu)
lakona lakoniki (tabia ya msemi)
laksi kuhara
laksigi kuharisha
laktigi kukama
lakto maziwa
laktozo sukari ya maziwa
laktujo jagi la maziwa
laktuko letisi (mboga)
laktumo roo, mayai ya samaki,
 ngofu
lambastono kirachi
lameno shiti ya madini

lamenti kulalamika	latiso mushabaki, shabika, latisi
lamento lalamiko	latitudo latitudo
laminario mwani, mimea ya baharini	lato upao, ufito, uwasa, papi
lamno papa	latrino choo
lampiro kimulimuli, kimetameta	latrono mwivi, haramia
lampo taa, siraji	latuno shaba
lamulo kilema, asiyeweza kwenda	laũ kwa, kufuata, kwa kadiri ya
lanceto lanseti, risha, kisu cha mganga	laũ la nomo mi lin konas namjua jina lake tu
lanco mkuki	laũdano laudanumu (dawa)
lando nchi	laũdi kusifu, kuhimidi, kusabihi
lango ulimi	laũdo sifa, swifa, hamdi, madaha, majada
langusto kamba	laũro mtondo (mti)
langvoro utepetevu	laũta jahiri
lanio kipwe (ndege)	laũte kwa sauti kuu, kwa kishindo
lano sufi	laũteco sauti kuu, kelele, mshindo
lanta upole, batia	lavabo besini la kunawia
lanterno fanusi, kandili	lavendo lavenda (ua)
lanugo ulaika, rishi laini	lavi kuosha
lardo bekeni (nyama ya nguruwe)	lavi sin kunawa
larĝa pana, jasimu	lavisto dobi
larĝeco upana, ukarimu, ujudi	lazareto kiliniki, hospitali, lopitalo
larĝigi kupanusha, kuaridhisha, kuwasiisha	lazo wahaka
laringito uambukizi wa koromeo, litihabu la hajara	lazurito lazuwaridi (hajari buluu)
laringo zoloto, hajara, kongomeo, koromeo	leciono fundisho, somo, darasa, taalimu
larmo chozi	ledo ngozi, jilidi, ledha
laro shakwe, membe	ledobindita majaladi, mulafu kwa ngozi
larvo buu, funza, kiluwiluwi	legacio ujumbe, ubalozi
lasciva fasiki, shahuani	legaĵo somo
lasciveco ukwara, ufasiki, shahua, uasherati	legalizi kuligalaizi, kuhalalisha
lasi kuacha, kuruhusu	leganto msemaji
lasta ahiri, -a kwisha	legato balozi wa Papa wa Roma
lastmomente mwishoni	legendo kisa, lejendi, hadithi
latenta -fichwa, kamini, dafini, mahajubu	legi kusoma
latenti kufichwa, kutahajabu	legio legio, jundi
latero upande, ubavu	legitimi kulejitimeti
latino latini (lugha)	legomo mboga
	legumeno kunde

leġaro kanuni, kitabu cha sheria
leġera -epesi, rahisi, hafifu
leġerigi kuhafifisha
leġo sheria, sharia, loo, kanuni
lekci kusomesha kolejini
leki kuramba
leksikologo mfanya-kamusi
leksikono kamusi kubwa
lekto kitanda
lektoro msomeshi
lemuro komba wa Bukini
leno ranwe
lenso lenzi
lento dengi, adesi
lentsupo dali
leo upande wa demani
leonido mwana-simba
leono simba
leopardo chui
lepismo nondo
leporo sungura
leprao ukoma, balasi, judhamu
lepraulo mwenye matana, aburasi, majidhumu
lernanto mwanafunzi
lernejo shule, koleji, madarasa
lerni kufunda, kujifunza, kusoma
lernigi kufundisha, kusomesha
lerta makiri, mahiri
lertulo fundi, bingwa
lesivo lai, mahaluli kalawi
letargio utepetevu
leterkesto sanduku ya barua
letero barua
leŭkemio lukimia (maradhi)
leŭtenanto lutenenti
levi kupandisha, kupoza
leviero kipazo, liva, mtaimbo, wenzo, msaha
leviġi kupaa, kuinuka, kujitweka
lezi kuumiza, kuinja, kujuruhi
lezo jaraha, injeri
li yeye (mwanamume)
liano mtambazi (mmea)
Libano Lubunani

libelo kereng'ende
libera huru, furii, atiki
liberala liberali
libereco uhuru
liberigi kuhurisha, kukomboa, kutiliki, kuationzisha
Liberio Liberia (Laibiria)
libido pashau, shahua, ashiki, shauku
Libio Libia
librejo makataba, laibueri, laiburi
libristo muuza-mabuku, mwenye duka la vitabu
libro kitabu, buku
librotenisto mshika-buku, laiburi
licenco leseni
lici kuachwa, kuruhusiwa, kuidhiniwa
lico ijaza, idhini, ruhusa
lido wimbo
lieno wengu, bandama
lifo msuadi, eleveta, kiinuzi, pandisho
ligamento ligamenti (baina ya mafupa), kiungo
ligi kufunga, kubopa, kufungasha
lignaġisto seremala, najari
ligneto kijisimbo
ligno mti, ukuni, hashabu
ligo uwafikano, ligi, umoja, usuba, jamia, chama
likeno ushuna (mitini)
liki kuvuja
likvaġo likwidi, maji
likvoro likyua (kinywaji)
lilako lailaki, lilaki (ua)
lilio zambaki, lili (ua)
liliputa saghiri
liliputo mbilikimo
limako konokono, koa
limeto ndimu
limfo limfu (mwilini)
limi kuhadidi, kulimiti

limigi kuzuia, kukatiza
limito *ona* limo
limo mpaka, hadi, limiti, ukomo
limonado lemenedi, maji ya limau
limono limau
limuzino limuzini (gari)
linçi kulinchi, kuua hadharani
linda -zuri, jamili
lineo kijikamba, lidi (la umeme), waya
lingvistiko elimu ya lugha
lingvo lugha
liniilo rula
linio msitari
lino katani, kinabu (mmea)
linoleo mafuta ya katani, shadangi (mbegu ya katani)
linotipo lainotaipu (mtambo)
lintelo linteli
lipharoj sharubu
lipo mdomo, shafa
liro (1) lira (fedha); (2) kinibu, udi, zeze (alaya muziki)
lisolo laizoli (dawa)
listo orodha, faharasi
litažo bedingi, shiti na bulangeti
litanio shakawa, litani, lalamiko
literaturo adabu, udiwani, uandikaji, literacha
litero herufi
litkovrilo bulangeti
lito kitanda
litro lita (kipimo)
liturgio lituji, hidima kanisani, ibada
liuto udi (wa muziki)
liva kushoto
liveri kukabidhisha, kusalimu
livio njiwa
lobelio lobilia (ua)
lofi kupiga demani
lofio afiriti
logi kushawisha
logiko lojika

ložejo makao
loži kukaa
ložigi kuloji, kujikalisha
ložigi kuthabitisha, kualika watu wakae
lojaleco uaminifu, uloyo, utiifu
loko mahali
lokomotivo lokomotivu, enjini ya relwe
lokusto nzige, maige, jarada
loligo pweza
longa -refu, tawili
longeco urefu, utawili, ule
longitudo longitudo
lonicero alanda (ua)
lontana mbali, baidi
lordo ladi, mungwana, mwenye nchi
lorio kasuku
lorno darubini
loterio lotaria, biashara ya komari, loteri
lotilo gawo, kura, cheti cha loteri
lotuso yungiyungi (ua)
loza -legevu, sabili, huru, taliki
lozanžo lozenji
lubrikažo utelezi, girisi, mafuta ya kupakia
lubriki kugirisi (gari)
lucida dalili, nawiri
luciole kimetameta, kimuli
ludi kucheza
ludilo toi
ludo mchezo
lufo lufa (mmea)
lugro mashua ya wavuvi
lui kupanda nyumba
luigi kupandisha, kukodisha
luke shubaka, windo wa melini, potoli
lukri kupata fedha
lukso anasa, ukwasi
lukti kubidii
luli kupembeza (mtoto)
lulilo mahadi

lumbago lambego (mwilini)
lumbo kiuno
lumbriko dudu, nyororo
lumi kuangaza, kunawiri
lumiği kuangaa, kunawirika
lumo mwangaza, nuru, mwanga
lumturo mnara wa pwani
lunarko hilali, mwezi wa
mwanzo
lunô lanchi, kula kwa adhuhuri
lundauro muda wa mwezi
lundo jumatatu
luno mwezi
lupino lupini (ua), turumusi,
jirijiri
lupo dhibu, mbwawa
luti kuwaka, kumeseni,
kulehemu
luvi kupiga demani
luzerno alafu, lusani (mmea),
berisimu

M

maco ugali
maçeto panga
maçi kutafuna
maô mechi, shindano, utambi,
ujali, kope, fyuzi
maçogumo chuwingamu
madzo asa, fimbo
magazeno duka, mahazani
magazino magazini
magio uchawi, usihiri
magnato tajiri
magnetismo nguvu ya sumaku
magneto sumaku
magnetofono rikoda ya tepu
mago majusi, mnajimu mwajemi
magra -embamba
magriği kukonda
mahagono mkangazi (mti)

maharağo maharaja
mahometano musulimu,
mwisilamu
mahinacio fitina
maiza faruno unga wa mahindi
maizo mahindi
majo mei
majonezo mayonezi
majoritato majoriti
majoro meja (jeshini)
makadamo makadamu (njiani)
makako komba
makaronio makaroni
makulo doa, dosari
makzelo utaya (kichwani)
malakito melekaiti (madini)
malbona -baya
malario malaria (maradhi)
maleo nyundo
maleolo kifundo cha mguu
malfermi kufungua
malgraü ingawa, ijapokuwa na,
kwa kutojali
malico ubaya, uovu, ukorofi
mallarğa -embamba
mallonga -fupi
mambesto memali (hayawani)
mambo mamba, nyoka kubwa
mamnutri kuamwisha
mamo ziwa la mke
mamono memoni, mungu wa
mali
mamsuçi kuamwa
manao manna (vyakula vya
mbingu)
mandarino chenza
mandolino gambusi (la muziki)
manekeno menekini (dukani)
mangano mengenizi (madini)
manglujo mkoko, msindi, mchu
mango embe
mangujo mwembe
manğajo chakula
manğeblo cha kulika
manğemulo mlafi

manġi kula
manġigi kulisha
maniero namna ya kufanya
manifesti kudalilisha, kubainisha
manihoto muhogo, mahogo
maniko mkono wa vazi
manioko *ona* manihoto
mankavo kofi
manki kukosa, kutopatikana
manko ukosefu, uchache,
kutokuwapo
manlaboro kazi ya mikono
mano mkono, yadie
mantelo koti
mantilo kitambi
manto vunjajungu
mantuko toveli
manufakturo kiwanda cha
sanaa, karahana
manuskripto hati
maparo atalasi
mapo ramani
maranto wanga (mmea)
marbordo pwani, mwambao
marċandi kupigania bei,
kubagini
marċo bwawa, kinamasi
mardo jumanne
margarino majarini
marġeno majeni (kitabuni,
ukarasani)
marioneto marioneti
maristo baharia
markezo oningi (dirishani)
marki kutia alama
marko alama
marmelado mameledi
marmito jungu
marmoro marumari
marno chokaa, tumbawe
maro bahari
marodi kuiba, kunyang'anya,
kupochi
marsoldato soja wa manowari

marġi kwenda kama masoja,
kumachi
martelo nyundo
martiro shahidi wa dini
marto machi (mwezi)
masaġi kukanda
masakri kuuu wengi, kukatili
masivo mesivu, nono
maso mesi (uzito wa bodi);
umati wa watu
masoni kuwaka kujenga ukuta
masonisto mwashi, mjenzi, bani
masono ujenzi, binaya, uwashi
masto mlingoti
mastri kutawala
mastrino memsabu
mastro bwana
mastrumo ekonomi, uchumi
maġine kimashini
maġinisto enjinia
maġino mashini
maġo meshi, jicho la wavu
matċo *ona* maċo
matematiko elimu ya hesabu
mateniġi kupambauka
mateno asubuhi
materio jambo, meta, kitu, mada
mato (1) jamvi, mkeka, msala;
(2) mata, maanaye mfalume
amekufa kwa mchezo wa
shataranji (chesi)
matraco godoro
matrikulo orodha la majina
matroso baharia
matura bivu
matureco ubivu
mava baya
mazuto mafuta ya kuteketeza
meblaro fanicha (ya nyumbani)
me+o fyuzi
medalo nishani
medicinaġo dawa, medisini
medicino utibu, utabibu
medikamento tibu, dawa
mediti kutafakari, kufikiri

medo tembo (kinywaji)
medolo mero, mafuta ndani ya mifupa
megafono megafoni, kikuzasauti
meharo ngamia, rakiki, jamali
mêhanika mekeniki
mejlo maili
mekaniko mekeniki
melankolio huzuni, melankoli
melaso gulu (sirapu, sukari)
meleagro bata mzinga
melki kukama
melodio melodi, chuni, mahadhi
melongeno birinjali, badinjani
melono (akva) tikiti, bitiha
melono (sukera) meleni, shamamu, ajuri
melopepo boga
mem mwenyewe
membro mwanachama
membroj sehemu za mwili, viungo
memestimo kujiheshimu
memori kukumbuka
memorigafo kumbusho
memorigi kukumbusha
memoro ukumbuko
mencii kutaja
mendi kuoda, kuagiza
meningito meninjaiti, kifafa
menopaũzo menopozi (ya wanawake)
menso akili, ruhu
mensogi kutosema kweli, kukadhibu
mensogo uwongo, urongo
mensogulo mwongo, kadhibu
mensostato menteliti
menstruo kutoka damu kwa uke
mento mnanaa (mmea)
mentono kidevu
mentoro mwongozi, mwalimu
menuo menyu, orodha ya vyakula
mercero biashara

merdo mavi
meretrico malaya
mergi kuzamisha majini
mergiġi kuzama
meridiano meridiani
meringelo, meringo merengi (switi)
merino jinsi ya kondoo
meriti kusitahili
merito sitihaki
merkato soko, mariketi
merkredo jumatano
merlo shole nyeusi
merluço hedoki (samaki)
mesaġo habari, risala, taarifa, julisho
Mesio masihi (Isa, Jesu)
meso misa (kanisani)
mesolibro misala
mestizo chotara
metafiziko metafiziki
metaforo fumbo, metafo
metalo madini, metali, meto, filizi
metaloido metaloidi
metalurgio elimu ya madini
metamorfozo ugeuzi, ubadili, mabadiliko
metano mitheni (gesi)
meteoro mitio, shihabu, nyota ifayo
meteorologio mitioroloji
meti kutia, kuweka, kutua
metiejo uwanda, karahana
metiisto fundi
metileno methilini
metilo methili
metio ufundi, kazi, umahiri
metodo mamna ya kufanya, methodi
metodologio methodoloji
metro mita (1 m.)
mevo membe, shakwe
meza -a kati, wasiti, mtawasiti
meze katikati

mezo kati, katikati, wasati, senta
Mezopotamio Iraki
mezovaloro everiji
mezuri kupima
mezurilo kipimo, mezya, saizi, kadiri
mezero upimaji
mi mimi
mia -angu
miaŭi kulia meu kama paka
mielo asali
mieno sura, maoneko
mienon fari (fari kvazaŭ) kujifanya kama
migalo buibui auaye ndege
migdalarbo mlozi
migdalo lozi
migranto muhajiri, muhamaji
migri kuhama, kuhajiri, kunazaha
migro uhamaji, rihila
migrobirdo ndege muhamaji
mikado padeshaha wa Japani
mikozo chowa (ya ngozi)
mikrobo mkirobu, makirobu
mikrofono maiki, kidakasauti
mikroto puku, panya wa shamba
miksaĵo mchanganyo
miksi kuchanganya, kuunga
miksturo dawa, changanyiko la tibu
mil elfu, alifu
milda laini, latifu, hafifu
mildigi kulainisha, kuhafifisha, kumitigeti
miliardo biliono
milico milisha, militia, asikari
milimetro milimita (1 mm.)
milio mtama, mwimbi, mawele
miliono milioni
militarismo umilitari
militi kufunga vita
milito vita, harubu, bangu
milvo mwewe, kengewa (ndege)
mimi kuiga

mimiko uigizo
mimozo mimoza (miti)
minaci kutisha
minacoj matisho
minaĵo ori, madini, minerali, filizi, filizati
minareto mnara, maadhini, midhana
minca -embamba, rakiki, dakiki
minerala minerali
mineralogio mineraloĵi, elimu ya mawe thamini
miniaturo miniacha
minimumo akali, minimo
ministerio wizara, udiri, idara, uwaziri
ministo mchimba-madini, maina
ministrejo *ona* ministerio
ministro waziri
mino shimo la madini au koli, manjamu; maini, lughumu
minoritato usaghiri, umaina, ujana
minus kasoro, kutoa, bila
minuso hasara, deni, defisiti, upunguko, nakisi
minuto dakika, miniti
miopeco mayopia (ya macho)
miozoto usinisahau (ua buluu)
miraĝo sarabu, mazigazi, mangazimbwe
mirakla muajibu
mirakle kwa ajabu
miraklo ajabu, muujiza, shani
mirho manemane
miri kushangaa
miriada kikwi, zikwi
miriapodo jongoo, milipedi
mirigi kushangaza
mirindaĵo shangazo, ajabu, shani
mirindo taajabu
mirmekofago muhanga (orycteropus afer)
misalo misaili, kitabu cha misa

misiisto mubashiri, mishoneri,
 mmishe, mtume
misilo misailikadhifa,
 makudhufu
misilo kondukata kadhifa
 muwajaha
misio ujumbe, misheni, utume,
 ubashiri, tabushiri, tabalighi,
 umishe
miskompreni kutofahamiana
mispašo kosa
mistero siri, ajabu, shani,
 muujiza, ghaibu
mistifiki kudanganya
mistiko usufi, sufia
mitingo mkutano, mitingi
mito ngano
mitologio mitholoji
mitralo mashingani
mitro maita (ya asikafu)
mitulo kijogoo, kombe
mizera duni, fukara, fakiri,
 dhalili, hazini
mizero shida, uhitaji
mjelo ubongo wa mifupani
mobilizi kumobilaizi,
 kuharikisha kujanidisha kwa
 vita
mobilizo kukusanya junudi
 vitani
mobilo vehiko, gari
modeligi kufinyanga; kusubu
 kalibuni
modeligisto mfinyanzi, msubiaji
modelilo kalibu
modelo modeli; mfano
moderna jadidi, modeni
modernigi kujadidisha
modesteco haya, udhalili
modifi kugeuza, kubadilisha
modistino dizaina wa fesheni
modli, moduli kuumba udongo
modo fesheni, mtindo
mohajro muhayari, sufi ya
 mbuzi

mokao kahawa ya Muka
mokema dhahiki, apendaye
 kudhihakiki
moki kudhihakiki, kuchekea
moko dhihakiki, chekeo
mola laini
molažo chenga, kombo (za mikate)
molaro gego, chego
molekulo molekuli
moleo gati la mawe
molesti kutaadia, kuhunia,
 kunyanyasa, kujambaza
molusko kombe la pwani, koa
momento momenti
monažo, monako mtawa, zahidi
monaržo ufalume
monaržo, monarko mtawala,
 mfalume
monate kila mwezi
monato mwezi, shahari, fungo
monda dunawi
mondo dunia, ulimwengu
mondumo walimwengu
monedo kowa, kunguru wa miji
monero koini, sarafu
mongolo Mughuli, Munguli
monismo tauhidi
mono mali, fedha, mani, senti,
 keshi, fulusi
monogamisto mwoa mke mmoja
monopuno faini, lipisho kwa
 adhabu
monoteisto muwahidi
monstro dubwana, gharibu,
 haula, nundu
montanoj wamilimani
montaro jibali, selisila ya
 milima
monto mlima, kilima, jabali
montpasejo mapito, mapenyo ya
 milimani
montri kuonyesha
montriži kuonekana
montrilo kionesho, mshale wa
 saa

monujo mfuko wa fedha, kasha
monumento monyumenti,
kumbusho
morala adabiya, hakimu,
maanawi
moralo uadilifu, uhilaki, moreliti
morbilo surua
mordeti kuguguna
mordi kuuma
mordo umo
morelo kichocheo, kisukumo
morfino mofini (dawa)
morgaũ kesho
morna hazini
moro desituri, ada
moroza -chukifu, wajimu
morozeco uchungu, huzuni,
uchuki
morsi kupiga simu kwa herufi za
mosi
morta maiti, mfu
mortafo maiti
mortemulo kiumbe, mja,
mahuluki
mortero chokaa
morti kufa
mortigado uuaji, kitali
mortiganto muuaji, mumiti,
katili
mortigi kufisha
mortinto aliyekufa
morto kifo, mauti
mortulo maiti
moruso kabushi
morusujo mkabushi, mforusadi
Moseo Musa, Moise
moskeo msikiti
moskito mbu
mosko misiki (tibu)
mosto maji ya zabibu
moŝto jalali (mfalume)
motacilo pungamkia (nyuni)
motelo moteli, funduki
motivigi kumotiveti,
kumotivisha

motivo motivu, kisa, sababu
moto moto (neni muhimu)
motociklo pigipigi, motobaiki
motorboato motaboti
motoristo mwendesha-gari,
dereva
motorizi kumotoraizi
motoro mota, enjini, mashini
movado haraka, mwendo
movi kuendesha,
kujongeza, kuondoa
moviĝi kwenda, kujongea,
kuondoka, kusogea
movimento muvumenti (wa
muziki)
mozaiko mozeiki, fusefasa
mucilago gundi, ulimbo
mueli kusaga, kutikita, kutikisa
muelilo kinu
muezino muadhini
muflono jinsi ya kondoo
muftio mshauri wa sharia
muĝi kulia kwa ngombe
muĵiko mlimaji mrusi
muko ute, mwima, kamasi, gole
mukozo ngozi ya ute
mulao mwalimu, imamu, alimu
mulato chotara, sariama
muldi kusubu kwa kalibu
muldilo kalibu
mulo baghala
multa -ingi, kathiri
multe sana, nyingi
multeco uingi, wingi
multekosta ghali, gharimu
multenombra kathiri
multiplikanto kizidisho
multiplikato kizidishwa
multipliki kuzidisha, kuongeza
idadi
multope kundi, kaumu, afuaji
mumio mumia
municio emyunisheni
munti kurekebisha
muntisto mrekebishi

muntumo furemu ya miwani
murdi kuua, kukatili
murdisto mwuaji, katili
murdo uuaji, ukatili
murmureto wasiwasi
muro ukuta, jidari, haiti
murropilo dimolisha,
 kivunja-kuta
muskolo musulo, mnofu, chavu,
 tafu
muslino msilini (nguo)
muslimo msilimu, mwisilamu
muso panya
musono msimu, upepo wa
 msimu
mustardo haradali
mušo nzi
muta bubu, abukamu, sakiti
mutacio geuko, ubadili
mutigi kutosema, kusukutu,
 kububuka
mutili kulemaza
mutilo ulemazi
mutuala mutabadala
muzelo kinywa cha mnyama
muzeo myuziumu, darulathari
muzika muzikali
muzikilo ala ya muziki
muzikisto mcheza muziki
muziko muziki
muzulmano msilimu,
 mwisilamu

N

nabobo nawabu, tajiri
nacieco jinsia, utaifa, nesheneliti
nacio taifa, shaabu, kaumu,
 umma
nacionalismo utaifa, watania
nadiro nadiri
nadlo sindano, dira, mshale

naftalino nafatalini
nafto oili, zuyuti, nafati
nađejo puli, ziwa la kuogelea
nađi kuogelea
nađilo pezi
najbarađo mtaa
najbaro jirani
najleto kijineli, kisumari
najlo msumari, neli
najlotirilo koleo
najo vuvi, fira
najtingalo shole wa usiku
nano mbilikimo, kibete, kijima
narciso narigisi (ua)
nargileo huka (kiko)
narkotiko kileo, dawa ya
 usingizi
naski kuzaa
naskiđi kuzaliwa, kuzawa
naskiđo uzawa, wilada, maulidi,
 uzazi, uzaliwa
naskiđtago siku ya kuzaliwa
naskito mzawa, aliyezaliwa
nasko mzao, uzazi
naso dema, mgono
natrio sodiamu
natro magadi
naturo necha, tabia
naŭ tisa
naŭzi kutapisha
navigi kusafiri chomboni,
 jahazini, n.k.
navigisto baharia
nazo pua (usoni)
ne sio, hapana, la
nea -kanifu, negativu, nafi, -kani
nedo ukani, ukanushi, kikano
nebulo ukungu, shabura
necesa lazimu, wajibu
necese la buda, sharuti
neceseco lazima, dhururi,
 ulazimu
necesejo choo
necesi kulazimu, kujibiri,
 kulazimika, kupasa

necesigi kulazimisha, kupasisha
Nederlando Uholanzi
negativa -kanifu, negativu
neglekti kughafilisha, kutotunza, kutojali
neglekto ghafala, uzembe, upurukushi
negoci kufanya biashara
negocisto mfanya biashara, tajiri
negoco bizinesi, biashara, tijara, shughuli
negro mtu mweusi
neĝo theluji
nei kukana, kukanusha
nek wala
nenial bila sababu
nenie la pahali po pote
nenies si mali ya ye yote
nenio si kitu, lashi, hata cho chote
neniom bure, bilashi, hata kidogo
neniu si mtu, la ahadi
neono nioni (gesi)
nepo mjukuu
nepra wajibu
nepre bila shaka
nervo neva, navu, mshipa
nesto kiota cha ndege
neta halisi, dalili, safi
neŭrologio nyuroloji
neŭtraleco muhayada, kuwa katikati
nevino bintindugu
nevo binndugu, mpwa
ni sisi
nia -etu
niĉo kidaka, mihirabu, kishubaka
Nigerio Najjiria
nihilisto mchukia -serikali
nikelo nikeli (madini)
nikotino nikotini (dawa)
nilono nailoni
nimbo aura, aureoli

nimbuso wingu la mvua
nimfeo yungiyungi (ua)
nimfo nimfu (mdudu)
niplo chuchu, titi
nito riveti (msumari)
nitrogeno azote (gesi)
niveli kusawisha, kuzahifu
nivelo leveli, daraja, tabaki
nizo kiua-jurawa, bashiki (ndege)
nobeligi kusharifisha
nobelo sharifu, sayidi, mungwana
noca mudhiri, mwudhi, habithi
noci kudhuru
nocio wazo, fikira
nodo fundo, kifundo, ukuda
nokaŭto nokauti (ya kupigana)
noktiĝo kuchwa, ghabashi, dhuluma
nokto usiku
noktuo bundi la magofu, bumu abiadhi
nomadismo uhamaji, ubadui
nomado muhamaji, mtu wa nyika
nombri kuhesabu, kuidadi, kuadidi
nombro namba, idadi, hesabu, rakumu
nomi kuita, kutaja, kusami
nomiĝi kuitwa, kusamiwa
nomo jina, isimu
nomumo uteuzi (uchaguzi kwa kazi)
nordo shimali, kasikazi
norma nomo, nomali, adi, kawaidia, amudi
normigi kunomalaizi
normo kaida, kawaida
Norvegio Norwe
nostalgio kutumaini kurudi kwake
notario notari, solisita, wakili
notico taarifa

noto noti
notolibro notibuku
nova -pya, jadidi
novaĵo habari, nyuzi, mapya, hadithi
noveco upya, ujadidi
novelo kisa
novembro novemba
novico novisi, mtawa mpya
novokaino novokeni (dawa)
novulo mtu mpya, aliyefika leo
nu basi, halafu, njema
nuanco nyuwansi
Nubio Unubi
nubo wingu
nuda tupu, ari
nudeco utupu, uriani
nufaro yungiyungi
nugato nuga, nuja (halwa)
nuklea nawawi, nyukilia
nukleo kiini, nawati
nuko ushingo, kikosi
nukso kokwa
nuksorompilo kibanja-kokwa
nuksujo mjozi, mkokwa
nula batili
nuligi kubatilisha
nulo si kitu;nali, sifuri
numenio sululu, kipila (ndege)
numeralo tarakimu, neno la namba
numeratoro kadiri ya hesabu
numeri kunamba, kuhesabu, kuidadi
numero namba, kiwango
numido kanga
numismatiko elimu ya fedha na sarifu
nun sasa
nuncio mtume, balozi wa papa
nuntempo kisasa
nupto kuo, arusi, zaujia
nur tu, tupu, pekee, basi
nutri kulisha
nutristino mlezi, ndezi

O

oazo wadi, kisima cha maji katikati ya sahara
obeado utiivu
obeema -tiivu
obei kutii
obeigi kutiisha
obeza -nono, badini
objekto kitu, shei, jisimu
oblikva mshazari
oblonga musutatili
obscena -pujufu, fahisi
obsedi kumjaza mtu moyo na akili
observema -angalivu
observi kuangalia, kurakibu, kushahidi
obsкуро giza, dhuluma
obstaklo kizuizi, kizuio
obstetriko uzalishaji
obstina -shupavu, anidi, kaidi
obstineco ushupavu, inadi, ukaidi
obstrukco pingamizi, kinga, katazo, ukuba
obtuza -pumbavu, balidi
obuso kombora, bombomu
oceano bahari, muhiti
odo shairi la kusifu, kasida
odoraĉi kuvunda
odori kunuka
odoro harufu, (**bona**:nzuri) manukato, (**malbona**:mbaya) uvundo
ofendi kuchukiza, kukirihi, kuudhia
ofendo ofensi, karaha
ofensivo ofenzivu, ushambulizi
oferaĵo sadaka, atia, dhabihu, kafara, kipo
oferi kuatia, kutolea
oferti kuchukua, kushitirisha, kununuza

oficejo ofisi, afisi, idara
oficiala afisho, ofishali, rasimi
oficiro akida, ofisa
ofico kazi, hidima, utume
oftalmito chongo
oftalmologo tabibu wa macho
ofte mara nyingi
ogro jitu, ghuli, mla-watu
ojstro nyigu, mavu, bungu
ok nane
okazi kutokea, kutukia, kujiri
okazigi kujirisha, kusabibisha
okazo tukio, hali, defa, tokeo
okcidento magharibi
okcipito kogo la kichwa
okro ngeu, udongo mwekundu
oksigeno okisijeni
okso ng'ombe dume makusai,
 thori
okulario lenzi ya jicho
okulharo ukope, ramshi
okulisto tabibu wa macho
okulo jicho
okulta -fichwa, -a siri,
 makutumumu
okulumi kupepesa, kukopesa,
 kukopia
okulvitroj miwani
okupado utamalaki, pozesheni
okupi kutamalaki
okupo shughuli
ol kuliko
olda kadimu
oleandro olienda (mti)
olei kupaka mafuta au girisi
oleo mafuta, oili
olibano ubani
oligarhio serikali ya wachache
olivo zetuni
omaço heshima, taadhimu
omaro kamba (baharini)
ombrelo mwamvuli
ombro uvuli, kivuli, dhili
omleto omeleti (chakula)
omnibuso basi (la safari)

ondo wimbi (baharini)
oni watu
onidiro husema
onigi kugawanya
onklino shangazi, hala
onklo amu, ami, mjomba
ono kipande, sehemu, kikato,
 kigawo
opcio chaguo, hiari
operacio operesheni
operatoro opereta
opero opera (muziki)
opinii kudhani, kuwaza, kurai,
 kuona
opinio opinyeni, rai, oni, shauri
opio afuni
oponi kukinza, kupinza,
 kupinga, kukataa
oportuno nafasi, furusa,
 opochuniti
opozicii kukabiliana, kupingana,
 kuzuiana
optiko elimu ya nuri
oracio hotuba
orakoli kuagua
orakolo uaguzi, maaguzi, wahi,
 ukahini, hatifu
orangâ orenji
orançeto chenza, kangaja
oranço chungwa
orançujo mchungwa
oratoro hatibu, msemi, mneni
orbito (1) njia ya sayari
 mbinguni, obiti; (2) pango
 la jicho
orbo mzunguko wa sayari
ordigi kunadhimu, kuratibisha
ordinacio odinesheni (ya kasisi)
ordo oda, nidhamu
ordoni kuamuru, kukomandi
ordono amri, agizo
orelo sikio
orelumo iafofi
orfiço samaki ya dhahabu
orfo yatima

organizacio oganaizesheni,
tanzimu, taratibu, nidhamu,
utengenezaji

organizi kuoganaizi, kunadhimu,
kutaratibu

organo udhu, sehemu ya mwili,
ogani

orgeno ogeni, kinanda (muziki)

orgojlo kiburi, makuu, takaburi,
majivuno

oriento mashariki

originala asilia, orijino

origino asili

oriolo kirumbizi

orkestro beni ya muziki

orkideo orikidia (ua)

orlo bandi, mshono, upindo

ornami kupamba

ornamisto mpambaji, mnakishi,
mzayini, dekoreta

ornamo zeni, kipambo, pambo,
kirembo

ornitologio elimu ya ndege

oro dhahabu

orpulvoro unga wa dhahabu

orŕŕtofo zari

oscedi kupiga miayo

ostaŕŕo rahina

osto fupa, mfupa, idhamu

ostologio elimu ya mafupa

ostro shadha, kombe

otario simba wa bahari

otito maradhi ya sikio

otuso bundi

ovacii kushangilia

ovala ovali

ovario ovari (mwilini mke)

ovingo kikombe cha yai

ovo yai

ovri kufungua

ozeno uvundo

ozono ozoni (hewani)

P

pacienti kusubiri

pacienco saburi

paciento mwele, mgonjwa

Pacifiko Bahari ya Amani,
Pasifiki

pacifisto mkataa-vita

pacigi kusuluhisha, kupatanisha

paco amani

paĉulo pachuli

padelo pedeli, jembe la kasia

pado njia, sabili, tariki

pafi kupiga bunduki

pafilego mzinga, kanoni

pafilo bunduki

pagano jahili, juhali, mpagani

pagi kulipa

pago malipo

pagodo pagoda, hekali ya
Buddha

paĝio peji, mtumwa wa mfalume

paŕŕo ukurasa, peji

pajlo kashi

pajnto painti (ya bia)

pakaŕŕo mizigo

paki kupakia, kufunga mizigo,
kufurushia

pakidermo ngozinene (ndovu,
faru n.k.)

pako paseli, paketi, kifurushi,
kasha

pakto upatano

pala shahibu, -cupe

palaco jumba, kusuri, sarai

palankeno machela (ya
kusafiria)

palato kaakaa, paa la kinywa

palavri kupayapaya, kushauria,
kuongea

palavro shauri, maongezi

paleontologio paliontoloji, elimu
ya kuchimbua

paletro paleti, loho la mchoraji

palinuro kamba ya bahari
palisaro boma
paliso kiguzo, ufito
palmo mti pamu, nahala, nahili
palpebro ukope, jufuni
palpi kugusa, kupapasa, kupuma
palpitacio kiherehere cha moyo, kitetemeko, kipapo
palto koti, ovakoti
palumbo njiwa kubwa
pamfletu juzuu, risala
pampelmuso balungi
pampo nyika
panaceo panasi, dawa ya maradhi zote
Panamo Panama
pandiono kengewa, furukombe
pando panda (dubu wa China)
panegiro swifa
panelo mbao, peneli
paneto roli (la mkate)
panherbo nganu
paniko peniki, mashutuko
panisto mpika-mkate, beka, habazi
pankreato kongosho
pano mkate, hubuzi
panoplio udda
panoramo panorama
pansaĵo bendiji
pansi kubandika jeraha
pantalono suruali
pantero chui
pantoflo kiatu, naali
pantomimo pentomaimu, mchezo bila kusema
papageto parakiti, papagai ndogo
papago kasuku, dura
papajarbo mpapai
papajo papai
papavo abunomi (ua)
paperĉifo cheti
papero karatasi, kaghadhi, waraka, peipa

paperujo woleti, leja, faili
papilio kipepeo
papiruso mafunjo, ndagomwitu, njaanja
papo papa (wa Roma)
papriko papirika, pilipili majani
papulo kiwe kipele, chinusi, dutu
parabolo paraboli
paradi kwenda tao, kujionyesha, kuperedi
paradizo firidausi, Janna, Pepo
parafino parafini (oili)
parafo inisho, saini
paralela paraleli, sambamba, muwazi, mtawazi
paraleli kuambaana
paralizi kupoozesha
parametro parameta
paranojo paranoya (uwazimu)
parapeto ukingo, boma, kikuta
paraplegio ukilema
paraŝuto parachuti, mwavuli wa kuangukia
paratifo parataifoidi (maradhi)
paraziti kuparasaiti
parazito kimelea, mmelea, kijilaji, tufeli
parazitologio parasaitoloji
parcelo kiwanja
pardonema ghafuru
pardonu kuachilia, kusamehe, kughufiria
pardonu samaha, uradhi, ghofira
parenceco udugu, silala, nasabu
parencu ndugu
parfumi kufukiza, kufusha, kunukishato
parfumo marashi, manukato, ituri, tibu, fukuzo, mafusho, zunduma
pariĝi kutombana
pario fakiri, masakini
parkere kwa moyo
parko busitani, paaki

parlamento lejiko, bunge
paro pea, zoji
parodio parodi, igizo, mwigo
paroĥo parishi
parolado hotuba, mazungumzo
parole kwa kinywa
paroli kusema, kunena, kukuli, kutakalamu
parolisto msemi, msemaji, hatibu
parolo jambo, usemi, neno, kalima, kauli
partiano mwanachama, mfuasi, memba
partigi kukata, kugawanya, kudivaidi
partio chama, shirika, hizibu, paati
partizano mfuasi, mkombozi, gerila
parto sehemu, kipande, mkato, fungu
pasaĝero abiria, msafiri, mjaja
pasanto mpitaji
pasejo mapito, mapenyo, pakupita
pasero zawaridi, jurawa
pasi kupita
pasigi kuwacha kupita, kupitisha
pasintaĵo yaliyopita
pasio shauku, pashau
pasiono mateso (ya Jesu)
pasiva -tulivu, -subirivu
Pasko Pasaka
pasporto pasipoti
paspartuo ufunguo kwa milango yote
pastilo tabuleti (dawa)
pastinako jazari
pasto kinyunya, bugio, wambiso, embwe
pastoro mchungaji
pastreco ukasisi, upadiri
pastro kasisi, padiri
paŝao pasha
paŝi kwenda, kutembea

paŝo hatua
paŝtejo machungo
paŝtelo kireini, pensili ya kutilia rangi
paŝti kulisha makundi machungoni
paŝtiĝi kujilisha, kula nyasi
paŝtisto mchungaji
patato batata, kiazzi
patelo pia ya goti, kilegesambwa
pateno kisahani, sosa
patento patenti
pato kikaango, tawa, pani, tanjara
patologio patholoji
patreco ubaba
patrineco umama
patrino mama
patrioto mpenda-watani
patro baba
patrono muhami, bwana
patrujo watani
paŭperismo ufukara
paŭzo kituo, muda wa raha
paviano nyani
pavilono pavileni
pavimo pevementi
pavo tausi
pecigi kuvunjavunja, kuvunjanga
peco kipande
peĉo lami, bereu
pedagogio pedagoji, elimu ya kulea
pedalo pedeli (ya basikeli)
pederastio kulawiti, liwati
pediatro tabibu wa watoto
pediko chawa, utitiri
pego kigogota
pekanto, pekulo mwenye hatia, mudhinibu, mujirimu, athimu, shariri
peki kukosa, kudhinibu
pekli kuweka chumvini
peko dhambi, kosa, ithimu
pele kufukuza, kuwinda

pelikano mwari (ndege kubwa)
pelvo bakuli, tasa
penco peni (humsi ya shilingi)
pendi kutungikwa, kuangikwa
pendigi kutungika, kuning'iniza
pendigilo gelo, mshinaka (kwa wauaji)
pendolo banduli
penetri kupenya
peni kujithadi
penicilino penisilini
peniko burashi ya kupenti
peniso dhakari, uume, mbooa
peno bidii, juhudi, taabu
pensi kufikiri
pensigi kufikirisha
pensiigi kuritaya
pensio pensheni
penso fikira, wazo
pentagono pembedano
Pentateũko Taurati (ya Nabii Musa)
penti kujuta, kutubu
pento toba, majuto
pentri kupenti
pepi kuchirika (kama nyuni)
per kupita
perado uamuzi, wasata
perdi kupoteza
perdiigi kupotea
perdriko kwale, hajali, kabuji (ndege)
pere kwa njia ya
perei kupotea, kufa
pereigi kupoteza, kufisha, kuvunja, kuhasiri
pereo ufo, uangamizi, wasiti, muwafiki
perfekta kamili, timamu
perfektigi kukamilisha, kutimamisha
perfidi kuvunja ahadi, kuhini
perfoto hiana
perfori kutoboa, kutumbua
peri kuamua

periferio periferi
perimetro perimeta
periodo pirioidi, muda, pindi
perkalo pamba laini
perko kishiri (samaki ya mitoni)
perkuti kugonga, kugogota
perkutilo fataki
perlamoto lulumizi
perlo lulu, dhura, ushanga
permanenta daimu
permesi kuruhusu
permeso ruhusa, idhini, pamiti
permuti kugeua, kubadilisha
perono baraza, jukwaa, ulingo, dungu
perpendikle kiwima
perpleksiigi kufadhaika, kutatana, kuhamanika
persekuti kudhulumu, kufukuza
persieno pazia ya jua
persiko daraka, pichi (tunda)
persisti kuchagiza, kushupaa, kudumisha, kushikilia
persono mtu, shahasi, pasoni
Persio Uajemi
pertupersvadi kusadikisha, kuaminisha, kufikirisha
perturbi kufadhaisha, kuhanigaisha
perverseco upotofu
peseto peseta (sarafu)
pesi kupima uzito, kuwei, kuwazini
pesilo mizani
peso peso (sarafu)
pesto tauni, wabai, jaiha
petalo petali, jani la ua
petegi kusihia
peti kuomba kutulubu
peto ombi, tawasuli, tiliba
petrelo zumaji (ndege wa bahari)
petrolo nafata, bitiruli
petroselo pasili (mboga)
petskribo petisheni

- petunio** pichunia (ua)
- pezi** kuthakilika, kuwa zito
- pezigi** kuthakilisha, kufanya zito
- pfenigo** hela (senti)
- pia** taki, salihi, bari
- piano** piano
- piastro** kurushi
- piço** kuma, uke
- pieco** takia, usalihi, ubari
- piede** kwa miguu
- piedo** mguu, rijili
- pierido** pepeo nyeupe
- pigmento** rangi ya ngozi
- pigmeo** kibeti, mbilikimo
- pigo** kundushi, akaka (ndege)
- pigra** -vivu
- pijamo** pejama, (nguo za usiku)
- piġino** kisokoni, kisetela
- pikedo** kikundi cha asikari
- piki** kuchocha, kufuma, kutoga, kuatika, kuchoma
- pikilo** mwiba, kiguzo, serenji
- pikloj** achari
- pikniko** pikiniki, mandari, kula kwa shambani
- piko** umo, shupaza; mchomo, kitobwe
- pikturo** uchoraji, unakishi
- pikupo** pikapu
- pilafo** pilau (wali)
- pilastro** amudi, nguzo
- pilgrimado** hijja
- pilgrimanto** hajji
- piliero** nguzo ya biriji au jisiri
- pilo** elementi ya beteri
- pilolo** balubua, pili (dawa)
- piloto** (1) kiongozi wa baharini; (2) pailoti, mwendeshaji wa ndege)
- pimento** chili, pilipili hoho
- pinaso** namna ya safina
- pinçi** kufinya, kubinya, kunyakua
- pinçilo** mbano, kibani, kikoleo, gondi
- pindo** painto (ya bia)
- pinglo** kipingo, pini (ya kushonea)
- pingveno** penguini (ndege ya kusini)
- pinio** ona pino
- pinkonuso** kuzi ya sunobari
- pino** msunobari (mti)
- pinpinglo** sindano ya sunobari
- pinto** ncha, tarafu, nukuta, pointi
- pioço** sululu, mchokoo
- pioniro** mtangulizi, mkurugenzi
- pipo** kiko
- pipro** pilipili, filifili
- piramido** peramidi, aharamu za Misiri
- pirato** haramia wa baharini
- piretro** pereto (mmea)
- piro** pea, pera la ulaya
- pirogo** ngalawa
- pirozo** maumizo ya tumboni
- piŝejo** pa kukojoa, choo
- piŝi** kukojoa
- pistako** fasitaki
- pisti** kuponda, kutwanga
- pistilo** mtwango, mchi
- pistolo** basitola
- pistono** mchi wa mashine au enjini
- pistujo** kinu
- piŝto** kifyonzi
- pitono** chatu
- piulo** mcha-Mungu
- pivoto** piveti ya mlango
- pizango** ndizi
- pizangujo** mgomba, mti wa ndizi
- pizo** mbaazi, fiwi, upupu, njegere
- placento** kondo la nyuma, kunga ya uzazi
- placo** uga, uwanja, soko, peupe
- plaça** -pendezi, -pendevu, muridhi
- placi** kupendeza
- placô** furaha, sururi, raha, ladha, anasa, ridhaa

plado sahani, kombe, chano
plafono sakafu ya juu
plago msiba, balaa
plâgo pwani, ufuo
plando wayo, unyayo
planedo sayari ya mbinguni
plani kupanga
planko mbao, sakafu ya chini, fuloo
plano mpango
planti kupanda mimea
plantido mche
planto mmea, nabati
plastro kibandiko (cha jeraha)
plata sataha, basiti
plataleo miko (ndege wa mitoni)
platano dulubu (mti)
plateso musa (samaki ya pwani)
platformo jukwaa
plato sahani, sinia, loha, tabaki, kilishi
pledi kutetea, kutawasili
plej zaidi ya wote (yote, vyote n.k.)
plejado kilimia, thureya (nyota)
plejdo bulangeti ya safari
plekti kufuma, kusuka, kusokota
plektro risha
plena tele, -javu, malii
plendi kushitaki
plendo shitaka
plene kamili
plenigi kujaza
pleniği kujaa, kutimu
plenumi kutimiza
pleto sinia
pleŭrito pulurizi (maradhi)
plezurigi kufurahisha, kuanisi, kuridhisha
plezuro ona plaço
pli zaidi
pliigi kuzaidisha
plimulto majoriti
plombi kujaza tundu jinoni (tabibu wa meno)

plonği kuzama, kuruka majini
plori kulia, kuangua machozi
plotono fasili ya jeshi
plu mbali zaidi, atuali
plue halafu, baadaye
plugi kulima kwa maharithi
plugilo maharithi, pulau
plumbo risasi
plumo nyoya, risha
pluraj mbalimbali
pluralo jamu, uzaidi, wingi
plus pamoja na
pluvego mvua ya masika
pluveto mnyunyizo, rasharasha
pluvi kunya, kunyesha mvua
pluvo mvua
pneŭmonio nyumonia (ugonjwa)
pobo shetiri
pocio dawa, sharabu
podagro gauti (maradhi)
poemo shairi
poento maki (shuleni) kiwango
poeto mshairi
poezio ushairi
pojno kilimbili, kiwiko cha mkono
pokalo magi, bika, kuzi, kombe
pokero poka (mchezo)
poko kidogo
polarizi kupolarazi
polekso gumba (la mkono)
polemiko vita vya maneno
poleno unga wa maua
polenta supu ya kitaliani
policejo ofisi ya polisi
policisto mpolisi, asikari
polico polisi
poligamiulo mwenya mitala
polipo tezi
politeisto mushiriki, muabudu-sanamu
politikisto mwana-siasa
politiko siasa
polmo kofi ya mkono
polpo pweza

poltrono mwoga
polucii kuchafua, kunajisisha,
 kutingisa
Polio Polandi
poluri kupolishi, kukwatua,
 kung'arisha
poluso kutubu, poli (ya kusini au
 kasikazi)
polvo uvumbi, tifutifu, ghubari
pomarbo, pomujo mtofaa
pomo tofaa
ponardo jambia, buhari
ponôo nguo, kitambi
poneo poni (farasi mdogo)
pontifiko kasisi mkuu
ponto ulalo, daraja, mtatago,
 biriji, kantara
popolo raia, taifa
populacio wakazi, wananchi
populara popyula
por kwa
por ke ili
porcelano chaina (kombe n.k.)
porcio posho, fungu
pordego lango
pordisto bawabu, mlinzi
pordo mlango
poreo liki, mwabushusha
 (mmea)
poriôo ugali
porko nguruwe
porti kubeba, kuchukua,
 kupagaza, kuhamili
portilo machela, jeneza, tusi
portisto hamali, mpagazi
portugalo Mreno
Portugalio Ureno
porvivaôo riziki, vyakula
posedaôo mali, miliki
posedi kumiliki
post baada ya, nyuma
postaôo matako, kitako
poste baada, baadu, bado
posten kwenda nyuma
posteuloj wajukuu, wazao
postuli kudai, kutulubu,
 kudimandi
postulo haja, dai, takwa, tashi,
 hitaji, tamaa
poôo mfuko, jebu
poôtisto tarishi
poôto posta
potaso butashi, poteshi (dawa)
potenco kuwwa, uwezo
poto chungu, nyungu, buli
poûpo shetiri
povi kuweza
povo uwezo, kadiri
povreco ufukara, ukata
povro fukara, fakiri
pozi kujifanya
pozitiva pozitivu
pra -a kale
praarbaro msitu wa kale
praavino umijada, mama wa
 bibi
praavo abujadi, baba wa babu
pramisto mvushaji
pramo feri (chombo cha
 kuvukia)
prapatroj babu, jadi-jududi
pratempo tangu, azali
prava hakika, amini
prave sawasawa, barábara,
 kabisa
pravo kweli, haki
precepto kawaida
precipe hasa
preciza wazi, dakiki, halisi
prediki kuhutubu
predikisto hatibu
prediko hotuba
predo mateka, nyara, ghanima
prefaco dibaji
prefekto mdiri, mjumbe, mkuu,
 liwali, disii
preferi kupendelea
preôejo pa kuabudia
preôgi kuomba, kusalli
preôo ombi, sala

prelego lecha, hotuba
premi kubana, kushindika,
kugandamiza, kukaza, kulemea,
kubonyeza
premio tuzo, zawadi
premo msongo, kabusi,
shindikizo, uzito, mbano
preni kutwaa, kuchukua,
kukamata, kushika
prenilo koleo
preno mshiko, mkamato
prepari kunudhumu,
kutayarisha, kuandaza,
kujahizia
prepucio zunga, kigozi, ghulufa
prerio nyika, mbuga
presaĵo machapo
presbitero diwani
presejo matubaa, nyumba ya
mitambo
presi kuchapisha
presilo mtambo, kichapishi
(maschine)
presisto mpiga-chapa,
mchapishaji
preskaŭ karibu, karibani
presprovaĵo msuadi
prestiĝo heshima
preta tayari
preteksto udhuru, hoja,
kisababu, kisingizio
pretendi kujizingizia,
kujiombeza, kujifanya
preteratenti kughafili
preterito madhi, wakati uliopita
preterlaso omisheni, kupitisha
preterpasi kupita
pretervidi kutoona
pretigi kutayarisha
preventi kuzuia, kumanaa
prezaro tarifu, orodha ya kima
prezenco hadhiri, wakati wa sasa
prezenti kutuza, kuhibu, kupa
zawadi
prezidento mwenye kiti

prezidio majilisi ya serikali
prezo kima, thamani
pri kuhusu
primolo zahiri
principo rai, asasi, mbudai,
kaida
princo amiri, mwana mfalume,
mtoto wa sulutani
printempo mwanzo wa mwake,
rabia
prioritato utangulizi
priparoli kujadilia
prismo maushuri
pristo papa-msumeno
privatulo mtu peke yake
prizonu gereza, jela, sijini
pro kwa, kwa sababu ya
pro tio kwa sababu ile
probabla yamkini, murajaha
problemo tatizo, suali, ulizo
procentegisto mla-riba
procentego riba
procento kwamia
procesio mwandamano
procezo maendeleo, amlia,
andamo
prodiganteco ubadhirifu, ufujaji
prodiganto mbadhiri, mfujaji
prodigi kubadhiri
prodo shujaa
produkti kuzaa, kufanyiza
produktu nataji, zao, fanyizo,
vuno, tokeo
profeto nabii, rasuli, mtumi
profita -a faida
profiti kufaliwa, kufidiwa
profito pato, faida, manufaa,
nafuu
profunda amiki, -keto
profundeco ukimo, ulindi, urefu,
uchini, uketo
programo barinamaji
progresi kuendelea mbele
progresigi kuendeleza
progreso uendeleo

- prohibi** kuasa, kukataza,
kurufuku, kuharimisha
- prohibicio** ukatazo, marufuku,
uharimisho, rufuka
- projekti** kupanga, kunadhimu
- projekto** mpango, kusudio,
nudhumu
- prokavio** wibari, kwanga
- proklami** kutangaza
- proklamo** ilani, tangazo
- prokrasti** kuahirisha
- prokrasto** taahuri, dilee,
uahirisho
- proksima** karibu
- proksimigi** kukaribisha
- proksimulo** akaraba, ndugu
- proksimume** takiriba
- prokuroro** solisita, wakili
- prologo** dibaji
- promenado** matembeo
- promeni** kutembea
- promesi** kuahidi
- promeso** ahadi, waadi, miadi
- promocii** kuendeleza
- promocio** uendelezo
- promontoro** rasi
- promulgi** kutangaza, kubainisha
- pronomo** dhamiri (neni)
- prononci** kutamka
- propagando** poropagando
- propagi** kueneza
- proponi** kukusudia
- propono** kadhia, aradha
- proporcio** usawa, ukadiri,
ulinganifu
- propozicio** sentensi
- propraĵo** miliki
- proprulo** mwenyeji, maliki
- proprumi** kumiliki
- propulsi** kuendesha
- prosperi** kusitawi
- prospero** sitawa, usitawio
- prostituino** malaya
- prostituo** umalaya
- protazo** dibaji, uelezo
- proteino** weupe wa yai
- protekti** kuhami, kuinga, kulinda
- protekto** hamia, ulinzi, utunzi,
himaya
- protesti** kutokubali, kudakuliza
- protesto** udaku, dakizo
- proverbo** neno methali, fumbo,
saira
- provi** kujaribu
- provianto** riziki, vyakula vya
safari
- providenco** uongozi, inaya,
utunzi wa Mungo
- provincestro** liwali, gavana,
kamishina
- provincialismo** ujimbo, ukabila
- provinco** wilaya, jimbo
- provizaĵo** akiba
- provizi** kuandalia, kuwekea
akibu
- provo** jaribio
- provoki** kukasirisha, kufutulia,
kughadhibisha, kuchocheza,
kudifai
- provoko** tashititi, uchochezi
- provoso** mlinzi wa jela
- prozo** nasihi (maneno)
- prudenteco** busara, utaratibu
- pruno** huhi (tunda)
- pruntedoni** kukopesha
- pruntepreni** kukopa
- prunti** kuazima
- prunto** mkopo
- pruo** omo, mkadamu wa safina,
gubeti
- pruvi** kubainisha, kuthabitisha
- psalmo** zaburi
- psiko** nafusi, undani
- psikologio** saikopathi
- psikopatio** saikopathi
- psitako** kasuku
- psoko** mchwa
- publici** kutangaza, kuomoa,
kuhubirisha
- publicisto** mtangazi, muliji

publika umumi, shaabi
publike hadharani
publiko jumhuri, ama, shaabu
publikulino malaya
puĉo fujo, fitina
pudingo pudingi (chakula)
pudoro haya
pudro poda
pugno ngumi
pugo matako, kitako
pulio roda, kapi, gofia
pulmo pumu, pafu
pulo kiroboto
pulovero pulova (nguo)
pulpo labu, nyama ya tunda
pulsi kudunga (kwa moyo)
pulvo baruti
pulvoro unga, uvumbi
pulvujo kiasi cha baruti; mkoba
pumiko pamisi (jiwe)
pumo simba merikani
pumpi kupiga bomba
pumpilo bomba
punĉo panchi (kinywaji)
pundo pauni (fedha)
puni kuadhibu, kuadhabisha
punkcii kupiga sindano
punkto ncha, nukuta, chomo,
 pointi
puno adhabu, marudio
punto lesi (nguo)
pupilo mboni
pupo pyupa (mdudu)
pura safi, -takatifu
pureco usafi, utakasi
purgatorio arafu, matahara
purigi kusafisha, kutakasa
purpureco urujani
purpuro rujuani
puso usaha, udusi
pustulo kipele
puŝi kusukuma
puŝiĝi kusukumwa
puŝo msukumo, kikumbo,
 mdukuo

putino malaya
puto kisima
putri kuoza, kufisika

R

rabarbo rawandi, ribasi, rubabu
rabati kupunguza kima
rabaĵo uivi, wizi, usariki
rabeno kahini wa Mayahudi
rabi kuyang'anya
rabio uwazimu wa mbwa
rabisto haramia
rabobesto mnyama mbuai
raboti kupiga randa
rabotilo randa
racia reshono, mantiki, mufakari
racieco uakili, ufakari, urizini
racio akili, umaizi
radaro reda, redari
radiatoro redieta
radiko mzizi
radio redio, nuru
rado gurudumu
rafini kurifaini
rajdi kupanda
rajo taa (samaki)
rajono reyoni (hariri)
rajto haki
rajao raja (wa Hindi)
rakedo reketi (wa tenisi)
raketo roketi, misaili
rakio nguzo ya nyuma
rako reki (ya kuwekea vitu)
rakonti kusimulia
ralio rali (ya watu), mkutano,
 mkusanyiko
ramadano Ramadhani
rampi kutambaa, kunyapa
rampulo mtambazi, zahifu
 (haiwani)
rando ufuko, ukingo

rango cheo
ranĝi kushanti
rankoro fundo-moyoni
rano chura
rapida -epesi, saria
rapideco upesi
rapidemulo mwenye haraka
rapidigi kuharikisha
rapo salijamu (mboga)
raporti kuripoti
raportisto ripota
raporto taarifa, ripoti, habari,
bayani
rara adimu
raso unsuri, resi
rastilo reki
rato mbuku, puku
raŭpo katwe, katapila
raŭto njia ya safari
razi kunyoa
razilo wembe
razisto kinyozi
reala kweli
rebo mzabibu
reciti kunashidi mashairi
redaktoro mhariri
redemptoro mkombozi, mwokozi
redingoto koti
redukto kupungua
reduto boma
refi kupunguza matanga (ya dau
tufanini)
refreno mkarara
refuti kukanusha
regado utawala
regi kutawala
regimento rejimenti
regiono jimbo, rijini
registaro serikali
registro mtawala
registri kuandika, kuandikisha
regnano raya
regno dola
regularo kitabu cha kawaida,
regulesheni

regulo kawaida
regurgiti kupiga mbweu
reĝi kutawala
reĝido *ona* princo
reĝimo serikali, rejime
reĝino malikia
reĝo mfalume
reĝolando ufalume
rekomendi kurekomendi
rekompenci kujazi
rekompenco majaza
rekordo rekodi
relajso rila
relativa relativu
religio dini
relo reli
relŝanĝilo pointi
remi kupiga makasia
remizo depo (ya mabasi)
remorki kukokota
remorko mkokoto
remparo ukuta wa boma au
ngome
rendevuo kiagano, ukutano, miadi
renegato mritidadi
renkonti kukutana
renkontigi kukutanisha
renkontiĝi kukutanika
renkonto mkutano
reno figo
renomo fahari, uvumi, kivumo
rento interesi
renversi kupindua
renversiĝi kupinduka
reparacio demiji, uradhi, kifidio,
tauidhi
reportisto ripota
reptilio *ona* rampulo
repudii kotaliki
repudio talaki
reputacio *ona* renomo
respekti kuheshimu, kusitahi,
kuhurumia, kusharifi, kuadhimu
respekto heshima, itibari, uchaji,
usitahi

respondeco madaraka
respondi kujibu, kuitikia
respondo majibu, itikio
responso *ona* respondeco
republiko jumhuri
restadi kukaa
restado makazi
restaŭri kutengeneza jengo
restaĵo mabaki
resti kubaki, kusalia, kukaa
restigi kubakisha, kukalisha,
kusaza
restoracio mataamu, pakula
restrikti kupunguza
resume kwa kifupi
resumo resume, muhtasari
retino retina (ya jicho)
reto wavu
retoriko ufasaha
retro kwa nyuma
revelacii kufunua, kufumbua,
kukashifu
revelacio ufunuo, ufumbulio
revi kuota ndoto
revizii kuaua, kukagua, kurivaizi
revo ndoto, hulumu, manamu,
ruya
revolucio mapinduzi, revolusheni
revuo riviuu
rezervi kuweka, kurizavu
rezidejo masikani, makao
reziduo reziju, mabaki, bakio
rezigni kurizaini, kujiuzulu
rezino utomvu wa miti,
sandarusi
rezisti kukinzana, kukawimiamia
rezolucio azimio
rezoni kurizini, kujadilia,
kunadhiri
rezulti kutokea
ribelanto rebeli, gerila,
mkombozi, mwasi
ribeli kurebeli, kuasi, kuhuni,
kuhalifu
ribelo thaura, fitina

ribelulo mpinduzi
ribo beri, tuti, tunda dogo
riceli kuficha vya kuibwa
ricevi kupata, kupokea
ricevilo risiva (ya redio)
ricevita imelipwa
ricevo mapokeo
riĉa tajiri, ghanii
riĉaĵo kanzi, kunuzi, mali
riĉeco utajiri, amuali, ghinaa
riĉulo tajiri, mwenye mali
ridegi kujichekea
rideti kutabasamu, kucheka
ndani
rideto tabasamu
ridi kucheka
ridigi kuchekesha
ridinda -a kuchekeka
rido kicheko
rifo mwamba, kizingiti
rifuĝejo maawa, kimbilio
rifuĝi kuaudhia, kukimbia,
kujiponya
rifuĝinto rifyuji, laji, mkimbizi,
mtoro
rifuzi kukataa
rifuzo ukatao
rigardi kuangalia, kuona
rigi kurigi chombo, kujahizi
rigideco ugumu, kaswa, uthabiti
rigilaro matanga na mapambo ya
jahazi
riglilo komeo, kia
rigoreco ukali, ukasi, ukavu,
ugumu
rikani kudhihaki
rikiŝo rikisho
rikolti kuvuna
rikoltilo mundu, minjali
rikolto mavuno, kivuno
rilaksi kulegea, kudhoofika
rilakso ulegevu, taahari
rilate kwa kuhusiana na, kuhusu
rilati kuhusiana, kuwiana,
kufungamana

rilativo relativu
rilato uhusiano, alaka, ritibati, rileseni, ufungu
rimarki kuangalia, kudiriki
rimarkinda -a kushangaza
rimedo dawa, remedi, tibu
rimeno mshipa
rimesi kurimiti (mali)
rimeso rimitenzi (ya fedha)
rimisto mshairi, mnadhimu
rimo kina cha shairi
rimorso majuto, toba
rinanto kilemba cha kuku
ringo pete
rinocero faru, kifarua
ripari kutengeneza, kuripea
ripeti kukariri
ripo ubavu
riportisto ripota, mwanagazeti
riporto ripoti
ripozi kulala raha, kupumzika
ripozo pumziko, raha, usitarehe, sukuni
riproçi kulaumu
riproço lawama, mashutumu, uaili
riski kubahatisha
rismo rimu (la karatasi)
rivalo mshindani
riveli kudevelopa, kudhihirisha
riverbordo ufa
riverenci kuinama kwa heshima
rivereto nahari, kijito
rivero mto
rizejo shamba la mpunga
rizo mpunga, mchele
rizokaço wali (vyakula)
rizomo rizome
robo kanzu, bushuti
roboto roboti (mashini)
rodi ona rongi
rojo kijito
roko sahari, jabali
romano noveli, kisa
rombo lozenji

Romo Roma
rompebla -vunjifu
rompi kuvunja
rompitaço gae, kigae
rompiçi kuvunjika
rondigi kuviringanisha, kupetemanisha
rondiri kuzunguka
rondo duara, raundi
ronçi kung'ong'ona
ronki kukoroma (usingizini)
rosino zabibu kavu
roso umande
rosto kukaranga
rotacii kuviringa
roto mwongo (wa wanaume)
rotoro rota (ya enjini)
rovero mtanguzi
rozarbo mwaridi
rozario rozeri
rozo waridi
rubando kigwe, jamdani, utepe
rubeno yakuti (kito)
rublo rupia ya Urusi
rubo kokoto
rudro sukani ya chombo
rugi kukunjika
ruça -ekundu, ahamari
ruinigi kuvunja, kuumbua, kuharibu
ruino magofu
rujo ruji ya usoni kwa wanawake
rukto kupiga mbweu
rukuli kulia kwa njiwa
ruleto ruleti
ruli kuviringa, kufingirisha, kurola
rulo mviringo, roli
Rumanio Rumenia
rumeno tumbo la ng'ombe
rumo ramu (tembo)
rundo zamu, raundi
rungo kipandio
runoj herufi runi, hati ya Waswidi wa kale

rupio rupia
ruro shamba
ruso Mrusi
rusta sadi, kashibu
rustiği kusadi, kuota kutu
rusto kutu
Rusio Urusi
rutino rutini (ya kila siku)
ruto sadhabu (mmea)
ruza fatini
ruzo hila, fitina
ruzulo kadhibu, fatani, mwenye hila, mwongo

S

sabato jumamosi
sablaño ufuko, shanga
sablo mchanga
sabotado sabotaji
sabringo uo, ghilafu, juribani, kirabu
sabro simi, sefu
sacerdoto kasisi, kisisi
safiro safiri, kito kibuluu
safrano manjano
sagaceco ujuvi, utambuzi
sagaco akili, hekima, umaizi
sagao hadithi
sagitario Rami, kausi (alama ya Buruji)
sago mshale
saguo sego (unga)
sağeco hekima
sağulo mjuzi, hakimu, alimu, arifu, mtambuzi
saharo sahara, jangwa
sakarino sakirini
saketo kifuko, kibegi, kiseki, kigunia
sako mfuko, begi, gunia
sakraño apizo

saksifrago mvunja-mawe (mmea)
salajri kulipa mshahara
salajro msharara
salamandro samandali
salato saladi, salata
saldo akaunti, belenzi
saliko msafusafu (mti)
salikoko kijino, ushimbo, kamba ndogo
salivo mate
salmo salumuni (samaki)
salo chumvi
salono ukumbi
salpetro magadi
salti kuruka
salujo mamlaha, kikombe chenye chumvi
saluti kune kusalimiana, kuamkiana
saluti kusalimu, kuamkua, kuamkia, kukongowea
saluto salamu
sama ile ile (na kadh.)
same vilevile
samo yule yule
samsanguloj jamani, ndugu, ahali, ukeo
samtempe kwa wakati uleule
sana mzima, mwenye siha
sandalo kubadhi
sandviço sendwichi
saneco siha, uzima, afya, shifaa
sangeltiri kutoza damu, kuumika
sangi kutoka damu
sango damu
sanigi kupenya, kualiji, kudawia, kushafia
sanitaro sanitea
sanigi kupea, kusalimika, kupona
sankcio marudufu
sankta mtukufu, -kadisi
sanktejo makadisi
sanktulo mtufuku, zahidi

santalo udi, sandali (mti)
sapo sabuni
sardelo sadini (samaki wadogo)
sardino dagaa, sadini
sario sari ya wanawake
sarki kupembua, kupiga jembe,
 kupalia magugu, kulima
sarkilo jembe
sarkokarpo nyama ya tunda
sarmento mzabibu
sata radhi
satano shetani
satelito satelaiti
sateno satini, hariri, laini, atalasi
sati kukinai, kukuta
satigi kushibisha, kukinaisha
satiği kushiba, kutoshewa
satureo mkunde
saturiği kushiba
saturno zohali
saũco mchuzi
saũdado huzuni
saũno sauna (pakuogea)
saũro jusi
savano nyika, mbuga
savi kuokoa
savinto mwokozi
savo ukombozi, uokozi, tanjia,
 najati
sciencisto mwenye elimu
scienco sayansi
scii kujua
sciigi kuarifisha, kujuza
scintili kumemeta
scio ujuvi
scirpo henzerani, matete
sciuro kindi, chindi, kuturwe,
 sindi
se ikiwa, lau
se ne isipo, laula
sebo mafuta, girisi
secesio kujibagua, kuachana, kuji
 tangua
sed lakini
sedativo sedativu

sedimento sedimenti
segi kupiga msumeno, kukata
 kwa soo
segilo msumeno, minshari, soo
segisto nashari, mpiga msumeno
segmento kipande, mkato,
 kikatwa
seğo kiti
seka yabisi, -kavu, ukame
sekalo jaudari (mmea)
sekeco ukavu
sekigi kukausha
sekiği kukauka
sekretario seketeri, karani
sekreto siri
sekte shia ya dini fulani
sekulara sekyula
sekundara sekondari
sekundo sekondi
sekureco salama, usalama
sekurigi kusalamisha
sekvanto mfuasi
sekve baadaye
sekvi kufuata
sekvigi kufuatisha
selekti kuchagua, kuteua
selo seruji
semaforo semafo
semajno juma, wiki
semestro nusu mwaka
semi kutawanya mbegu
seminario seminari
semo mbegu
semolino semolina
sen bila
senco maana
sendi kutuma, kusafirisha
sendito mjumbe, balozi
senhaũtigi kuchuna
senili kuzeeka
sensacio senzesheni
sensi kuona, kuhisi, kuzenzi
sensitiva senzitivu
senso senzi, njia ya kuhisi
sentenco neno, methali

senti kuhisi
sentinelo asikari mlinzi
sentumo mlango wa maarifa
sep saba
sepalo jani la ua
separo talaki
sepio (1) pweza; (2) sipia, wino
wa ngisi
sepseco uovu
sepsi kuoza
sepultado kuzika, mazishi
sepultejo makaburi, mavani
sepulti kuosha na kuzika maiti
serajlo sarai; ndani
serçi kutafuta
serenado utumbuizi
sereno safi
sergênto sajenti
serio safu
sero *ona* serumo
serpento nyoka
serpo minjali (ya kukata nganu)
serumo sera ya damu
seruristo fundi ya kufuli
seruro kufuli
servalo ngawa
servi kutumika
servico savisi (sahani, vikombe
n.k.)
servileco utumwa
servistino kijakazi
servisto boi, tarishi
servo utumishi
servulo utumwa
ses sita
sesio muda wa mkutano
setero seta, namna ya mbwa
severeco ukali
sezamo simsimu, ufuta
sezono msimu
sfero jisimu kurawi
si mwenyewe
sidi kuketi
sidigi kuketisha
siesto kulala kwa udhuhuri

sifiliso kaswende, sekeneko
sifono saifini, saifoni
sigelilo muhuri, hatamu, chapa
signalo ishara, alama, dalili,
saini
signaturo saha, saini
signifo maana
signo alama
sikomoro mkuyu
silabo silabi
silenta nyamavu
silenti kunyamaa
silentigi kunyamaza
silento kimya, unyamavu, sukuti
silfo jinni
silko hariri
silo sailo
silueto silueti
silvikulturo kukuza misitu
simbiozo simbiozi
simbolika simboliki
simbolo simboli, alama, ishara
simfonio simfoni
similajo kifani, mfano, shabaha,
mathali
simile kama hivyo, kadhalika,
kwa mithili
simileco ushabihi, ufanani,
ushabaha, mshakala
simili kushabihhi, kufanana,
kushabihika
simio tumbili, kiridi, kima,
mbega
simpatio simpathi
simple rahisi, bila matata
simuli kujifanya
sinagogo hekalu ya Mayahudi
sinapo muharadali (mmea)
sincereco uaminifu
sindikato sindiketi
singulto kwikwi, kitefufetu
sinjorino bibi, misizi, mama,
sayida
sinjoro bwana, sayidi, hoja
sinki kuzama majini

sinoplo zingiburi
sintakso utungo wa sentensi
sireno chewa, mnyama wa baharini
siringo lilaki (jinsi ya maua)
siroko upepo wa mashariki
siropo serepu, asali ya sukari
sisalo mkonge
sistemo nidhamu, majumua
sitelo ndoo
situacio hali
situo mahali
skabelo kiti cha miguu
skabeno diwani, sherifu, jumbe
skabio upele
skaldo mwimbaji wa tenzi
skalpo ngezi ya kichwa
skandali kuaibisha
skandalo aibu, hizaya
skapolo mtulinga
skarabo juali, jilani, uraika, fasia
skarifi kuchanja
skarpo mbeleko, shali
skatolo sanduku, bwati
sklavo mtumwa
skoldi kulaumu, kukaripia
skolo madhahabu
skolto skauti
skombro sikumuri (samaki)
skorpio nge
skotero *ona* skutilo
skrapi kupara, kuparua, kukwarua
skreno sikirini, shiti, sitara, pazia, wambo; *ona* **ekrano**
skribajoj maandiko
skribi kuandika
skribilo kalamu
skribisto mwandishi, karani
skrofolo milezi, halula
skroto mfuko wa pumbu, korodani
skui kusukasuka
skulpti kuchonga mti au jiwe
skuno jahazi, sikuna, mrizabu

skurôgo mjeledi, mchapo
skutilo sikuta, pigipigi ndogo
skvamo ganda la kamba au samaki
slango masemo ya wevi
slipo cheti
smeraldo zumurudi
sobrigi kulevusha, kutuliza
sobriği kulevuka, kuamka baada kulewa
sociala sosiali, sosho, jitimai, jamai
societo ushirika, ujamaa, ulufa
socio sosaiti, jamaa
sociologio sosioloji
sodo soda, magadi
sodomio ulawiti, kufirana
sofo sofa, ulili
softa polepole, laini, (sauti) dhaifu
soifo kiu
sojlo ataba, sufuka, dihali
sola peke yake
soldato asikari, soja
soleco upweke
solicitoro mteteaji
solidaraj wa moyo mmoja
solvaĵo solusheni (dawa)
solventeco mali likwidi
somero msimu wa hari
soni kulia, kujarasa, kusauni
sonigi kuliza, kusawiti, kupiga mabeli
sonorilo beli, kengele, jarasi
songo ndoto, huluma
sovaĝeco ushenzi, ujuhali uhamaji
spatelo mwiko
speciala mahasusi
speciale hasa
specimeno mfano, kifani mithili
spektro kizuka, mzimu
spicisto mfanya-biziri
spioni kudasisi, kupeleleza
spiono jasusi
spirala halazuni, sipairo

spiri kupumua
spirito ruhu, nafusi, roho
spiritisto mwita-mizimu
spiro punzi
spongo sifanji, sifongo
sporo mbegu ya uyoga
sporto michezo
sproso uchipuko
spuro nyayo, utambazi, mburuzo
sputaĵo mate
sputi kutema mate
stabila thabiti, madhubuti
stablo meza ya kazi
stabo umati, meneja na watumishwao
stacio setesheni, pa-kutua
stadiono malabu
stakto sumughu, sandarusi
stalo banda la farasi
stalono farasi dume
stameno jumaha, uzi wa mbelewele
stampilo kichapisho, hatamu, kitabio, basumo
stango pao, fimbo
stano bati
starema thabiti
stari kusimama
starigi kusimamisha
stato hali
stefanoto mwafu (mti wa maua)
stepo nyika
sterko mboleo, mavi, manyua
sterni kutandika
steveno gubeti
stiluso kikonyo
stinki kuvunda, kunuka vibaya
stinko uvundo, harafu mbaya
stiristo rubani, mshika-usukani
stir-rado usukani
stivi kupakia shehena jahazini
stoko akiba
stolo kitambi, shuka
stomako tumbo, miada, tami, nda, kirishi

stop simama
stovo jiko, tanuru
strabo makengeza, kitongo
strando pwaa, shanga
stranga gharibu
strangoli kunyonga
strato njia yenye sakafu ya mawe
stratumo tabaki
strebi kujuhudu, kubidii, kujitihadi
streĉi kunyosha, kueneza, kutanua, kumudu
streĉilo sipana
streĉiĝi kunyoka, kuenea, kutanuka, kumudika
streĉo muda, unyoshi, uenezi, mtidadi
streki kupiga (msitari)
streko msitari, mlia
streteco uembamba
strigo bundi, bumu
striki mgomo
stringi kuangata, kuambata
strio mlia
strofo ubeti
struto mbuni (ndege asiyeruka)
studento talibu, mwanafunzi
studi kusoma, kujifunza
studo masomo, dirasa, bahati
stufi kupika
stuki kutia lipu, kukandika
stuko lipu, kandiko
stulteco upumbavu
stultulo mpumbavu
stumpli kujikwaa
stumpo kigutu
stuporo ganzi, ufu, uzito, uganzi
stupro kuzini kwa nguvu
sturno mramba, kwenzi
suahila Kiswahili
sube chini
subigi kukahiri, kushinda
subite kwa ghafula
subjekto maudhua, madirusi

substanco mada
subteni kutegemeza, kuruzuku
suĉi kufyonza, kusona
sude kusini
sudo kusi, yamani, junubu,
 suheli
suferi kuteswa
sufero mateso
sufiĉe basi, yatosha
sufiĉi kutosha
sufoki kunyonga, kumzuia mtu
 pumzi
sugesti kudokeza
sugesto dokezo
suicidio kujiua
sukcesi kufanikia, kufanikiwa
sukceso fanikio, taufiki
sukero sukari
suko tui, maji ya tunda
sukuri kusaidia majeruhi
sulfuro ukibiriti
sulki, sulkigi kukunja (uso)
sulko fereji, gali, dichi, handaki,
 hufura
sultano sulutani
sume kwa jumla
sumigi kujumlisha
sumo jumla
sunao sunna ya Nabii (s l m)
sunleviĝi matilai, kucha kwa jua
suno jua, shamsi
sunombrelo mwavuli, midhalla,
 shamsiya
sunsubiro magharibi, kuchwa
supeo kula kwa jioni
super juu ya, kushinda kwa
supermarkto supamaketi
superstiĉo khurafa, shiriki
supo supu
supozi kudhani, kuhesabu
supre juu, foka
sur juu ya
surao sura ya kuruani
surda -ziwi
surfaco sataha, masaha, uso

surprizi kushutusha,
 kutaajabisha, kufumania
surtuto ovakoti, koti kubwa
suspekti kushuku, kutuhumu
suspendi kuahirisha, kutanafasi,
 kutahasari
suspiri kupiga kite, kupumua
susuri kuchakacha
suturo mshono, sucha
suvereno sovereni
svarmi kusongamana, kuparamia
svatado poso
svati kuposa
svedo mswideni
Svedio Swideni
svelta -embamba
sveni kuzimia roho
sveno zirai, ghumia
svetero sweta
svingi kupunga, kuswingi,
 kuwayawaya
sviso Msuisi
Svisio Suisi, Uswisi

Ŝ

ŝablono pateni, modeli (kwa kazi
 ya sindano)
ŝafido mwana-kondoo
ŝafino naaja, kondoo jike, yuu
ŝafo kondoo
ŝafto shafuti
ŝaho kisira, shaha wa Irani
ŝajni kudhahirika, kudhihiri
ŝakalo mbweha
ŝako shataranji, mchezo wa chesi
ŝakri kujadiliana, biashara
ŝakto shimo la madini
ŝalmo zumari
ŝalo shali, kitambi, shuka
ŝalti kuwasha (mwangaza)
ŝaltilo swichi

- ŝalupo** ngalawa ndefu
ŝamano kuhani wa majuhali
ŝamo shemi, ngozi ya
 mbuzi-mwitu
ŝampinjono kiyoga kiliwacho
ŝampuo shempuu
ŝanceliĝi kulewalewa,
 kuwayawaya
ŝanco nafasi, bahati
ŝanelo mlango wa mto
ŝankro waramu (maradhi iuayo)
ŝanĝi kugeua, kubadili
ŝanĝiĝi kugeuka, kubadilika
ŝanĝo geuzi, uguezi, geuko
ŝarifo sharifu
ŝarko papa (samaki kubwa)
ŝarĝaŭto lori, veni
ŝarĝi kutwisha, kusheheni,
 kushindilia, kuhamilisha
ŝarĝo mzigo, shehena
ŝati kupenda
ŝato pendo
ŝaŭmo povu
ŝedo upenu
ŝejko shehe
ŝeklo mvazi
ŝelo ganda, gamba
ŝeolo kuzimu
ŝerco dhihaka, mzaha
ŝereo sheri (kinywaji)
ŝerifo hakimu (mwanasheria)
ŝero mwamba baharini
ŝi yeye (mwanamke)
ŝiaismo madhehebu ya shia
ŝildo ngao
ŝilingo shilingi
ŝimaĵo fungi, uyoga, fanji,
 ukunga, kuvu
ŝipano baharia, mwanamaji,
 mwana-meli
ŝipano mwana-meli
ŝiparo usutuli, imara ya bahari,
 kundi la manowari
ŝipestro kapiteni, nahodha
ŝipisto nahodha
ŝipo jahazi, meli
ŝiri kupasua
ŝiriĝi kupasuka
ŝirmeĵo kificho, maficho
ŝirmi kusetiri
ŝirmilo kilindo, sitara, hijabu,
 kiambaza, pazia
ŝirmo kifuniko, kisetiri, kinga
ŝiro mpasuo, mtatuko, ufa
ŝkoto dema la tanga
ŝlimo matope
ŝlosi kufunga kwa ufunguo
ŝlosilo ufunguo
ŝmiraĵo girisi, mafuta
ŝmiri kupaka (mafuta)
ŝnuro kamba
ŝoforo mwendeshaji wa gari
ŝoĥti kuchinja halili
ŝoki kushoki, kuudhi
ŝorbeto shuruba
ŝorto kaputula, shoti
ŝoseo barabara, njia kubwa
ŝoso chipukizi, uchipuko (wa
 mimea)
ŝoto shuti (ya mpira)
ŝoveli kupiga jembe
ŝovelilo jembe
ŝovi kusukuma
ŝovinismo utaiifa mkali, ushovini
ŝpalo taruma (ya reli)
ŝparado akiba, kukata gharama
ŝpari kubakisha, kuweka fedha,
 kuhifadhi
ŝpato sepeto (kwa kuchimba)
ŝpini kupota sufi, kufanya uzi
ŝpruco jeti la maji, fawara ya
 maji
ŝranko kabati
ŝrapnelo sheli ya mzinga vitani
ŝraŭbo sukurubu
ŝriko yowe, kelele
ŝrumpi kunyauka, kupooza
ŝtalo pua (ifanywayo kwa
 chuma)
ŝtatigi kunaizesheni

statisto mwana-siasa
stato dola
stelaĵo mateka yaibwayo
stelĉasi kupochi, kuwinda bila
 ruhusa
steli kuiba, kuyang'anya
stelisto mwivi, mwizi, mhuni
stelumi kunyata
sterno shakwe (ndege ya pwani)
stipo gogo
stifo kitambaa, nasiji
stoneto kijiwe
stono jiwe
stopi kuziba
stopilo kizibo
stormo dhoruba, uragano
stuparo ngazi, sulama
stupeto kipando cha ngazi
stupo daraja
suldato mwia
suldi kuwiwa, kuwa na deni
sultro bega, fuzi
suo kiatu
suti kumwaga, kubwaga
svelaĵo uvimbe, kitumbo
sveli kuvimba
sviti kutoka jasho

T

tabako tumbako
tabakplanto mtumbako
tabelo orodha
tableto kimeza
tablo meza
tablotuko nguo ya meza
tabulo loho, mbao, chano
tabuo mzio, haramu
tafto tafeta
tagiĝi kucha
tagiĝo alfajiri
tagmezo adhuhuri

tago siku
tajdo kubadilika kwa maji,
 kupwa na kujaa
tajloro mshona-nguo
taklo kapi, ayari, abedari
 (vyomboni)
taksi kukisia
taksio tekisi
talento telenti
talio kiunoni, wasati wa mwili
talismano talasimu, hirizi, azima
talpo fuko
tamarindo mkwaju
tamburino dafu, tari, kigoma
tamburisto mcheza ngoma
tamburo ngoma
tamen walakini
tamtamo ngoma
tangento tanjenti
tani kuteni ngozi, kudabagha
tapioko ugali wa mahogo
tapiŝo firashi, sajada, masala
tardi kuchelewa, kukawa
tarifo tarifu, kawaida ya bei
tarsio komba
tasko kazi kwa muda malumu,
 mwale, ungewe
taso kikombe
tatamo mkeka
tatuaĵo chale, nembo, tojo
taŭgi kufaa
taŭgo manufaa
taŭro fahali
taverno mkahawa
tavolo tabaki
teamo timu
tearbo mmea wa chai
teatro thiata, sinema
tedo udufu, uchovu
tegi kufunika, kuezeka, kusetiri
tegilo tandiko, funiko, sitara
tegmento paa, sataha, sakafu
tegolo taili ya paa
teknika tekkiniko
teksaĵo kitambaa

teksti kufuma nyuzi
telefoni kutelefontia
telegrafio kupiga simu
telento talenti
telepatio telepathi
telero sahani
teleskopo darubini
televideo televisheni
temerara mjasiri
temperamento temperamenti
temperaturo temperacha, homa, umoto
tempesto dhoruba, asifa
tempio panja, faudi
templo hekalu, (Hindu) mandiri
tempo wakati, muda
tenajlo koleo
tendaro kambi
tendenco tendenzi
tendeno ukano
tendo hema
tendro gari la koli
tenebro giza
tenejo ghala
tenera -ororo
teni kushika, kuweka
tenio tegu, namna ya chango ndefu sana
teniso tenisi (mchezo)
tensio tensheni
tenso tensi ya vabo
tentaklo kikono cha mdudu
tenti kughuri
tento ghururi
teo chai
teologio theoloji, tauhidi
teoplanto mchai
teorio teori
terapi therapi, ilaji, mudawati, shifai
terebinto tarabintini (dawa)
terfosisto mchimbaji
terglobo dunia, tufe ya aridhi, kura
terkapo rasi

termito mchwa, kumbikumbi
terni kwenda chafya
tero nchi, aridhi
terpomo kiazi
teruri kutisha
teruro ushutuko, tera, hauli
testamento wasia wa mwenye kufa
testiko pumbu
testudo kobe
tia kama hiyo
tial kwa sababu ile
tiam hapo, wakati ule, iyohini
tibio muundi, ugoko
tie çî hapa
tie pale
tiel kama hivyo
tien çî huko
tifo taifoidi
tifono ona uragano
tigo kikonyo, guta
tigro namri
tikli kunyea
timema mwoga
timi kuhofu, kuogopa
timido haya
timo hofu, woga
tineo nondo
tinkturi kupaka rangi nguo
tintilo kengele
tinuso tuni (samaki)
tiom kadhaa
tipo taipu
tirano jeuri, mtawala mbaya
tiri kuvuta
tirilo kivutio
tirkesto mtoto wa meza
tiro mvuto
titano jitu, jabari
titolo cheo
tiu yule
tofeo tofi
tokso sumu
tolerema mtulivu
toleri kusubiri

tolo nguo ya kitani
tomato nyanya
tombejo mavani, makaburini
tombo kaburi
tondi kukata kwa makasi
tondro raada, ngurumo
tonelo bero, pipa
tono toni
topazo topazi
toporo shoka kubwa
torêo mwenge; kurunzi, tochi
tordi kusokota
tornado *ona* uragano
torni kuzungusha
torpedo topido
torturo *ona* turmento
totalo jumla
trabo boriti
tradicio desturi
traduki kufasiri
tradukisto mfasiri
traduko tafasiri
trafi kufuma, kufika pahali
malumu
trafiko upitaji
trajno garimoshi, tereni
trajto sura ya uso au ya tabia
trakcio uvutaji
trako njia ya garimoshi
trakomo chongo ya jicho
traktato patano, agano
trakti kupatana, kushauriana
tranêi kukata, kuchinja
tranêilo kisu
tranêo mkato, mchinjo
trankvila makini
trankviligi kutuliza
trankvilo makini, raha, amani
transa bordo ng'ambo
transpiri kutoka jasho
trato hundi
tre sana
tredi kutunga (lulu, shanga)
trefo pao la karata
trejni kufundisha

tremi kutetema
trempi kuchovya
treni kukokota
trenêipo tagi (merikebu),
kokosi
treti kukanyaga
trezoro hazina
tri tatu
triangulo pembetatu
tribo kabila
tribordo upande wa kulia wa
dau au meli
tribunalo mahakama, uhakimu
tributo ushuri
trifolio birisimu
trimestro muda wa miezi mitatu
trinkaço kinywaji
trinki kunywa
trinkigi kunywesha
tripango kojo, babaje
tripo utumbo
trista hazini
tristeco huzuni, majonzi
tritiko nganu
triumfo ushindaji
triunuo utatu
tro mno
trombo hozi ya maji
trompi kudanganya
trompiçi kudangana
trono kiti cha enzi
trotuaro pevementi
trovi kupata, kukuta
troviçi kuwapo, kupatikana
trudherbo gugu
trumpeto parapanda, tarumbeti
trunko shina
truo tundu, shimo
trupo kundi
tubero kinundu
tubo bomba, chubu, mrija
tuêo wino
tufo kishungi
tuj bilihali, sasahivi
tujo thuya (mti)

tukano kwembe
tuko lesa, kitambaa
tulipo chulipu (ua)
tumoro uvimbe, kivimbe
tumulto kelele, fujo, kishindo
tunelo taneli
Tunizio Tunisia
tuno tani (uzito)
turbano kilemba
turbino tabaini
turdo shole
turismo utalii
turisto mtalii
turkiso ferozi
Turkio Uturuki
turmenti kusulubisha,
 kuadhibisha
turmento adhabu kali, sulubu
turni kuzungusha
turniği kuzunguka
turno mzunguko
turo mnara
turto njiwa
tusi kukohoa
tuso mkohoo
tuşegi kugongana
tuşi kugusa
tuşo mguso
tuta kila, -zima, kula
tute kabisa

U

uedo wadi, mto mkavu
uesto magharibi, machweo
ujo uo, bahasha, mfuko
ukazo amri, firumani, hukumo
ulcero donda, banguzi, tambaazi,
 kuruha
ulemo mwalimu wa kurua
ulno dhira
ululi kulia kwa bundi

umbiliko kitovu
unco wakia
ungego ukwato, kwata
ungo ukucha, nyaa
ungvento anguenti
uniformo yunifomu
unika yuniki, wahidi, peke yake
unisone kwa sauti moja
unito yuniti
universala kuliya
universitato yunivasiti
universo kauni
unkti kupaka mafuta
unu -moja
unua -a moja
unue awali
unueco umoja
unuigi kuunganisha
unuiği kuungana
upupo hudihudi
uragano tufani, dhoruba
urbano mkaa-mji
urbestro meya
urbo mji, jiji
urini kukojoa
urino mkojo
urno chungu
uro ngombe mwitu
urso dubu
uręe himahima
uręeco hima
uręi kuhimiza
Usono Amerika
utero mimba
utila faidi, -fazi, -falivu, nafi
utileco utumizi, utumikaji
utili kufaa
utilo manufaa
utopio utopia, nchi ya kutowako,
 isiokuwapo
uvo zabibu
uvulo kimio
uzado matumio
uzanco desturi
uzi kutumia

uzuristo mla riba
uzuro riba
uzurpi kutawala bila haki

V

vadi kuvuka mto kwa miguu
vaflo wefa (chakula)
vagabondo mhuni
vagino uke
vagisto badui, muhamaji
vaglumo moto mhamaji
vagono gari, veni, wegeni
vakanta -tupu
vakcini kuchanja
vakso nta
valeriano valeriani (mmea)
valida validi
valizo sanduko
valo konde
valori kuthaminika
valoro kima, thamani
valuto valu, reti ya kubadili
fedha, karenzi
valvo kombe, kilango, vali
vandalo vendeli, mhuni, mvunji
vango shavu
vanilo vanilla, lavani
vanta batili
vantema mwivu, mshaufu,
mtakabiri
vaporigi kusitimisha,
kubahirisha
vaporo sitimu, moshi wa maji
vaporŝipo meli
varano kenge, mburu
varbi kutuma, kutumisha
varejo ghala, bohari
varfo gati
varicelo tetewanga
varii kugeuka, kubadilika,
kuveri

variolo ndui (ugonjwa)
varma hari, dafi, suhuni
varmego harari, hamisi
varmigi kuharisha
varmo uharara
varoj bidhaa
vartado ulezi
varti kulea
vartistino mlezi
vasta -pana, wasii
vato linti
vazelino vazelini (dawa)
vazo nyungu
vegetaĵo nabati, mimea
vegetalo mmea
vejno mshipa wa damu
vekhoroĝo alamu
veki kuamsha
vekiĝi kuamka
veldi kulehemu, kugandamiza
velki kufifia
velo tanga
velocipedo basikeli ya kale
velŝipo dau
veluro kiludhu, mahameli
veni kuuza
vendisto muuzi, mchuuzi
vendo uuzi, uuzaji
vendredo ijumaa (siku)
veneno sumu
veni kuja
venigi kuhadhirisha, kuita,
kualika
venki kushinda
venkito mshindwa, maghalubu
venko ushindi, dhafari, ghalaba,
fauzi
venonto yajayo
ventego tufani, dhoruba, hauja
ventili kupepea, kupepeta
vento upepo
ventro tumbo
venĝo kisasi
vepro mchongoma
vera kweli, hakiki

verando veranda, baraza
verbo vabu
verda girini
verdaĵo majani, mimea, ushubu, hadhari
verdigo kutu ya shaba
verdikto hukumu
verdo rangi ya manjano
vereco ukweli, hakika, haki
verema mwaminifu
vergo ufimbo, ufito
verki kutunga maandiko
verkisto mtungaji, msanifu
verko tungo, andiko
vermicelo vamiseli
vermiljono zinjafuri
vermo nyungunyungu, nyororo
verniso vanishi
vero kweli
versaĵo shairi
versi kutunga mashairi
verso ubeti
verŝi kumimina, kumwaga
vertebraro uti wa mgongo
vertiĝo kizunguzungu, kisulisuli
verto paa la kichwa
veruko chunjua, sugu, dutu
vespero jioni
vesperto popo
vespo zumburi
vestaĵo vazi, labisi
vesti kuvaa
vestigi kuvisha
vestiĝo bakio
veŝto kizibau
veterinaro tabibu wa wanyama
vetero hali ya hewa
veti kuweja, kubeti, kubahatisha pesa
veturanto msafari, pesenja
veturigi kuendesha
veturigisto dereva, mwendeshaji
veturilejo geriji
veturilo vihiko, gari, motokaa

veziko kibofu
veziro waziri
vi ninyi
vibrado mtetemo
vibri kutetema
vico safu, zamu
vidi kuona
vidigi kuonesha
vidiĝi kuonekana
vido uoni
vidvino mjane, aliyefiwa na mume
vidvo aliyefiwa na mke
vigliĝi kuamsha, kuzindua, kukunjua, kuanisi, kushangiliza, kubidiisha
vigliĝi kuchangamka
viktimo madhabuha
vilago kijiji
vinagro siki
vinbero zabibu
vinĉo, vindaso winchi
vindi ona volvi
vino mvinyo, divai
vintro majira baridi
violono vailini
vipero fira, swila (Lat.:Bitis gabonica)
vipi kujalidi, kupiga kiboko
vipo mchapo, kikoto, mjeledi, kiboko
vipuro bafe, pili, kituri
virbovo fahali
vireco uume, urajili, urijali
virgeco ubikira
virgulino bikira
virina -ke, nisvani
virineco uanamke, unisai, nusuwiya
virino mwanamke
virkoko jogoo, jimbi, diki
viro mwanamume
virto uadili, murua
viskio wisiki (kunywaji)
viŝi kufuta, kukausha

vitala -enye nguvu
vitamino vitamini
vito mzabibu
vitriolo mrututu
vitristo zujaji, kumirati
vitro bilauri
viva hai
vivado maisha
vivanta hai
vivi kuishi, kuwa hai
vivigi kuhuisha
vivo uhai, maisha
vizaĝo uso, wajih
vizio ruya
viziti kutembelea
vizo viza
vobli kuwayawaya
voĉdonado uchaguzi, uvotio,
 beloti
voĉdoni kuvoti, kupiga kura
voĉo sauti
vojaĝi kusafiri
vojaĝisto msafiri
vojaĝo safari
vojeto kinjia, tariki
vojo njia
vokalo vokali
voki kuita
voko mwito
voli kutaka
volo nia
volonte kwa furaha, napenda
 sana
volumeno hajumu, unene,
 jirumu
volumo volyumu, sehemu
 ya kitabu, mjaladi
volupta shahuani
volupto shahua
volvaĝo kunjo la sufi
volvi kukunja (sufi katika tufe)
vomi kutapika
vomigi kutapisha
vortaro kamusi
vortico pepo ya kinyamkela

vorto neno, kalima, semo,
 ambo
vosto mkia
vualo buibui ya hariri
vulgara -a kishenzi, -a watu duni
vulkano mlima mtema moto
volpo mbweha wa ulaya
vulturo tai mla zoga, nderi,
 tumbuzi, kirere, mkatala
volvo uke, kuma
vundebla -a kujeruhika, -a
 kuharibika
vundi kujuruhu, kuvuaza
vundo kidonda, donda, jeraha

Z

zebro punda milia
zebuo ng'ombe zebu
zefiro upepo wa kusini laini
zenito samti
zepelino zepelini
Zeŭso Jupita, mungu wa
 Waroma
zibelo palahala
zigomo utaya
zimigi kuchachisha
zimo kuchachuka
zingibro tangawizi
zinko zinki
zipo zipu
zizelo mamoti (mnyama)
zizifo kunazi
zodiako mduara wa buruji
 mbinguni
zono mshipa
zoologio zooloji
zorgato mtoto wa kulea
zorgi kutunza
zorgo mtunzo
zostero nabati za baharini
 (namna ya unasi)

zuluo Mzulu

zumado mvumo kama wa nyuki

zumi kung'ong'a

A

- áridhi** grundo, tero
abada eterno
abadani eterne
abadi eterne
-abiri transvojaĝi
abiria pasaĝero
abu patro
abudi sklavo
-abudu adori
-acha lasi, forlasi
achari pikloj
-achilia absolvi
ada kutimo; lernopago
adabu erudicio, bonmaniero
adesi lento
adhabu puno, skurĝado
adhana preĝ- Alvoko
-adhibu puni, skurĝi
-adhimisha soleni, festi
adhimu granda
-adhini voki al preĝo
-adhiri humiligi, puni
adhuhuri tagmezo
-adibu eduki, bonkonduktigi
adili justeco, honesteco
-adilifu justa, honesta
adimu mankanta, malofta,
forestanta
adui malamiko
afadhali plej bona
afendi sinjoro
afikia konformi, harmonii
afikiana konformi kune,
interkonsenti
afiriti demono
afisa oficiro
afisi oficejo
afu jasmeno
afua pardoni, pardonon
afya saneco
afyuni opio
-aga adiaŭi
aghalabu pli multe, ĉefe
-agiza mendi, ordoni
agizo ordono, komisio
Agosti aŭgusto
ahadi promeso
ahali familio
ahasanta dankon
ahera la postvivo, la alia mondo
aheri fino
ahi mia frato
ahiri plej bona
-ahidia promesi
-ahirisha prokrasti
-aibika hontiĝi, malhonoriĝi,
perdi vizaĝon
-aibisha malhonori
aibu honto, malhonoro
aidha ankaŭ, krome, plue
aina speco, specio
-ainisha specifiki
ajabu miraklo, mirindaĵo
ajali fato, fatalo
Ajemi Irano, Persa
ajenti agento
-ajibia miri, admirari
ajili (1) hasto
ajili (2) intereso, motivo, kialo
-ajiri dungi
ajizi senenergia
ajuza grandaĝa
-aka masoni
akali malmulta, ete
akarabu (1) skorpio
akarabu (2) parenca
akarabu (3) pendolo de horloĝo
-ake lia, ŝia, ĝia
akiba provizo, stoko
akida oficiro
akili prudento, kompreno
akina familio, popolo
-ako cia
ala ilo, ingo
alaa! vere?
alafu, alifu, alufu mil (1000)
alama marko, signo

alamari ŝranko	-andaa prepari manĝaĵojn
alamasi diamanto	-andama sekvi, akompani
alāsiri posttagmezo (tri- kvarhore)	andamano procesio
alifajiri tagiĝo, matene	andazi kuko, bakaĵo
alifu mil	-andika skribi
aliamdu lillahi dankon al Dio	andiko skribaĵo
aliamisi ĵaŭdo	anga ĉielo
-alika inviti	-angalia atenti, observi
Allahu Dio	-angalifu atenta
alufu mil	-angamia pereji
ama tamen; rilate al	-angamiza pereigi
amali ago, faro	angao eĉ se
amana garantiaĵo	-angaza fikse rigardi, lumigi
amani paco	-angika pendigi
amara afero	-angu mia
amari kablo, ŝipŝnurego	-angua faligi
-amba diri	-anguka fali
amba- kiu, kio (rel.)	-angusha faligi, pereigi
-ambatana ĉirkaŭbraki unu la alian	-anisi ĝojigi, amuzi
-ambia diri al (iu)	anwani adreso
-ambiwa ricevi informon	-anza komenci
ambo gumo	-anzisha iniciati, fondi
-ambua malligi	-ao ilia
ambukizo infekto	-apa ĵuri
ami, amu onklo, patrofrato	aparati aparato
amili agento, negocisto	-apisha ĵurigi
-amini kredi, fidi	-apiza malbeni
-aminifu honesta, fidinda	Aprili Aprilo
amiri komandanto	araka, araki palmovino
-amka vekiĝi	ari misfamo, malhonorego
-amkia saluti	-aridhia ekspliki
-amkua saluti	-arifu sciigi
amonia amoniako	arobaini kvardek
amri komando	arubaa merkredo; kvar
-amria komandi	arusi edziĝofesto; fianĉino
-amsha veki	-asa malpermesi, prohibi
amu ona ami	asali mielo
-amua decidi	asante dankon
-amuru ordoni	asetilini acetileno
-amwisha mamnutri	asha ekbruligi, eklumigi
analizi analizo	ashara dek
analoĵi analogio	ashiki amego, pasio
anasa ĝojo	-ashiria signali
	asi ribelo, ribelema

-asi, -asia ribeli
asidi acido
asikafu episkopo
asikari ĝendarmo
asili origino, deveno
-asisha ribeligi
asubuhi mateno
atalasi atlaso
ateri arterio
athari restaĵo, cikatro
ati diru!, atentu!
atomi atomo
atomiki atoma
-atua fendi
au aŭ
-aua (1) helpi
-aua (2) inspekti
aula aŭ ne, se ne
auni helpo, helpi
aunsi 28 gramoj
-awa eliri, sin montri,
 fronti
awali unue, komence
-awinia helpi
aya verso
ayari kablo, ŝnurego
-aza pensi
azali eterna, senkomenca
-azima prunti
azimio rezolucio
azimo prunto
-azimu decidi
-aziria puni, riproĉi
azizi kara, grandvalora

B

baa (1) katastrofo
baa (2) *ona* baya
baada (1) post
baada (2) poste, pli malfrue
baadhi kelkaj

baadaye poste
baba patro
-babaika konfuziĝi
babaiko konfuzo, balbuto
babu (1) avo
babu (2) ĉapitro
badala anstataŭaĵo
badala ya anstataŭ
-badili ŝanĝi
-badilifu ŝanĝiĝema
badiliko ŝanĝiĝo
badiri plena luno
bado (1) ankoraŭ (ne)
bado (2) poste
badui bedueno
bafu bankuvo
bagala velŝipo
baghala mulo
-bagua diskriminacii
bahari maro, oceano
baharia maristo
bahasha koverta
bahashishi trinkmono
bahati feliĉo, bonŝanco
bahati mbaya malbonŝanco
bahati njema sukceso
-bahatisha riski
bahili avara
baidi malproksima
baina ya inter
baini (1) klara
-baini (2) distingi
baiskeli *ona* basikeli
baiti poemstrofo; domo
bajja kuketo
-baki resti
-bakisha postlasi, lasi vivi
bakishishi trinkmono
bakora bastono
bakuli baseno
balaa katastrofo
balasi kruĉego
-balehe plenkreskiĝi
bali kontraŭe; sed
balози konsulo

balungi grapfrukto
bamba interkonsiliĝo
bamia okro
-bana premi
banda kabano, laborejo
bandari haveno
bandia pupo
-bandika ligi, bandigi, fiksi
-bandua malfiksi, malligi
bangi kanabo (drogo)
bangili braceleto
banki *ona* bengi
banyani hinduo
bao, bau tabulo
bara kontinento
bárabara ŝoseo
barábara konsentite, bone,
en ordo
baradhuli fripono
barafu glacio
baragumu trumpeto
baraka beno
barakinya velŝipo
barasi ekzantemo, lepro
baraza verando, konsilio
baridi malvarma
baridi yabisi reŭmatismo
-bariki beni
-barizi ricevi, akcepti vizitantojn
barua letero
baruti pulvo
-bashiri anonci bonojn
basi aŭtobuso
basi! nu! sufiĉe!
basikeli biciklo
basilai bacilo
bastola pistolo
bata anaso
bata-bukini ansero
bata-mzinga meleagro
batela velboato
bati platfero (por tegmentoj)
batili vana, nevalida
-batilisha nuligi
-batiza bapti

bato makulo
bavu forto; flanko
bavuni laŭlonge
bawa flugilo, planejo
bawabu pordisto
-baya malbona
bayoloji biologio
-beba porti (infanon)
beberu (1) virkapro
beberu (2) diktatoro
bedui *ona* badui
bee *ona* labeka
bega ŝultro
begi sako
bei prezo
beki malantaŭulo en
futbalteamo
beleko infanportotuko
beluwa zorgigo, aflikto
-bembea balanci, luli
bendeji bandaĝo
bendera flago
bengi banko
beni orkestro
bereu asfalto, peĉo
beseni lavopelvo
beteri baterio
beti *ona* baiti
betoto turstrigo
-beza malestimi
bezi bazo (militista)
bezo malestimo
bi kun, per
bia biero
biashara komerco, negoco
bibi sinjorino; avino
-bichi malmatura
bidhaa komercaĝo
-bidi devigi
bidii streĉado
-bidii sin streĉi, klopodi
bikira virgulino
bila sen
bilashi senpage
bilauri vitro

bilangani melongeno
bilioni miliardo
bima asekuro
bimbashi kolonelo (*mil*)
binadamu homo
binamu kuzo
bingwa spertulo
bini filo
binti filino
bintiamu kuzino
biriani plado de rizo bakita
birika akvorezervujo
birinzi plado de hindia rizo
-bisha frapi, bati
-bishi disputema
bisibisi ŝraŭbturnilo
bisikoti biskoto
biuro oficejo
-bivu matura, plenkuirita
bizari spicaĵo
bodi karoserio
bofu veziko
boga kukurbo
bohari magazeno
boila akvovarmigilo
boma palisaro
bomba pumpilo
bombomu grenado
-bomoa malkonstrui
-bomoka disfali, ruiniĝi
bomoko ruiniĝo, disfalo
bomu bombo
bonde valo
boneti kapoto de aŭto
bonge bulo, buŝpleno
bongo cerbo, inteligento
-bopa esti mola
bora bonega
borasi borakso
boriti trabo
-bovu malbona, putra
bua tigo
buathi veki, ekstarigi, aperigi
bubu mutulo
bubujiko fonto
budi elsavo, elirvojo
bughudha malamo, kolero
bui araneĝo
buibui araneo, araneaĵo, vualo
bujua elpremi
buka malĝojo, plorado
Buki Madagaskaro
buku (1) rato
buku (2) libro
bulangeti litkovrilo
buli tekruĉo
bulibuli bulbul (kantbirdo)
buluu blua
bunda paketo
bundi strigo
bunduki fusilo
bunge parlamento
bungo pladeto
buni kafograjno
-buni konstrui
bunta pontono
busni tabano
buraha paco, ripozo, agrablo
-burai pardoni
burashi broso
bure vane, senutile
bureki bremsa
buriani adiaŭo
-burudisha malvarmigi, kvietigi, amuzi
buruhani pruvo
buruji kastelo
busara saĝeco
bushuti mantelo
busitani arbejo, ĝardeno
-busuri observi
butu malakra, stumpo
buu larvo
buyu kalabaso
buza ebriiga trinkaĵo
-bwaga ĵeti teren
bwana sinjoro
bwana-arusi fianĉo, edziĝanto
bweta skatolo

C

cha (1) de
-cha (2) mateniĝi, tagiĝi
-cha (3) timi
-chacha fermenti
-chache malmultaj
-chachefu malmulta
-chafu malpura
-chafua malpurigi
-chafuka malpurigi
chafuko malordo, malpuro
chafuo tsetse-muŝo
-chafya terni
-chagua elekti
chai teo
chaka (1) varmega sezono
chaka (2) arbaro
chake lia, ŝia, ĝia
chaki kreto
chakula manĝaĵo
-chakura grati
chale tatuaĵo
chama partio
-chamba lavi sin
chambo logaĵo
championi ĉampiono
-chana kombi
chanda fingro
chandalua kontraŭmoskitagazo
-changa juna
-changanya miksi
-changanyika miksiĝi
chango (1) intesta vermo
chango (2) fiŝohoko
changu mia
chani posten, dorse
chanio kombego
-chanja vakcini
chano plado
-chanua malimpliki, malnodi,
 kombi
chanzo komenco, unua-ulo
-chapa presi

chapa stampo, stampilo
chapata hinda pano
chapeo ĉapelo
chatu pitono
chavu reto
chawa pediko
chazi liano
cheche (1) tranĉaĵo, lignero
cheche (2) fajrero, sparko
-cheka ridi
-chekecha kribri
chekecheke kribrilo
-chekesha ĝojigi, ridigi,
 amuzi
cheki ĉeko
-cheki kontroli
cheko ridado
cheleo (1) malfruiĝo
cheleo (2) respekto
-chelewa malfrui
chembe (1) grajno
chembe (2) sagopinto
chemchemu fonto
chemka elŝpruci
-chemua terni
chenezo mezurilo
-chenga haki
chenji moneto, ŝanĝmono
-chenji ŝanĝi monon
chenu tra, per
chenza mandarino
cheo rango
cherehani rado, radŝpinilo
cherehe akriga ŝtono, rado
-cheshi ridiga
chetu nia
-cheua remaĉi
chewa baleno
-cheza ludi
chezo ludo
chifu ĉefo
-chimba fosi
-chimbua elfosi
chini sube, en tero; teren
-chinja buĉi

chipuko burĝono
chiriku kantobirdo
chizi fromaĝo
-chocheza insisti, agiti, inciti
-choka laciĝi
chokeleti ĉokolado
-chokeza laciĝi
chole merlo
-choma bruli
chombo ŝipo; laborilo
-chomoa eltiri
-chonga entranĉi, skulpti
chongo traĥomo (de okulo)
choo latrino
-chora grateti, skribaĉi, desegni
choro gratilo, desegno
-chosha laciĝi
-chota ĉerpi
chote ĉio
-chovu laca
choyo egoismo, avareco
chozi larmo
chubuko ŝvela vundo, tubero
chuki antipatio, malamo
-chukia malami
chukio malamo
-chukiza malplaĉi, naŭzi
chukizo abomeno
-chukua preni, porti, transporti
chuma fero
-chuma pluki, ekspluati
chumba ĉambro; kabano
chumo pluko, profito
chumvi salo
-chuna senhaŭtigi
-chunga gardi
chungu (1) potoj
-chungu (2) amara
chungu (3) formiko(j)
-chungua esplori
chungwa oranĝo
chuno kokso
chuo libro; lernejo
chupa botelo
chura rano

-chutama kaŭri
-chwa subiri (suno)

D

daawa proceso, postulo
dada fratino
-dadisia spioni
dafu juna kokosnukso
dafutari kontlibro, registro
dagaa sardino
dahari periodo
dai (1) postuli, procesi
dai (2) postulo, pretendo, kreditpleno
daima tuttempe; eterna
-daka kapti
dakika minuto
dakitari kuracisto
dalali publika vendisto
dalasini cinamo
dalili klara; signo
dama damludo
damu sango
-dangana iluziigi
-danganya trompŝteli
-danganyifu erariga, trompa
danganyo trompo
danguro bordelo
danzi danco
daraja ponto, ŝtupo
daraka respondeco
darasa leciono
-daraza orli
dari domo, etaĝo, tegmento
darii kiraso
darubini teleskopo
dasturi busprito
dasusi spiono
dau daŭo: navo de la suahiloj
daula ŝtato
dawa medicinaĝo

dawama daŭreco
dawamu daŭre, ĉiam
dazeni dekduo
dege birdego
dengu lento
deni ŝuldo
dereva kondukisto
Desemba Decembro
desturi kutimo
-dhabihu oferbuĉi
dhahabu oro
dhahiri klara, evidenta
dhaifu malforta, malgrava
dhakari vireco
dhalimu krimisto
dhamana garantio
dhambi peko
dhamini garantiulo
-dhaminia garantii
-dhamiria intenci, celi
dhana penso, supozo
-dhani pensi, supozi
dhara damaĝo
dharau malestimo
dhati intenco, esenco
-dhibiti protekti
dhihaka mokado
-dhihaki ridindigi, moki
-dhihiri evidentiĝi
-dhihirisha evidentiĝi
dhiki mizero, malfeliĉo
-dhikiri ripeti Dionomon
-dhili humiligi
-dhoofika malfortiĝi
dhoruba sortobato, tempesto
-dhukuru rememorigi
dhuluma mallumego, subpremo,
krimuleco
-dhulumu subpremi
dhuria idaro
-dhuru damaĝi, malutili
dia elaĉeta mono
dibaji antaŭparolo
difensi defendo
dimu citrono

dini religio
dipoziti deponaĵo
dira kompasmontrilo
dirihamu draĥmo
dirii *ona* darii
-diriki atingi, renkonti
dirisha fenestro
divai vino
divisheni divizio
diwani (1) poemkolekto
diwani (2) konsilisto
doa makulo
dobi lavisto
-dogo malgranda
dohani kameno
-dokeza insinui, aludi
dola nacio, potenco
dolari dolaro
domo buŝego
donda ulcero
donge buŝpreno, globeto;
mono (en slango)
dosari eraro
doti hinda vestaĵo
dua preĝo
dubu urso
dude nekonatulo, hazardulo,
ulo
dudu insekto
dufu (1) stulta
dufu (2) tamburino
duka butiko
-dukiza subaŭskulti
dulabu akvorado
duma gepardo
dume virseksulo
-dumisha daŭrigi
-dumu daŭri
dungu observejo
dungumaro demono
duni humila, malaltranga,
mizera (homo)
dunia la monda vivo
dura papago parolanta
-duru rondiri

-durusi lerni, studi
-dusa paraziti
duwara cirklo
duwazi muta

E

edita editoro
-egama proksimiĝi
-egema proksimiĝi
-egemea sin apogi sur
-egemeo apogilo
-egemesha apogigi
-egesha proksimigi
-ekundu ruĝa
-elea flosi
-elekevu klara
elementi elemento
-elewa kompreni
-eleza komprenigi
elezo klarigo, ekspliko
elfu mil
eliki kardamomo
-elimisha lernigi, eduki
elimu scienco, lerneco, lernigado
-ema bona
-embamba mallarĝa
embe mango
embwe rezino
-enda iri
-endelea progresi
endeleo progreso
-endeleza progresigi, promocii
endelezo promocio
-endesha irigi, konduki
-ene etendiĝi
-enenda kontinui
eneo ekspansio, etendo, vasteco
-eneza etendi
enezo plivastigo
-enga rigardi
enjini motoro

-enu via
-enye kun, hava, posedanta
-enyewe mem
enzi, ezi grandeco, potenco
-epa retiriĝi, posteniĝi
-epesi rapida
-epuka eviti
-erevu inteligenta, ruza
-erevusha ilumini
erio anteno
eropuleni aviadilo
-etu nia
-eua purigi
-eupe blanka
-eusi nigra
ewe atentu vi!
-ezeka fari tegmenton
ezeko tegmentaĵo
ezi *ona* enzi
-ezua malkovri

F

-fa morti
-fa-maji droni
-faa utili
fadhaa konfuzo, ektimo
-fadhaika ektimi, konfuziĝi
fadhili favoro
-fafanua trarigardi
-fagia balai
fagio balailo
fahali virbovo
-fahamisha ekspliki, informi,
memorigi, konigi
fahamu kompreno
faharasa indekso, registro
fahari famo, gloro, singrandigo
faida profito
-faidi profiti
fainali finalo
faini monpuno

fakiri povrulo
falaki firmamento
faluka velŝipo
-fana sukcesi
fanaka prospero
-fanana simili
-fananisha kompari
faneli ŝipkameno
fanicha meblaro
-fanikiwa havi sukceson
fanusi lanterno
-fanya fari, estigi
-fanyika fariĝi, okazi
-fanza farigi
faradhi religia devo
faragha privatejo, libertempo
faraja ĝojo, konsolo, malpezigo
-faraji *ona* fariji
faraka disigo, divizio
farakano fendado
faranga franko (mono)
farasi ĉevalo
farasila 16 kg
-fariji konsoli
-fariki foriri, morti
farisi (1) kapabla
farisi (2) ĉevalisto
farisi (3) Perso
faru rinocero
fasaha elokventeco
fasidi korupta
-fasihi paroli elegante
fasiki malmorala
-fasiri traduki
fataki fandsekurilo por elektra kurento; fajrerilo
fauli sukceso
-fazaika maltrankviliĝi, konfuziĝi
fedha arĝento, mono
fedheha hontigo, malnobligo, skandalo
feeli magio
feleji ŝtalo
-feli malsukcesi
fereji defluilo, kloako
feremu framo
feruzi turkiso
fesheni modo
-ficha kaŝi
-fichama kaŝiĝi
ficho kaŝejo
-fichua malkovri
fidhuli senhonta, aroganta
-fidhulika fanfaroni, postuli
-fidi (1) savi, elaĉeti
-fidi (2) profiti
fidia, fida elaĉeto
fidila violono
figili rafaneto
figo reno
fiili faro; verbo
-fika alveni
-fikiliza sendi
fikira penso
fikira penso
-fikiri pensi, mediti, pripensi
-fikisha alvenigi
filimbi fluto
filimu filmo
-filisisha bankrotigi
-filisiwa bankroti
filosofi filozofio
fimbo bastono
finĝo fetiĉo
-finika kovri
-finya pinĉi
-finyanga modli, potfari
fira (1) morbilo
fira (2) vipuro
firashi plumono, tapiŝo
firidausi paradizo
fisadi malmoraligado, koruptigado
-fisha mortigi
fisi hieno
-fisidi malmoraligi, koruptigi
fitina intrigo, malakordo
-fitini intrigi, kalumnii, komploti
-fitinisha malakordigi
-fitiri rompi la faston

fito fosto, lato
-fiwa perdi pro morto
foko supre
fomu formularo
forodha dogano
foronya kusentegaĵo
forosadi moruso
-fu morta
-fua bati;lavi;forĝi
fuata sekvi
fudifudi survizaĝen
-fufua revivigi
-fufuka resurekti
-fuga bredi
-fuja ribeli, malbonigi
-fujo konfuzego, malordo, tumulto
fukara *ona* fakiri
-fukia enfosi
fuko fosaĵo
-fukua elfosi
-fukuza forpeli
fulana ĉemizo
fulani iu, nekonatulo
-fuliza persisti
-fulu sukcesi
fulusi mono
-fuma trafi, piki, teksu, plekti
-fumania surprizi
-fumba fermi, kaŝi
fumbo enigmo, sekreto
-fumbua malfermi, malkaŝi
fumo ĉefo; lanco
-funda lerni
fundi fakulo, spertulo
-fundisha trejni, instrui
fundisho trejno, instruado
fundo nodo
-fundua malnodi, malbutoni, malligi
-funga ligi, fermi, enfermi
-funganya kupli, enpaki
-fungasa treni
fungate sep
fungo (1) cibeto

fungo (2) fasto
fungu porcio
-fungua malligi, malfermi
funguo ŝlosilo
-funika kovri
-funua malkovri, disfaldi
-funuka malkovriĝi, klariĝi
-funza instrui, farkonigi, lernigi
funzo instruado, trejno
fupa ostoj
-fupi mallonga
-fupiza mallongigi
-fura ŝveli
furaha ĝojo
-furahi ĝoji, ĝojigi
-furahika ĝojiĝi
-furisha subakvigi
furukombe maraglo
furushi pakaĵo
fusi rubo, rubaĵo
-fusia fondi
fususi gemo
-futa forviŝi
-futari *ona* fitiri
futi futo
futuri hemorojdo(j)
-futusha savi, helpi
fuvu ŝelo
-fuza progresi, avanci
fuzi ŝultro, skapolo
-fyata kunpremi
-fyatuka malfiksiĝi
-fyeka elterigi
-fyonya sibli
-fyonza suĉi
fyuzi meĉo

G

gadi gardisto
gae rompopeco
gaga krusto

gaidi gvidisto
galoni 4,5 litro
-gamba digne paroli
gamba karapaco
gambusi banjo
-ganda koaguliĝi, malfluidiĝi
ganda ŝelo, basto
-gandama gluiĝi
gando pinĉilo de omaro
-gandua malglui
-ganga kuraci
gani kio, kia
gano nervo
-ganza heziti
gari radhava veturilo, ĉaro, vagono
gati albordiĝejo
gauni robo
gavana guberniestro
-gawa partopreni
-gawanya dividi
gawio divido
gawo parto, porcio
gazeti gazeto
gego molaro
-gema ellasi (palmovino)
genge rokmuro, ravino
gengi koridoro; kaoso
-geni fremda
gereji garaĝo
gereza prizono
-gesi diveni
gesi gaso
-geua ŝanĝi
geugeu kameleono
-geuka ŝanĝiĝi
geuzi ŝanĝo
geuzo ŝanĝigo
-ghadhabisha kolerigi
ghadhabu (1) subite
ghadhabu (2) kolero
-ghafilika esti distrita, forgesema
-ghafilisha neglekti, malzorgi
ghafula subito, subite
ghaibu nevidebla, forestanta

ghaidhi kolero
-ghairi ŝanĝi (sian opinion)
-ghairisha ŝanĝigi
ghala barako, budo
ghali multekosta
-ghalibu venki, superi
-ghalisha karigi, altprezigi
ghamu zorgo, ĉagreno
-ghani kanti, reciti
ghanima malgrandbrutaro, profito
gharama kostoj, elspezoj
gharika inundo, superakvo
-gharikisha subakvigi
-gharimia elspezi al iu
-gharimu kosti
ghasia konfuzo; malordigo, kverelo
ghera ĵaluzo, avido, malamo
-ghibu malaperi
-ghilibu konkuri kun iu, venki
ghofira pardono
-ghofiri pardoni
ghorofa etaĝo
ghuba golfeto
ghubari polvonubo
ghufiria pardoni iun por io
-ghuri iluzii, trompi
-ghurika blindiĝi, iluziiĝi
ghururi iluzio
-ghushi trompi
gia rapidŝanĝilo
-gida deverŝi
gilasi glaso
-gilidi bindi
giligilani koriandro
ginsi sorto
gitaa gitaro
giza mallumo
-goboa rompi
godoni magazeno, stokejo
godoro matraco
gofi ŝelo
gofu ruino
-gofua ruinigi

gogo ŝtupo, trunko
-gogota marteli, treni
-goka duonvomi
goko tibiosto
gole narkotikilo, drogo
goli golo
golobu ampolo elektra
gololi kuglo, globeto
-goma bati, striki
-gomba kvereli
-gombea kontesti
-gombeza kvereligi
gome basto, ŝelo
-gomea protesti
-gona kuŝi, dormi
-gonana dormi kune
-gonga bati, frapi
-gongana kolizii
gongo frapilo, pinto
gongonola pego
-gonjwa malsano
-gonjweza malsanigi
gora kotono
gorofa etaĝo
-gota frapi, tamburi
goti genuo
govi prepucio
gozi dermo, ledo, piedpilko
guba golfo
gubari nigra nubego
gubeti pruo
-gubika kovri
gubu kolero
gudulia kruĉo
gugu fiherbo
-gugumia glutu
-gugumiza balbuti
gugumizi balbutulo
guguna rodi, ronĝi
gulu kanda sukero
gumba polekso
-gumba soleca, senedza
gumbo manko
gumbu kalabaso
-gumu dura, malfacila

gunda klariono
gundi gluo
-gundua malkovri, malkaŝi
-gunga danci
gungu danckanto
guni (1) sako
guni (2) difektita
gunia juto, sako
-gura transloĝigi
gurudumu rado
-gusa tuŝi
-gwa fali
-gwama pinĉi
gwaride parado
gwasi fakoĉero
-gwia surprizataki

H

haba malmulto, eto
habari raporto, novaĵoj,
informo, sciigo, kroniko
habibu amata, amiko
habithi abomena
-hadaa trompi, iluziigi
hadhara publiko, ĉeestantaro
-hadhari singardi
hadhi prestiĝo, respekto,
bonŝanco
-hadhirisha anonci, prezenti
hadi ĵus; limo, limo
hadima servo
hadimu servisto
hadithi rakonto; tradicio
-hafifisha malpezigi, faciligi
hafifu malpeza, facila
hai viva
haiba beleco, gloro
haidhuru ne gravas, ne damaĝas
haifai ne utilas
haini perfidulo, trompisto,
rabisto

haja neceso, bezono
haji pilgrimanto
-hajiri elmigri
hakama juĝistaro
haki vero, pravo, rajto, ĝusto
hakika vereco, realeco
-hakikisha -hakiki konstati,
certigi
hakikisho certigo, pruvo
hakimu saĝa; magistrato
hakuna forestas
halafu poste
halali laŭleĝe
-halalisha legitimi, legalizi,
permesigi
halasa rekompenco
hali stato, situacio
-halifu malobei
halili amiko
halisi reala, vera, sincera
-halisi savi, doni
halua sukeraĵo
-hama transloĝiĝi
-hamaji nomada
hamali portanto
hamama turto
hamamu banejo
hamdi, hamdu laŭdo, gloro
hame neloĝata
-hami protekti
hamila graveda
hamio transloĝiĝo
hamira fermento
-hamisha evakui, deporti
hamsi kvin
hamsini kvindek
hamu zorgo; deziro
handaki fosaĵo, kanalo
hando jupo, kruĉo
-hangaika agitiĝi
-hangaiko malkvieteco
-hangaisha alarmigi
hanithi samseksema, geja
hanziri porko
hao ĉi tiuj homoj

hapa ĉi tie
hapana ne, ne estas
hapo tie, tiam
-hara diarei
harabu ruino
haragwe fazeolo
haraja elspezo, eksporto,
imposto
haraka hasto
haramia rabisto
haramu malpermesita, tabuo
harara varmego
-hararisha varmigi
hari varmego
-haribifu ruiniga
-haribika koruptiĝi, malboniĝi
-haribu difekti, ruinigi
-hariji elspezi, eksporti
-harikisha hastigi
-harimu malpermesi
hariri silko
harisho laksigilo
harufi litero
harufu odoro
hasa precize, speciale
hasada ĵaluzeco
hasama malamikeco
hasanati beleco
hasara damaĝo, pereco, perdo
-hasibu kalkuli
-hasidi envii
hasira kolero
-hasiri perdigi, pereigi
hata ĵus; mem
hatamu brido, sigelo
hatari danĝero
hati (man-)skribo, dokumento
hatia krimo, kulpo, peko
hatibu predikisto
hatima fino
-hatimisha finigi
-hatirisha endanĝerigi
hatua paŝo, demarŝo
haura potenco, ĉiopovo
hawa ĉi tiuj

hawalatrato
hawezimalsanas
haya (1) honto, ĉasteco, pudoro,
modesteco, virteco
haya (2) ĉi tiuj
haya (3) venu! ni iru!
hayati (1) vivo
hayati (2) mortinta
hayawani animalo
hazina trezoro
hebu nu
hedashara dekunu
hedhi menstruo
hedikwota (partio-)stabejo
-hehema anhelu
hekalu templo
hekaya fablo, rakonto
hekima saĝeco
hema tendo
hendo tenilo
heri plej bono; plej bone
heroe flamingo
herufi litero
hesabu konto, kalkulo
heshima honoro, prestiĝo, digno
-heshimu respekti
heti ĉapelo
hewa aero, klimato
hiana perfido
-hiari elekto
hiari, hiyari volo, elekto, la plej
bono
hiba donaĵo
hicho ĉi tiu
hidaya donaĵo
-hifadhi prezervi, gardi
hii ĉi tio
hija pilgrimado
hijabu protekto, islama vualo
hijari volo, elekto, la plej bono
hila ruzo
hilafu diferenco
hilali krescento, malplena luno
hili ĉi tio
-hiliki pere

-hilikisha pereigi
hima hasto; rapide
himaya protekto
-himia peli, insisti
-himidi laŭdi, glorigi
himila ŝarĝo, sufero
-himili porti, toleri, elteni
-himilika esti tolerebla
-himiza insisti
-himu rapidigi
-hindi hinda
hindi maiza spiko, kolbo
-hini deteni
-hinikiza interrompi
hinna, hina henao (planto,
kolorigaĵo)
hinzirani kolokvinto
hirizi talismano
hisa sento, pardono
hisani bonfaro; kastelo
-hisi senti, koni, rekoni
-hitaji bezoni
hitari elekto, libera volo
-hitilafia diferenci de
-hitimu fini, finigi
hivi ĉi tio; tiel
hiyari volo, elekto, la plej bono
hizaya skandalo, malhonoro
-hizi malhonori
hodari brava, inteligenta
hodhi cisterno, lageto
hodi malfermu! estas mi!
hofa timo, respekto
-hofisha timigi
-hofu timi
hofu timo
hogo tapioko-tubero
hoho varmega
hoja argumento, pruvo
-hoji, -huji argumenti
-hojiana debati
-hojiwa esti esplordemandata
homa febro, malario
hondo buceso
-hongera sukcesi

hongo ŝmirmono
honi hupo
hori kanuo
hospitali malsanejo
hoteli hotelo
hotuba alparolo, prediko
hua turto
huba, hubba amo
-hubiri informi, rakonti
-hudhuria ĉeesti
hudihudi upupo
huduma servo
-hudumu servi
huenda eble, kelkfoje
-hui vivi, esti viva
-huisha revivigi
huko tie; en
huku ĉi tie
hukuma registaro
hukumu juĝo, verdikto
-hukumu kondamni, juĝi
huluka kreado, naturo, karaktero
huluki kreitaĵo
-hulukiwa kreiĝi
-huluku krei
humu ĉi tie interne
hundi ĉeko
-huni trompi, rabi
huri nimfino
huria libereco
huru libera
huruma kompato, simpatio
-hurumia kompati
-husika koncerniĝi
-husu koncerni
husuda envio, ĵaluzo
-husudu envii
husuma malamikeco
-husumia agresi
husuni kastelo
huta klaksono
hutama infero
-hutubia alparoli
huwa ordinare
huyu ĉi tiu

huzafa superstiĉo
huzuni malĝojo, melankolio
-huzunika malĝojiĝi
-huzunisha malĝojigi

I

-iba ŝteli
ibada servo, diservo
ibilisi diablo
idadi nombro
idara departemento, ministerio, direktorio
idhaa programo
idhini permeso
idi festo
-igiza imiti
igizo imito, teatro
ihisani bonfareco
ijapo kvankam
ijara salajro
ijaza permeso, kompenso
ijumaa vendredo
ikitisadi, ikonomi ekonomio
ikiwa se
iko estas, jen
ikweta ekvatoro
ila krom, escepte
ilani konigo, informilo
ile tio
ili por, por ke
ilimu scienco de korano
-ima stari
imamu preĝogvidanto, imamo
imani kredo, religio
imara forto, forta
-imarika fortiĝi, firmiĝi
-imarisha fortigi, fiksigi
-imba kanti
inadi obstineco
-inama sin klini
inda apud

ingawa kvankam
-ingi multoj
-ingia eniri
-ingine alia
ini hepato, esenco
-inika kurbigi, klini
injili evangelio
inna jen
insha verkaĵo
inshalla se Dio volas
insurensi asekuro
-inua levi
-inuka leviĝi
inzi muŝo
ipo ĝi estas tie
ipu ulcero, ŝvelaĵo
-isha fini
ishara signo, signalo
-ishi vivi
-ishiliza finigi
ishirini dudek
-ishiza fini
isilamu islamo
isimu nomo
isipo se ne
isipokuwa se ne; krom se
-ita voki
itibari respekto
itidali ekvilibro
itifaki harmonio, konkordo
itikadi kredo, konvinko
-itikia respondi
itikio respondo
itimu peko
ituri parfumo
-itwa nomiĝi
iu supre
-iva maturiĝi
ivu cindro
iwapo se, kvankam
-iza rifuzi

J

-ja veni
-jaa pleniĝi
jaa sterkejo
-jaali doni (Dio al homo)
jabali roko
jabari grandegulo
jaburi patra potenco
jaddi avo
jadi virkapro, kaprikorno
-jadiliana diskuti
jadiliano debato
jagi kruĉo
jagina heroo
jaha fortuno
jahanamu infero
jahazi velŝipo
jahi nordo
jahili nescia, pagana
jahimu inferno
jaizi dezirinda, rekomendita
jaji juĝisto
jalada bindaĵo, ledo
Jalali Dio Majesta
-jali atenti
jalia gloro de Dio
-jalidi bindi librojn
jalidi frosto
jaluba skatolo
jamaa familio, komuno
jamala noblanimeco
jamanda korbo
jambazi vagabondo
jambia ponardo
jambo afero; saluto
jamdani blanka brokato
jamhuri respubliko
jamia granda moskeo
jamii grupo; ĉiuj
-jamiisha kunigi, kolekti
jamudari komandanto
jamvi tapiŝo
jana hieraŭ

janaba malpureco	-jibiza respondigi
jangwa dezerto	-jibu respondi
jani folio	jibwa hundego
janibu flanko	jicho okulo
janna paradizo	jiguzo kolono
Januari januaro	jike ino, femalo
janzi spasma	jiko fajrejo
japo <i>ona</i> ijapo	jilio alveno
jaraha vundo	-jilisi sidi
jaribio testo, provo	jimbi virkoko
-jaribu provi, klopodi	jimbo provinco, regiono
jarifa fiŝreto	jina nomo
jasho ŝvito	jinai krimo
jasi kalka pulvo	jinamizi timego, kurbiĝo
-jasiri kuraĝi	-jinga nescia, stulta
jasiri kuraĝa	jingi arego
-jasisi spioni	jini fantomo
jasusi spiono	jino dento
jauri pagana homego	jinsi maniero, speco
jawabu respondo	jio proksimiĝo
-jaza pleningi	jioni vespero
-jazana interpremiĝi	jipu tumoro
-jazi kompensi, rekompenci	jirani najbaro
jazo kreskigo, plenigo	-jiri okazi, fariĝi
je, jee ĉu; kiel	jisimu korpo, statur
jebu poŝo	-jitahida sin streĉi
jedhamu lepro	jiti ŝtipego, arbego
jeki kriko	jitihada streĉado, klopodo
jela prizono	jitimai ĉagreno
jembe lameno; soko, terhakilo;	jito (1) riverego
klingo; alo de helico	jito (2) gemo
jemu konfitaĵo	jitu homego, giganto
jenereta generatoro elektra	-jituka ektimi
jeneza ĉerkportilo	jivujivu griza
-jenga konstrui	-jivuna fanfaroni
jengo konstruaĵo	jiza mallumego
jenzi konstruado	jizya imposto
jeraha <i>ona</i> jaraha	jogoo virkoko
-jeruhi vundi	johari juvelo
jeshi armeo	joho palto
jeti jeto	joka serpentego
jezi ĵazo	joko forno
-jia, -jilia alveni	-jongea proksimiĝi
jibali montaro	jongoo miriapodo
jibini fromaĝo	jora kotono

joshi lofen
josho lesivejo
joto varmego; fajrego
jozi unu el paro
-jua scii, koni
jua suno
juba (1) mantelo
juba (2) golfeto
jubili jubileo
-juburu devigi
jugumu mokado
juha, juhaa stulto(j)
juhudi streĉado, klopodo
jukumu garantio
jukwaa hisplatformo
julai julio
-julikana sciiĝi, koniĝi
-julisha konigi, sciigi,
 informi
juma semajno
jumamosi sabato
jumanne mardo
jumapili dimanĉo
jumatano merkredo
jumatatu lundo
jumba domego
jumbe ĉefo, preparolanto
jumia tuto, sumo
-jumisha sumigi
jumuia unuiĝo, asocio
Juni junio
juo librego
jura malsaĝulo
-juta bedaŭri
juu supre, supren
juu ya sur, super, pri
-juvya *ona* -julisha
juya fiŝreto; super
-juza sciigi, informi
juzi (1) antaŭhieraaŭ
juzi (2) saĝa, scianta
juzijuzi, juziuzi antaŭ nelonge
-juzu esti devigata
juzuu 1/30 parto de Korano
 memorfiksinda

K

kaa (1) karboneto
kaa (2) krabo
-kaa resti, loĝi
-kaanga friti, rosti
kaba kolumno
-kaba premi
kabaka reĝo de Ugando
kabati ŝranko
kabe elektra kablo
kabibu mallarĝa
-kabidhi kapti
kabiji brasiko
kabila tribo
-kabili konfronti
kabiri granda
kabisa absolute
kabla antaŭ
kaboli karbolo
kaboni karbonpapero
kabuli akcepto, ricevo
kaburi tombo
kabuti surtuto, jako
kadhaa tiel; tiom; iom
kadhabu mensogulo
kadhalika tiel same,
 sammaniere
kadhi juĝisto islama
kadi karto
kadimu malnova
kadinali kardinalo
kadiri (1) mezuro, proporcio,
 kapacito
kadiri (2) potenco
-kadiri taksi, enhavi
kadiri ya laŭmezure, proporcie
-kadirifu modesta; potenco
kaditama fino, finita
kadogo eto
kafani mortotuko
kafara kulpopaga ofero
kafi remilo
kafila karavano

kafiri sendiulo, ateisto, pagano
kafuri kamforo
kago (1) sorĉilo
kago (2) ŝarĝo
kaha ŝelo, guŝo
kaharabu sukceso
kahawa kafo
kahawia bruna
kahini bruna
kaida regulo
kaidi obstina
-kaidia malobei
kaifa kvalito, kielo
kaimu anstataŭulo
kaka frato pli maljuna
kakakaka senpense haste, tro rapide
-kakamavu ruza
-kakamizi obstina
-kakatua krevigi
-kalafati kalfatri
kalamu plumo
kalasia kruĉeto
kale antaŭtempo
kalenda kalendaro
-kali morda, severa, acida, akra
kalima vorto
kama kiel
-kama melki
kamari luno
kamasi nazmuko
-kamata preni, kapti
kamba (1) omaro
kamba (2) ŝnuro
kambi kampadejo
kamera fotilo, kamerao
kamili kompleta, perfekta
-kamilisha perfektigi
kamio minaco
kamishena provinestro
kamiti komitato
kampuni kompanio
kamusi vortaro
kamwe absolute
kana (1) kiel

-kana (2) nei
-kanda knedi, masaĝi
kandarasi kontrakto
kandarinya kaldrono, bolilo, tebolkruĉo
kandi kando
kandili lanterno
kando bordo, flanko
kandokando ĉiuflanke
kanga (1) numido (birdo)
kanga (2) kaptuko
kaniki blua kotono
kanisa eklezio, preĝejo
kano rifuzo, neo
kanuni regularo, leĝaro
kanwa buŝo
-kanya rifuzi, malpermesi
-kanyaga treti sur
kanzi trezoro
kanzu burnuso
kapera fraŭlo
kapiteni kapitano
kapu korbego
kaputula kuloto
karabai lanterno
karabeni karabino (fusilo)
karadha prunto
karafuu kariofilo
karaha abomeno
karakoli posteno
karamu festo, manĝego
karani skribisto
karantini kvaranteno
karata ludkarto
karatasi papero
-karibia proksimiĝi
-karibisha bonvenigi
karibu (1) proksima
karibu (2) bonvenon, envenu
-karidhia pruntedoni
Karima la bona Dio
karimu donacema
karini jarcento
-karipia esti severa je
karne jarcento

karoti karoto
kasa martestudo
kasabu kano, tubo
kasha kesteto
kashata sukeraĵo
kashida ŝalo
-kashifu malkaŝi; kalumnii
kasi dura, dure
kasia remilo
kasiba tubo
kasida laŭda himno
kasidi intenco; intence
-kasidi intenci, celi
kasikazi nordo
kasiki kruĉego
kasimile kokosoleo
-kasiri kolerigi
-kasirika kolerigi
kasisi pastro, sacerdoto
kaso minuso, manko
kasoro manko
kasuku papago
kaswende venera malsano
kata (1) kulerego
-kata (2) tranĉi
-kata neno decidi
-kata tamaa malesperi
-kataa rifuzi
katani tolo
-kataza malpermesi, rifuzigi
katazo malpermeso, rifuzo
kathiri multoj
kati inter, meze
katiba kontrakto, regularo,
konstitucio
katibu skribisto
katika interne, en, ĉe
katikati en la centro, en la mezo
katili mortigisto; kruela,
sangavida
katu absolute; maĉaĵo
-kauka sekiĝi
kauli vorto
kaumu amaso, bando, tribo
kauri pagokonketo (kiel mono)

-kausha sekigi
-kavu seka
-kawa heziti
-kawaida regularo, regularo
-kawilisha malrapidigi, reteni
kaya hejmo, vilaĝeto
-kaza fiksi, loĝigi
-kazana teniĝi, kunteniĝi
kazi laboro
kebe lada ujo
-kebehi insulti
kebo kablo
kebuli kablo
kedhabu mensogo
kefa *ona* kaifa
kekee drilo
kekele kriado, bruo
-kemea kritiki
kenda naŭ
kengele sonorilo
kengewa fiŝaglo
-kengeza strabi
-kera kritiki, moki, inciti
-kereketa grati, grateti, inciti
-kereza fajli
kero kritiko, moko, ĝeno
kerozini petrolo
-kesha vigli, esti veka, atenti
kesho morgaŭ
kesho-kutwa postmorgaŭ
kesi kazo, proceso
-keti sidiĝi
kiango adiaŭo
kiama resurekto
kiambaza muro
kiango murpendigilo
kiangushio paraŝuto
kiapo ĵuro
kiarifa verbo
kiasi mezuro, kvanto
kiatu ŝuo, sandalo
kiazi dolĉa terpomo
kibakuli pelveto
kibali akcepto
kibanda kabano

kibanzi dehakaĵo
kibao tabuleto
kibarua taglaboristo
kibatori olelampeto
kibavu flanko
kibibi la plej aĝa filino
kibinadamu humane, home
kibiriti alumeto, sulfuro
kibofu veziko
kiboko hipopotamo
kibole cekumo
kibonge tableto
kibula nordo
kibumba paketo
kibunzi jarfina tago
kiburi fiero
kiburudishaji glaciaĵo,
malvarma postmanĝo
kibuzi kapreto
kibwana la plej aĝa filo
kibweta skatoleto
kichaa frenezo
kichaga manĝaĵoŝranko
kichaka arbustaĵo
kichala grapolo
kichali dorso, dorsen
kichanganyiko multiplikanto
kichanio kombilo
kichanja provizejo
kichea tagiĝo
kichekesho gajigo
kicheko rido, rideto
kichinji buĉejo
kichipukizi ĝermo, ŝoso
kicho timo
kichocheo fajrostango,
instiganto
kichocho bilharzio
(schistosomatioso)
kichocho kombilo
kichomi lancinado
kichoro desegneto, skribeto
kichuguu formikejo,
termitmonto
kichujio filtrilo

kichungu multego
kichwa kapo
Kidachi Germana lingvo
kidaka niĉo
kidari sternumo
kidau boateto; inkujo
kidawa kuracilujo, pociujo
kidazi kalva kapo
kidevu mentono
-kidhi aljuĝi, doni
kidiri sciuro
kidirisha fenestreto, aertruo
kidogo iometo
kidokezo sugesto
kidole fingro
kidudu insekto
kiduku antilopeto
kidundu frunto
kielelezo eksplikilo, ilustraĵo
kienyeji indiĝene, enlande
kifaa utiligilo, uzobjekto
kifafa epilepsio, konvulsio
kifani egalo, samo
kifano ekzemplo, modelo
kifaranga koketo
Kifaransa franca lingvo
kifaru rinocero; nazkorno
kificho kaŝejo
kifiko alveno
kifiniko kovrilo
kifo morto
-kifu sufiĉi
kifua brusto
kifuasi sekvo, rezulto
kifuko saketo
kifumbo kribrilo
kifundo nodo, butono
kifungo prizono, fermilo, buko
kifunguo ŝlosileto
kifuniko *ona* kifiniko
kifuu kokosoŝelo
kigagazi marmalsano
kigambo disputobjekto
kigari infanveturilo
kigasha supra brako

kigawanyi divizoro
kigawo dividido
kigeugeu kameleono
Kigiriki Greka lingvo
kigogota pego
kigoli junulineto
kigongo bastono
kigoni konkubino
kigono dormejo
kigumba kontraŭhoko
kiguu bulpiedo
kigwe ŝnureto
kihero manĝujo
Kihindi hindia lingvo
Kiholanda nederlanda lingvo
kihusiano interrilato
kiigizo kopio, modelo, ŝablono
Kiingereza angla lingvo
kiingilio enirmono
kiini centro, kerno, esenco
kiitiko rekantaĵo
kijakazi servistino
kijaluba skatoletto
kijana junulo, infano
kijani folieto
Kijapani japana lingvo
kijembe poŝtranĉilo
Kijeremani Germana lingvo
kijicho ĵaluzo
kijichumba kabineto
kijidudu mikrobo
kijiji vilaĝeto
kijiko tekulereto
kijimo hometo
kijina pronomo
kijinga torĉo
kijio vespermanĝo
kijiti bastoneto
kijito rivereto
kijongo ĝibo; ĝibulo
kijukuu nepo
kikapu korbo
kiko pipo
kikoi lumbotuko
kikombe taso

kikomo fino
kila ĉiu, ĉio
kilabu klubo
kilalo dormejo
kilele supro, topo
kilemba turbano
kilima monto
kilimi embuŝkaĵo
kilimia Plejado
kilimo agrikulturo
kilindo gardo
kilingo platformo
kiliniki kliniko
kilinzi braceleto
kilio hurlado, kriado, plorado
kilo kilogramo
kilometa kilometro
kiludhu veluro
kima prezo; simio
kimako mirado, surprizo
kimanjano flava koloro
kimba mortulo
-kimbia kuri, fuĝi
kimbilio rifuĝejo
kimbio haste; kurado, fuĝo
kimbunga uragano
kimburu sovaĝa kato
kimeta brilo
kimeti fajromuŝo
kimo alteco
kimojo amĉagreno
kimondo falanta stelo
kimulimuli *ona* kimeti
kimwondo fajrovermo; meteoro
kimya silento
kina *ona* akina
kina rimo
-kinai satiĝi
-kinaifu sinplaĉa, pedanta
kinakilo kopiilo
kinamo fleksiĝemo
kinanda harpo, mandolino
kinda ido de birdo
-kindana opozicii
kindano kontraŭparolo

kindi sciuro
kinega hirundo
-kinga ŝirmi
-kingana protekti unu la alian
kingio protekto
kingo sojlo
kingugwa krokuto
kinjia vojeto
kinokero gazelo
kinoo akriga ŝtono
kinu pistujo
kinyaa fekado
kinyamkela kirlovento
kinyemi plezuro
kinyevu juko
kinyezi malpuraĵo
kinyongo melankolio
kinyozi razisto
kinyumba konkubino
kinyume kontraŭo
kinyunya dolĉaĵo
kinywa buŝo
kinywaji trinkaĵo
kinzano kontraŭparolo
kiogeo bankuvo
kiongozi gvidisto
kioo spegulo
kiosho lesivilo
kiota nesto
kioza malpuraĵo
kipago sojlo, ŝtupo
kipaji frunto, donaco
kipaku makulo
kipamba vato, vatfloko
kipambo ornamaĵo
kipande peco
kipandio ŝtupeto
kipanga aglo
kipanya muso
kipapa tremo
kipara kalva kapo
kipato profito, enspezo,
akiraĵo
kipawa donaĵo
kipele pustulo

kipendo, kipendwa, kipenzi
karulo, -ino, favorato, -ino
kipenga fajfilo
kipeto supro, horizonto, ekstremo
kipepeo papilio, ventumilo
kipera kanuo
kipete ringeto
kipeto kovrilo, koverta
kipigi batileto
kipigo bato
kipimahoma febrotermometro
kipimajoto termometro
kipimio skalo de mapo
kipimo mezuro
kipinda mortulo
kipindi tempopaso, tempospaco
kipindo ŝalo, poŝo
kipingamizi obstaklo
kipingamoto fajroprotekto
kipingili nodo
kipingo bloko, obstaklo
kipini tenilo, anso, keĵlo
kipito pasejo
kipo (1) donaĵo
kipo (2) ĝi estas tie
kipofu blindulo
kipokeo refreno
kipole malhaste
kiponja medikamento
kipuli orelornamaĵo
kipumziko ripozejo
kipungu aglo
kipunguo redukto
kipunguzi malpliigo
kipusa knabinaĉo
kirago dormomato
kirahi abomeno
kiraka flikaĵo
Kireno portugala lingvo
-kiri kofesi, agnoski
kiriba akvosako
-kiridhi prunedoni
-kirihi abomeni
kirimba gazkadro, gazpordo,
gazfenestro

kirimu (1) kremaĵo
-kirimu (2) regali
kirisimasi kristnasko
kiroboto pulo
kiroja magiaĵo
kirukanjia soriko
Kirusi rusa lingvo
kisa rakonto; motivo
kisababu preteksto
kisahani pladeto, subtasoj
kisambo legomo
kisanduku kaseto
kisasa moderna tempo
kisasi venĝo
kisetiri vando, septo
kisha poste, fine, post tio
kishaka arbareto
kishawishi logaĵo, tento
kishazi ŝnuro por fikspendigi aĵojn
kishenzi senorde, fuŝe
kishiko kontakto (elektra)
kishiku arbostumpo, trunko
kishina trunketo
kishinda restaĵo, sedimento
kishindo bruoj
kishogo nuko
-kisi kisi
-kisia diveni, taksi
kisibau veŝto
kisichana knabino
kisifa adverbo
kisigino kubuto
kisiki trunko
kisima putoj
kisimi klitorio
kisio takso
kisirani malbonŝanco
kisitari streketo, dividostreko
kisiwa insulo
kisogo okcipito
kisomari flikkudrilo
kisonono gonoreo
kisu tranĉilo
kisua vesto, vestaĵo, litkovrilo
kisuli vertiĝo

kisunzi sveno
kisura belknabino
kisuto robo
kisutuo salajro
kiswa vesto
kitaba konstitucio
kitabu libro
kitako postaĵo
kitali murdo, batalo
kitalu ĉirkaŭbarilo
kitambaa peco de tuko, ĉifono
kitambi ŝultrotuko
kitambo tempospaco
kitambulisho identiga karto
kitanda lito
kitandiko litkovrilo
kitango (1) banto
kitango (2) kukumeto
kitani tolo
kitanitani dorso, dorsen
kitano penco
kitanzi banto, skarpo, rimeno
kitara sabro
kitawi teksilo; branĉeto
kitendawili enigmo
kitendo ago, agito
kitengo prepozicio
kitetemo skuo, tremo
-kithirika multiĝi
-kithirisha multigi
kiti seĝo
kitimbi ruzo, kaprico
kitisho minaco, timigo
kitita kontante
kititi mampinto; malmulto
kititimo vibrado, tondro
kito juvelo, gemo
kitobwe truetoj
kitonge buleto, manĝoporcio
kitongoji antaŭurbo,
eksterkvartalo
kitoto infano
kitovu umbiliko
kitoweo deserto, kromplado,
frandaĵo

kitu objekto, aĵo
kitubio pento
kituko ekskuo, ektimo
kitulivu trankvile
kitulizo trankviligo
kitumbo stomako
kitumbua krespo, rizaĵo
kitunguu cepo, bulbo
kituo haltejo, stacio, ripozejo
Kituruki turka lingvo
kitusho ektimigo
kitwa kapo
kitwana orfo
kitwitwi motacilo
kiu soifo
kiua ornamanto
kiuaji veneno
kiumbe kreitaĵo, mortemulo
kiumbo naturo, karaktero
kiume vira sekso
kiunga fruktoĝardeno
kiungo artiklo
Kiunguja zanzibara lingvo
kiuno kokso
kivazi vestaĵo
kivimbe ŝvelaĵo
kivuko pramejo, transveturejo
kivuli ombro
kivumbi sabloŝtormo
kivumi brueto, famo, onidiro
kivunjo hernio
kivusho transigo (en pramo)
kivyazi posteulo
kiwa soleco; insulo
kiwanda nekovritejo, aerodromo
kiwango nombro
kiwavi larvo
kiwele mamoo
kiwete lamulo
kiwi malbonaĵo
kiwiko man-, pied-radiko
kiwiliwili korpo
kiwingu nubeto
kiyama resurekto
kiza mallumego

kizao rikolto, produkto
kizazi generacio
kizee oldulino
kizibao veŝto
kizibo ŝtopilo
kizidisho multiplikatoro
kizimbi kaĝo
kizimwi demono, fantomo
kizingiti sojlo
kizingo turniĝado
kiziwi surdulo
kizuio haltigaĵo, blokaĵo
kizuizi obstaklo
kizuka fantomo
koa heliko
kobe testudo
kodi luprezo, imposto
-kodolea fikse rigardi
kofi manplato
kofia ĉapo
koga sin bani
-kohoa tusi
koholi alkoholo
kohoo tuso
kohozi tusado
koja koliero
-kojoo urini
koko kerno; kokino
-kokota treni
kokoto ŝtoneto
kokwa kerno
kola kolumo
kole branĉeto de palmo
-kolea spici; kapti
koleji kolegio
koleo pinĉtenaĵo
kololo numido (*birdo*)
kolongo, koongo defluilo
koloni kolonio
-koma fini
koma mortspirito
komamanga granato
komba lemuro
-komba skrapo
kombe (1) konko, plado

kombe (2) mitulo; pelvo
-komboa elaĉeti, liberigi
kombora grenado
komeo rigilo
-komesha finigi
komio gorĝo
komisheni komisiono
komiti komitato
-komoa elpeli, forpeli
kompania kompanio
kona angulo
-konda maldikiĝi, magriĝi
kondavi perloŝnuro
konde valo
kondo milito
kondoo ŝafo
-kong'ota marteli
-konga malfortiĝi
-kongoa eltiri
-kongoja ŝanceliĝi
-kongolea bonvenigi
-kongomana kunveni
kongomea laringo
kongoni alcelafo
kongoti ardeo
kono tenilo, manego
konsili konsilio
kontinenti kontinento
-konya balanciĝi
-konyeza signi
-konyoa pluki
konzo stango
koo laringo
kooti tribunalo, juĝejo
-kopa pruntepreni
kope (1) prunto
kope (2) palpebro
-kopesha pruntedoni
kopo pokalo, ladskatolo
korofi malica
-koroma ronki
korongo cikonio
korosho akaju nukso
korti *ona* kooti
-kosa erari, peki

kosa eraro, malĝusto
-kosefu erarema, pekema;
malsufiĉa
-kosekana foresti
-kosesha erarigi, pekigi
kosha dolĉa palmvino
koshi pantoflo
kosi (1) kurso
kosi (2) nukovertebro
kota kurvo
kote ĉie
koti palto
kotwe anaso
kovu cikatro
koza braceleto
kozi tufkapa aglo (Lat. Spizaetus
occipitalis)
-kua kreski
kuba kupolo, tombo
kubadhi sandalo
-kubali akcepti
-kubalisha persvadi
-kubwa granda
kucha (1) ungoj
kucha (2) tagiĝi, tagiĝo
kuchwa vespero, tagfino,
sunsubiro
kudura dia potenco
kufa morti
kufika al, ĝis
kufuli ŝlosilo, pendseruro
kufuru nekredo, ateismo
kuhani sacerdoto
kuhusu rilate, koncerne
kujitawala aŭtonomio
kujitegemea sendependeco
kukeni patrinflanko
kuko tie
kuku koko
kukuhuku precize tie
-kukurika malĝojiĝi
-kukuta forskui
kula manĝi
kulabu hoko, vinkto
kule tie, malproksime

kuli kulio
kulia dekstro, dekstre
-kulia supri
kuliko ol
kulla ĉiu, ĉio
kuma vagino
-kumba frapi
-kumbana kolizi
-kumbatia ĉirkaŭbraki
kumbe vere, mirinde
kumbo ruinigo
-kumbufu memoranta
-kumbuka rememori
kumbuko memoro
-kumbusha rememorigi
kumbusho memorigo,
monumento
kumi dek
-kuna froti, masaĝi
kundi brutaro, grego
-kunga malkaŝi, konigi
kunga sekreto
kunge medolo de arbo
kungu kaldrono
kungugu brumo
kunguni cimo
kunguru korako (speco de
korvo, *birdo*)
-kungwala stumbli
kungwi akuŝigistino
kuni brulligno
kuni-radhi pardonu
-kunja faldi
kunjo faldo
-kunjua malfaldi, glatigi
-kunjufu glata, gaja
kuno masaĝo, frotado
kununu envovaĵo
-kunyua averti, signali
kuo agro
kupe iksodo; cimo
kupiga kura voĉdoni, loti
kupita pli ol; preter
-kupua elskui
kura loto, loterio, lotado

kurani korano
kuru cilindro
Kuruani Korano
kuruba proksimeco
-kurubia proksimiĝi
kurumbizi oriolo
kurunzi poŝlampo
-kurupuka surpriziĝi
-kurupusha ektimigi, surprizi
-kusa renkontigi
-kusanya kunvenigi, kolekti
-kusanyika kunveni
kushoto maldekstro
kusi sudo
kusudi, kusudio intenco
-kusudia intenci
-kusuru redukti, mallongigi
kuta muro, murego
-kuta trovi, renkonti
-kutana kunveni, renkontiĝi
kutano kunveno
kuti palmfolio, folitegmento;
manĝaĵo
kutu rusto
kutwa tagfino, sunsubiro; (adv)
ĝis tagfino, tuttage
-kuu granda, ĉefa
kuuke *ona* kukeni
kuume dekstro
kuumeni patroflanko
kuvuli dekstro
kuwa ke; esti
kuwili dufoje
kuyu nekulturita figo
-kuza kreskigi, grandigi, glorigi
kuzi pokalo
kuzika enterigo
kuzimu hadeso, mondo de
animoj aŭ spiritoj de mortintoj
kwa apud, ĉe, kun, por
-kwaa stumbli
kwake ĉe li, lia domo
kwako ĉe ci, ĉia domo
kwamba ke; se; kiam
kwangu ĉe mi; mia domo

kwani kial? ĉar, tial ke
kwanini pro kio?
kwanza komence, unue
kwao ĉe ili, ilia domo
kwapa akselkavo
-kwasi riĉa
kwato hufo
kwaya ĥoro
kwazi fiŝaglo
-kwea grimpi
kweleo pinĉtenajlo
kweli vero, vereco
kwenda iri; al (indiko de direkto)
kwenu ĉe vi, via domo
-kwenye ĉe, sur en
kwetu ĉe ni, nia domo
kweupe luma loko
kwikwi gluto
kwinini kinino
kwizi kvizo
kwoshenti kvociento
kwota kvoto

L

-la manĝi
la ne!
laa manĝu
-laabu ludi, amuzi sin
laana malbeno
-laani malbeni
-laanifu malbenita
labda *ona* labuda
labeka je via servo
laboratori laboratorio
labuda eble
labuzi vorto, parolmaniero
ladha gusto, dolĉeco
ladhati dolĉeco, bona gusto
lafudhi prononco, stilo
-laghai trompi

lago kampadejo, dormejo
-lahamu luti
Lahaula formulo islama por rezignacii
laini mola, fajna, delikata
-lainifu mola, milda
-lainika moliĝi
-lainisha fajnigi, moligi
laiti ho ve! mi dezirus
lake sia, ŝia, ĝia
-laki (1) atendi
-laki (2) renkonti
laki cent mil (100 000)
lakini sed
lakiri sigelvakso
lako cia
-lala kuŝiĝi; ekdormi
-lalama lamenti
lalamiko lamentado
-lalisha kuŝigi
lambo baraĵo, digo
lami peĉo
lango pordego
langu mia
-lani *ona* -laani
lao ilia
-lapa manĝegi
latifu amika, bonvola
latitudo latitudo
lau se
lauhu skribtabuleto
laula se ne
-laumu kulpigi, riproĉi
launi koloro, specio
lawama mallaŭdo, riproĉo
-laza kuŝigi
laza *ona* ladha
-lazimu necesi
lazima neceso
-lazimisha devigi
-le tie, malproksima
-lea nutri, eduki
leba laborparto
lebasi vestaĵo
-lega esti nefiksa, ŝanceliĝi

-legea malstreĉiĝi, malrigidiĝi
-legevu malfortika, malvigla,
indulgema, senkaraktera
-legeza malstreĉigi
-lehemu luti
leila nokto
lejiko leĝdona asembleo
-lekeza direkti
lalamu aŭkcio
-lemea premi malsupren
-lenga celi
lengo celo
lenu via
lenzi lenso
leo hodiaŭ
lepe dormemeco
leseni permeso
leso ŝalo
-leta alporti
letu nia
-levi ebria
-levuka malebriiĝi
-levusha malebriigi
-levya ebriigi
-lewa esti ebria
-li- esti
-lia krei, plori
libasi vesto
-licha lasi, ellasi, malkapti
licha eĉ nekonsiderante la fakton
ke...
ligi asocio
lihamu luto
lijamu enbuŝaĵo, jungilaro
-lika esti manĝebla
-likiza forpermesi
likizo permeso, ferioj
liko pramejo, transirejo
lilamu aŭkcio
lile tio
-lilia priplori
-lima kultivi
-limatia heziti
limau citrono
limbiko provizo, rezervo

-linda protekti, gardi
lindo gardejo, gardo
-lingana harmonii, komparebli
-linganisha kompari
lini? kiam?
lio krio
-lipa pagi
lipo pago
-lipuka eksplodi
-lipusha eksplodigi
lisani lingvo
-lisha manĝigi
lita litro
livu libertempo, permeso
-liwaa forgesi
liwali guberniestro
-liwata distreti
-liwaza konsoli, amuzi
liwazo konsolo, amuzo
-liza kriigi, plorigi
-loa fiŝi
-loga ensorĉi, envulti
loka vestoŝranko
lokesheni loĝatigo, nova kolonio
-londea serĉi, aspiri al
-lonjo altkreska
lori kamiono
lote ĉio
-lowa esti malseka
-lowefu malseka, akva
-loza subakvigigi
lozi migdalo
lughu lingvo
lukuki miriadoj
lulu perlo
lumbwi kameleono
-lunda kolekti, amasigi
lundo amaso
lusu ŝtelisto
luu urinejo

M

maabadi preĝejo
maabudi adorata (Dio)
maadamu memtempe, dum
maakuli manĝaĵoj
maalumu speciala, bonkonata
maamkio salutoj
maamuzi arbitracio
maana signifo
maandazi preparoj, manĝaĵoj
maandiko manskribado
maangalizi atento
maangamio perejo
maangamizo ruinigo
maarifa kono, konigo, informo
maarufu konita, fama
maasi ribelado
maawio oriento
maazimo prunto
mabadiliko ŝanĝoj
mabaki restaĵo
mabishano kverelo
maburudisho amuzoj
maburuki benita
machafuko malordo
machaguzi elektoj
machanganyo miksaĵo
macheko ridado
machela palankeno
macheo sunleviĝo
machi marŝo
Machi marto
machinjoni buĉejoj
macho okuloj
machoka laceco
machukio malamo, abomeno
machungo paŝtejo, herbejo
machweo sunsubiro
madaha laŭdo, gloro
madahilio importoj
madaraka respondeco
madarasa lernejo
madenda salivo

madhabuha oferaĵo, viktimo
madhali dum
madhara damaĝo
madhebehu teologio, dogmaro
madhibahu altaro
madhubuti firma, fiksita
madini erco, minaĵo
madoadoa makulita
maduhuli enspezo
maduyuni ŝuldanta
maelekezo instrukcioj, direktoj
maelezo klarigoj
maendeleo progreso
maeneo vastiĝo, etendo
mafa enterigejo
mafanikio sukceso
mafao utilo
maficho kaŝejo
mafua malvarmumo
mafuatano akompanantaro
mafundisho edukado, lernigado
mafusho fumaromaĵo, incenso
mafuta oleo
magadi sodo
mageuzi ŝanĝigoj
magharibi okcidento
maghofira pardono
magombano kverelo
magombezi kontraŭdiro
magugu fiherbo
mahaba amo
mahabusi kaptito
mahali loko
mahamio protektorato
mahari edziĝa donaco
mahasai kaŝtrita
mahashumu honorata
mahazamu zono
mahindi maizo
mahiri inteligenta
mahitaji bezonoj
mahogo tapioko
mahuluki kreitaĵo
mahususi speciala
maili mejlo

maisha vivo
maiti mortkorpo
-maizi kompreni, distingi
majaliwa sorto, destino
majani verdaĵo, herbo, folioj
majaribu klopodoj
majaza rekompenco
majeruhi vundita
maji akvo
maji matamu trinkebla akvo
maji-mafu malalta tajdo
maji-male alta tajdo
majibizano preskonferenco
majibu respondo
majilipo repago
majilisi konsilantara kunsido
majimaji malseka
majinuni freneza
majira tempo, sezono
majivuno fanfaronado
majonzi malĝojo
majuruhu vundita
majusi mago
majuto pento, bedaŭro
-maka miri
makaa lignokarbo
makaburi tombejo
makadara destino, fatalo
makadirio takso, kalkulo
makala artikolo
makali tranĉrando
makamu anstataŭanto
makani loĝejo
makanika teknikisto
makao loĝejo
makasi tondilo
makataba libraro
makazi *ona* makani
makimbilio rifuĝejo
makini trankvila; trankvilo
makiri ruzo
makisio taksado
makohozi tusado
makosekano manko
makubwa fanfaronado

makusudi intencita; intenco
makulima agrokulturo
makupwa enmara sablaĵo
malfluse aperanta
makutano kunveno
makuti tegmento plektita el
palmfolioj
makuu fiero, afektado
malaika anĝelo
malaji nutraĵoj
malalo lito
-malaya prostituitino, putino
malazi dormejo
maleleji senventa sezono
malenga poeto
maleuni malbenita
malevi ebrieco
malezi edukado
mali riĉaĵo, kapitalo
malidadi dando; elegantege
vestita
-maliki komenci
maliki reĝo
malikia reĝino
malimo agrolaboro
malipo pagaĵo
malisho nutraĵo; paŝtejo
-maliza finiĝi, pretigi
mama patrino
mamaledi konfitaĵo, marmelado
mamba krokodilo
mambo aferoj, zorgoj, aĵoj,
vortoj, problemoj
mamlaka potenco, mandato,
suvereneco, reĝeco
manda bakaĵo
mandhari observejo
manemane mirho
Manga nordo, Azio
manii spermato
manisipaa komunumo
manjano karepulfuro; flava
manju kantisto
Mannani Dio Donanta
manowari militŝipo

manufaa utilo
manuio intenco
manukato parfumo
manukuu, manukuli kopio
manyoya plumoj
manzili stacio
maokozi liberigo
maombezi interveno
maombi, maombo preĝopeto
maombolezo, malizano
lamentado
maondoleo forigo
maongezi konversacio
maongozi direktado
maoni opinio
maono observado
maonyo averto
maovu malbono
maozi edziĝo
mapacha dunaskitoj
mapakio kargo
mapambano batalo
mapambauko, mapambazuko
tagiĝo
mapana larĝeco
mapatano interkonsento
mapema frua
mapendeleo prefero
mapendezi ĉarmo
mapenzi amo
mapesa mono
mapigano batalo
mapinduzi revolucio
mapishi kuirado
maponyo medicino, kuraco,
kuracado
maposo edziĝpropono
mapoza medicinaĵo
mapwa strando
mara fojo
mara moja tuj; subite; unufoje
por ĉiam
mara nyingi ofte
maraba kvadrato
maradhi malsano

marahaba bonvenon!, estu
bonvena
marashi parfumo, roza akvo
marefu longeco
marehemu karmemora
marejeo reveno
marekani Ameriko; specio de
kotono
maridadi danda
maridhawa ĝojiga
maridhia afabla
marijani koralo (ruĝa gemo)
marikabu ŝipo
maringo danco
marisao plumbo
maromari marmoro
marudi reveno; admono
marudufu duobligita
marufuku embargita
masa vespero
masa-li-heri bonan vesperon
masahaba amikaro
masaibu travivaĵo; sorto;
malfortuno; fato
masalio restaĵoj
masarifu elspezoj
masazo restigaĵo
mashairi poezio
mashaka peno, mizero, sufero
mashariki oriento
masharubu lipharoj
masharuti deviga, fiksita;
kondiĉoj, devigoj
mashindano konkurso
mashine maŝino
mashitaka akuzo
-mashitaka plendo, akuzo
mashono kudrado
mashua boato
mashuhuri fama, konata
masifu laŭdo
masihara ŝerco
masihija kristana
masika pluva sezono
masikani loĝejo

masikini malriĉulo, mizerulo
masilaha armiloj
masiwa arkipelago
masizi rubo
masoka ferdrato
masombo zono
masomo studado, legado,
lecionoj
masuko skuado
masumbuko sufero, ĉagreno
masumbuo suferigo, indignigo
masurufu elspezitoj, ŝanĝmono
mata armiloj
mataka deziroj
matako postaĵo
matakwa peto, bezono
matamko prononco
matana lepro
matanga funebro
matarajio esperoj
matata malfacilo, komplikaĵo
matayarisho preparoj
mate salivo
mateka predo, kaptaĵo
matembezi promenado
matendo agado
matengenezo ordigo, aranĝado
mateso suferado, pasiono
mateto argumentoj
mathalani ekzemple
mathubuti pruvo
matilaba dezirato, serĉato
matilai oriento
matindio altaro
matiti mamoj
matokeo rezulto
matukano insultado
matumbo intestoj
matumishi servado, dungo
matumizi uzado
matushi insultoj
matweo okcidento
maudhio indignado
mauguzi flegado
maujudi ekzistanta

maulana sinjoro
maulidi naskiĝo de la Profeto
maulizo demandado
maumbile naturo
maumivi doloro
maumivu doloro
mauti morto
mava tombejo
mavazi vestoj
mavi fekaĵo
mavunde nuboj
mavuno rikolto
mawaidha admonoj
mawe ŝtonoj, glacikubetoj,
sukerkubetoj
mawele milio
mawindo ĉasaĵo
mayonzi melankolio, sufero
mayowe kriado
mazao produktoj
maziko enterigo
mazinga turniĝo, ŝanĝado
mazingira ĉirkaŭaĵo
mazishi funebrado
maziwa lakto
-mazoeo kutimo, kunvivado
mazoezi ekzerco
mazua sveno
mazunguko rondiro
mazungumzo konversacio
mbaazi pizo
mbalamwezi plena luno, ronda
luno
mbali malproksime
mbalimbali diversaj
mbandiko plastro
mbano presado
mbao tabulo
mbavu ripoj
mbawazi kompatoj
mbazi akcipitroj
mbeberu imperialisto
mbegu semoj
mbeja dando, dandino
mbele antaŭe

mbele ya antaŭ
mbeleko infanportotuko
mbeleni estonte
mbili du
mbilikimo pigmeo
mbingu ĉielo
mbinu formo; ruzo
mbio kurego, hasto
mbiu korno, trumpeto
mbizi subakviĝado
mboga legomo
mbogo bufalo
mboleo sterkejo
mbona? kial?
mboni pupilo
mboro peniso
mbu moskito
mbuai sovaĝo
mbuga savano
Mbuki Madagaskaro
mbuni (1) struto
mbuni (2) kafarbusto
mbuyu baobabo
mbuzi kapro
mbwa hundo
mbwe ŝtonetaro
mbweha ŝakalo
mchafuko venta maro
mchaguo elekto
mchaguzi elektanto
mchai tea arbusto
mchaji, mchea timulo
mchakacho eksplodo
mchana tagtempo
mchanga sablo
mchanganyo miksado
mchanjo vakcinado
mchapaji, mchapishaji presisto
mche juna arbeto
mchekeshi amuzanto
mchele senŝeligita rizo
mcheshi amikemulo
mchezaji ludisto
mchezi ludanto
mchezo ludo

mchi pistilo
mchikichi olea palmo
mchimbaji fosisto
mchinjaji buĉisto
mchinjo buĉado
mchirizi defluilo
mchocheaji hejtisto; intriganto
mchochoro pasejo
mchomo brulado, entranĉo
mchongo skulptaĵo
mchoro desegno
mchukuzi portisto
mchumba fianĉino
mchungaji paŝtisto
mchunguzi esploristo
mchungwa oranĝarbo
mchuuzi kolportisto
mchuzi saŭco
mchwa blanka formiko
mdadisi spiono
mdai postulanto
mdaiwa kulpigito
mdanganyi trompanto
mdeni ŝuldanto
mdhalimu krimisto
mdhamini garantianto
mdimu citronarbo
mdomo buŝo
mdudu insekto
-mea kreski (plantoj)
mechi matĉo
medali medalo
Mei Majo
meja majoro
-meka flami
mekanika *ona* mekanika
meko fajrejo, kuirejo
meli poŝtoŝipo, kargoŝipo
mema bonaĵoj
memsabu sinjorino
mende blato
meneja administranto
mengi multaj
-menja senŝeligi
meno dentaro

mentari pinĉileto
merekani kotono
merikebu ŝipo
mesenja mesaĝisto
-meta brili
methali sentenco, proverbo
meya urbestro
-meza gluti
meza tablo
mfadhili bonfaranto
mfagiaji balaisto
mfalme reĝo
mfano ekzemplo
mfanya-kazi laboristo
mfanyi faranto, laboranto
mfanyizaji faristo, laboristo
Mfaransa franco
mfariji konsolanto
mfasiri interpretisto
mfaume reĝo
mfereji kloako
mfichaji ricelanto
mfidhuli kanajlo
mfiko alveno
mfilisika bankrotulo
mfinanzi potfaristo
mfisadi perversulo
mfishaji mortigisto
mfitini intriganto
mfiwa orfo
mfu mortulo
mfua-chuma forĝisto
mfua-fedha arĝentaĵisto
mfua-nguo lesivistino
mfuasi sekvanto, adepto
mfuatano serio
mfufuko resurekto
mfugaji brutbredisto
mfugo brutbredado
mfuko poŝo
mfukuzi fosisto
mfulizo serio, kontinuo
mfumaji teksisto
mfumo teksado
mfundishaji trejnisto

mfunguo monato
mfuniko kovrilo
mfupa ostoj
mfyonza-vumbi pulvosuĉilo
mganga kuracisto
mgao disdono
mgema faristo de palmovino
mgeni fremdulo, gasto
mghafala malzorgo
mghalaba konkurado
Mgiriki Greko
mgogoro tedaĵo, problemoj, obstaklo
mgomaji strikanto
mgomba bananarbo
mgomo striko, sabotado
mgomvi kverelemulo
mgongo dorso
mgonjwa malsanulo
mgumba sterilulo
mgunga akaciarbo
mguu kruro, piedo
Mhadimu *ona* Mkadimu
mhalifu krimulo
mhariri redaktisto
mheshimiwa ekscelenca
mhuni juna krimemulo
mia cent
miadi promeso
miateni ducent
michezo sporto
midirara tuttempe
mie mi
mikasi tondilo
mila folkloro; lokreligio
milele eterno
-miliki posedi
miliki propraĵo
milioni miliono
mimba embrio, utero, gravedeco
mimbari katedro
mimi mi
-mimina verŝi, vomi
minajili ya kaŭze de
minghairi sen

mintarafu koncerne
mio laringo
miongoni mwa meze de
mirathi heredaĵo
misa meso
misheni misio
misikiti mosko
Misiri Egiptio
mita metro
mithali proverbo, metaforo
mithili similaĵo
-mithilisha kompari
miuja hazardo, danĝero
miwa dornoj; sukerkanoj
miwani okulvitroj
-miza gluti
mizani pesilo
mja sklavo; mortemulo
mjadala debato
mjakazi servantino
mjambazi ŝtelisto, krimanto
mjane soleculo, izolitulo
mjango fiasko
Mjapani Japano
mjasiri kuraĝulo
mjasusi spiono
mjeledi vipo
mjengaji konstruisto
mjengo arkitekturo
mjenzi konstruisto
Mjerumani Germano
mji urbo
mjiko hemoroĵdo
mjinga malsaĝulo
mjio alveno
mjisifu fanfaronanto
mjoli amiko
mjomba patrinfrato, onklo
mjukuu nepo
mjumbe delegito
mjusi lacerto
mjuvi saĝulo
mjuzi saĝulo
mkaa, mkaaji, mkazi enloĝanto
mkabala konfrontado; kontraŭe

mkabidhi (mono) kolektisto
mkadamu kontrolisto
Mkadimu homo de Zanzibaro
de plej malnova tribo
mkaguo inspekto
mkaguzi inspektoro
mkahawa kafejo
mkalimani interpretisto
mkanda rimeno, zono
mkando masaĝo
mkanyo rifuzo, malakcepto
mkaribishaji gastiganto
mkarimu gastamulo, donemulo
mkasama divido, dividato, parto
mkata malriĉulo
mkataba kontrakto, konstitucio
mkate pano
mkato sekcio
mkazi enloĝanto
mkazo fortigo, loĝigo, fiksado
mke edzino
mkebe ladskatolo, lada ujo
mkeka dormmato
mkesha noktgardisto
mkia vosto
mkimbiaji, mkimbizi rifuĝinto
mkindani antagonisto, oponanto
mkinga obstaklo
mkingaji defendanto
mkingamo obstaklo
-mkini ebli
mkinzani *ona* mkindani,
mkingaji
mkiwa solulo, forlasitulo
mkizi sepio
mkoba leda ujo
mkojo urino
mkoko mangrovo (arbo)
mkoloni kolonialisto
mkoma leprulo
mkomamanga granatarbo
mkombozi savinto, liberiganto
mkondo fluo, kurento
mkongwe malfortulo
mkono mano, brako

mkopaji prunteprenanto
mkopesha pruntedonanto
mkopo prunto
mkorofi malbonulo
mkorogo malakordo
mkosaji krimanto, pekanto
mkoto posttreno, postveturilo
mkubwa grandulo, ĉefo
mkufu ĉeno
mkuki lanco
mkulima farmisto
mkumbo perejo, perdo
mkunazi zizifarbo
mkundu postaĵo
mkunga akuŝigistino
mkungu kaserolo
mkunjo faldo
mkuno masaĝo
mkuranga dezerto
mkurugenzi gvidisto
mkusanyi kolektisto
mkusanyiko kunveno, amaso
mkusanyo kolekto
mkutano kunveno
mkuu gvidanto, grandulo
mkuyu figarbo
mkuzaji farmisto
mkwaju tamarindarbo
mkwasi riĉulo
mkwe bofilo, bopatro
mkwea arbogrimpisto
mila manĝeganto
milaanifu malbenito
milaanizi malbenanto
mila multmanĝisto
mlaji manĝeganto
mlalaji dormeganto
mlalamishi lamentanto
mlango pordo
mlariba uzuristo
mlazi vespera vartanto
mle tie interne
mlegevu malaktivulo
mlei nefakulo, laiko
mleo ŝancelado

mlevi ebrulo
mlezi edukanto
mlima monto
mlimaji plugisto
mlimau citronarbo
mlimbiko rezervaĵo
mlimo farmlaboro
mlimwengu monda civitano
mlindaji gardisto
mlingano harmonio, konformeco
mlingoti masto
mlinzi gardisto, golulo
mlio sono, krio
mlipaji, mlipi paganto
mlizi krianto, ploranto
mlo nutraĵo
mlomo buŝo
mlozi migdalarbo
Mmasihia Kristano
mmea planto
Mmisiri Egipto
mjiji urbano, civitano
mnada vokado; aŭkcio
mnadi anoncisto
mnaŝiki hipokritulo
mnaĵimu astrologo
mnamo en
mnanadi kormorano
mnara turo, minareto
Mnasara Kristano
mnazi kokosarbo
mneni parolisto
mng'arizo lumo, brilo
Mngereza Anglo
mng'oaji dentisto
mngumi baleno
mno ege
mnong'ono flustro
mnukio parfumo
mnuni paŭtanta
mnunuzi aĉetanto
mnyama animalo
mnyanganyi rabisto
mnyao kato
mnyapara gvidanto

mnyimaji avarulo
mnyororo ĉeno
mnyozi frizisto
mnywaji drinkisto
mofa bakforno
moja unu
Mola Dio
Moliwa Dio mia
Moroko Maroko
moshi fumo
mosi unu
motaboti motorboato
motakaa, motokaa aŭto
mote ĉie interne
moto fajro
moyo koro
mpagazi portisto
mpaji donanto
mpaka ĝis; limito
mpakato stuko
mpakizi ŝarĝmastro
mpalio sarkado
mpalizi sarkanto
mpambano renkonto, batalo
mpando semado, plantado
mpangaji luanto
mpango planizado, plano
mpanzi semanto
mpapai papjarbo
mparuzi maldiligentulo
mpasuaji kirurgo
mpasuko fendo
mpatanishi peranto
mpato enspezo, profito
mpelekwa mesaĝisto
mpelelezi spiono
mpendezi amindulo
mpendwa amato
mpenyezo enpenetrado
mpenzi amanto, amato
mpevu plenkreskulo
mpiga batanto
mpiganaji batalanto
mpigano batalo
mpigo batado

mpigwa venkitulo
mpikaji kuiristo, bakisto
mpiko kuirado, bakado
mpimaji mezuristo, geometro
mpimo mezurado
mpinduzi revoluciisto
mpingaji oponanto
mpini tenilo, anso
mpinzani obstinulo
mpira kaŭĉuko; piedpilko
mpishi kuiristo
mpitaji preteriranto
mpito pasado
mpokezi kolektisto
mponyi kuracisto
mposo edziĝopeto
mpotevu malŝparanto
mpotezi perdanto
mpumbavu stultulo
mpunga rizoplanto
mpuzi babilaĉemulo
mraba kvadrato
mradi intenco; do, sekve
mrembo belulino
Mreno Portugalulo
mrithi heredanto
mrongo mensogulo
mrututu ciana acido
msaada helpo, asisto
msafara karavano
msafiri vojaĝanto, aferŝarĝito
msagi muelisto
msahala laksigilo
msaidia helpanto
msako persekutado
msala preĝomato
msalaba kruco
msalata kalumnio
msamaha pardono
msana koridoro
msazo restaĵo
msemaji, msemi bonparolanto
msemo parolado
msengenyi kalumnianto
mseto mikspoto

mshabaha simileco; celo,
celtabulo
mshahara salajro
mshairi poeto
mshale sago
mshangao mirado, konfuzo
mshauri konsilanto
mshawishi tentanto
mshazari banto, ŝnuro
mshenzi barbaro, sovaĝulo
mshika-pesa kasisto
mshikaki viando de turnrostilo
mshinda, mshindi gajnanto
mshindani konkuranto
mshindilio premado
mshindo bruo
mshipa nervo, tendeno
mshipi rimeno, zono
mshirika kunulo, kunlaboranto,
partnero
mshiriki idolano
mshishi turnrostilo
mshitaki akuzanto, plendanto
Mshitari Jupitero (planedo)
mshitiri aĉetanto
mshona-nguo kostumkudristo
mshona-vyuo librobindisto
mshoni tajloro
mshono orlo
mshuko descendo
mshumaa kandelo
mshupavu obstinulo
mshutuko teruro, ektimo
msiba malfeliĉo, malfortuno
msichana junulino
msikilivu obeemulo
msikiti moskeo
msikizi aŭskultanto
msilimu muslimo, muzulmano,
islamano
msimacho blindulo
msimamizi kontrolisto,
inspektisto
msimu sezono
msimulizi rakontanto

msingi fundamento, bazo
msitadi spertulo, kompetentulo
msitari linio
msitu arbarego
msiwana seninfanulo
msomaji leganto
msomeshaji lernigisto
msomi preleganto; voĉleganto
msomo legado, studado
msongano interpretado
msongo premo, kunpremo
msufi kotonarbo; sufimistikisto
msuka-mikeka matplektisto
msukani stiristo
msukosuko ekskuo, tremego,
katastrofo
msukumo mova forto
msuluhishi repacigisto
msumari najlo
Msumbiji Mozambiko
msumeno segilo
msunobari pino (arbo)
msushi plektisto
msuso bojkoto
msuto akuzo
mswahili Suahili-parolanto
mswaki dentobroso
mtaa kvartalo
mtaala lernado
mtaalamu scienculo
mtabiri komentisto
mtafiti serĉanto
mtafutaji esploristo
mtahini ekzamenanto
mtaimbo rompilo
mtakaji petanto
mtakalamu parolanto
mtakatifu sanktulo
mtalii turisto
mtama sorgo (milio)
mtambazi reptilo
mtambiko ritaro, ceremoniaro
mtambo kaptilo, presilo
mtambuzi eksperto
mtando etendo, vastiĝo

mtangaji vaganto, vojaĝanto
mtangazaji eldonisto,
publikigisto
mtangazi publicisto
mtangulizi antaŭiranto
mtani parenco, amiko
mtápata tradukisto
mtapisho vomigilo
mtapo erco; frapado
mtaro fosaĵo, teraso
mtashi petanto
mtata torĉo
mtatio bulo, volvaĵo
mtatizo envolvado, problemo
mtawa ermito
mtawala potenculo
mtazamaji rigardanto
mtazamo observado
mtegaji ŝnurkaptlisto
mtego kaptilo
mteja paciento, kliento
mteka-maji akvolevisto
mtekaji rabanto
mteketeo fajrego
mtembezi vizitanto, turisto
mtemi tranĉanto; ĉefo
mtemo tuso; tranĉado
mtenda faranto
mtendaji aktivulo
mtende daktilarbo
mtendo ago, faro, aktiveco
mtengeneza faristo, organizanto
mtengenezaji eldonisto,
organizanto, riparisto
mtenzi faranto, laboranto, poeto
mtepe velŝipo
mtepetevu maldiligentulo
mteremo gajeco
mtesi kverelanto
mtetea (-ji) defendanto
mtetemo tertremo
mteule elektitulo
mteuo selektado
mti arbo
mtihani ekzameno

mtiivu obeemulo
mtikati tagmezo
mtikiso skuado
mtikiti akvomelonarbo
mtilizi defluilo
mtima koro
mtindo modo, modelo, ŝablono
mtini figarbo
mtishaji agresivulo
mtitimo tertremo, skuego
mto (1) rivero
mto (2) kuseno
mtoaji eldonisto
mtofaha pomarbo
mtofu malriĉulo
mtolea doninto, donanto
mtoto infano
mtozi pagigisto,
impostkolektisto
mtu homo
mtukufu sanktulo
mtulinga klaviklo
mtulivu trankvilulo
mtumbwi kanuo, boateto
mtume mesaĝisto, apostolo
mtumishi servisto, dungito
mtumwa sklavo
mtungaji konstruisto, verkisto
mtungi potego
mtungo verko, komponitaĵo
mtunzaji protektanto,
prizorgisto
Mturuki Turko
mtwa pigmeo
Mtwaa-roho Mort-angelo
mtwana juna servulo
mtwango pistilo
muawana helpo
mubalighi Islama misiisto
muda tempo, daŭro
mudhanibu kometo
mudhinibu pekinto
-mudika etendiĝi
mudiri direktoro
mudiria distrikto

-mudu etendigi
muhabu amata
muhali neebla
muhamiaji migranto
Muharamu sankta monato
muhariri redaktoro
muhashamu honorata
muheshimiwa ekscelenco
muhibu amanta
muhimu grava
muhindi maizplanto
Muhindi Hindu
muhitaji senhavulo
muhogo tapiokarbeto
muhula prokasto
muhunzi forĝisto
muhuri sigelo, marko
-mulika brili,lumi
mume viro, edzo
mumu ĉi tie, interne
munda ĝardeno
mundu falĉileto
Mungu Dio
mungwana ĝentilhomo
munisipali komunumo
munyu salo
muombaji preĝanto
muradi intenco
murua forta karaktero, virto,
 ĝentileco
mushikili problemo
musuli muskolo
mutiribu muzikanto
Muumba La Kreinto
muumini kredanto
muundaji faristo de boatoj
muundi tibio
muungo junto, kunigo
muuya ondo, surfo
muwa sukerkano
muziki muziko
mvao vestado, vestaĵo
mvi grizaj haroj
mvika vestado
mvinyo vino
mviringo cilindro
Mvita Mombaso
mvivu maldiligentulo
mvua pluvo
mvuke vaporo, varmego
mvuko rivertransirejo
mvukuto blovilo
mvulana junulo
mvuli viro
mvunaji, mvuni rikoltanto
mvungu kavo, kavejo
mvunja-mawe ŝtonhakisto
mvunja-pesa monŝanĝisto
mvunjo rompado, malkonstruo
mvushaji, mvushi pramisto,
 transirigisto
mvuto altiĉo, allogaĵo
mvuvi fiŝisto
mvyele maljunulo
mwabudu adoranto
mwadhini vokanto al preĝo
mwafaka akordo, harmonio
-mwaga verŝi, detruo
mwagano adiaŭo
mwaguzi aŭguristo
Mwajemi Perso
mwaka jaro
mwakilishi reprezentanto
mwako flamaro, varmego
mwali junulino, virgulino
maliko invito
malimu instruisto
malishi invitanto, gastiganto
mwamana fidindeco
mwamba roko, klifo, rifo
mwambao marbordo
mwaminifu honestulo
mwamu bofrato
mwamuzi arbitracianto
mwana infano
mwanachama (sam-)partiano
mwanachuo lerneĵano
mwanadamu homo
mwanafunzi lernanto
mwanamke virino

mwanagozi futballudanto
mwanahewa aviadisto
mwanamaji maristo
mwanamji urbano
mwanamume viro
mwananchi indiĝeno, enlandulo
mwanareli fervojisto
mwanasesere pupo
mwanasheria juristo
mwandamano procesio
mwandani kunulo, amiko
mwandao preparo
mwandikaji kopiisto
mwandiko skribo, skribaĵo
mwandishi skribisto
mwanga lumo, brilo
mwangalizi observanto
mwangaza lumo
mwangushi ruiniganto
mwanzi bambuo
mwanzilishi iniciatanto
mwanzo komenco
Mwarabu Arabo
mwari pelikano
mwashi masonisto
mwasi ribelulo
mwavuli pluvombrelo
mwawazi kompatema,
pardonema
mwayo oscedo
mwazaji pensanto
mwazimo prunto
mwazo penso
mwegamo apogo, apogilo
mweka-pesa kasisto
mweko konservado
mwele malsanulo
mweleko tuko por surdorse porti
infanon
mwelezo klarigado
mwembe mango-arbo
mwendeleo progreso
mwendeshaji ŝoforo, stiranto
mwendo iro, irado, vojaĝo
mwenendo konduto

mwenge torĉo
mwene havanta
mweneje enloĝanto
mwenyekiti prezidanto
mwenyewe mem
mwenyezi, mwenyiezi ĉiopova
mwenyi havanta
mwenzi (1) kunulo, amiko
mwenzi (2) vojaĝanto
mwerevu inteligentulo,
prudentulo
mwerezi cedro
mwewe milvo
mwezi luno, satelito, monato
mwia kreditoro
mwiba dorno
mwibaji ŝtelisto
mwigaji imitanto, aktoro
mwigo imitado
mwiko kulerego; dieto
mwili korpo
mwimbaji kantisto
mwimbishi ĥorestro
mwimo fosto
-mwindaji ĉasisto
mwindo ĉasado
Mwingereza Anglo
mwingine alia homo
mwinjili evangelisto
mwinyi proprietulo, ĉefo
mwisho fino
mwito alvoko
mwitu arbaro, sovaĝejo
mwivi ŝtelisto
mwivu envianto
mwiwa ŝuldanto
mwizi ŝtelisto
mwoga malkuraĝulo, timemulo
mwogaji bananto
mwogo banado, lavado
mwogofyo timigo
mwokaji bakisto
mwokozi Savinto
mwombaji, mwombi petanto,
almozulo

mwombezi intervenanto
mwomvi almozpetanto
mwongezi konversacianto
mwongo mensogulo
mwongofu honesta
mwongozi gvidisto
mwongozo gvidado
mwonjo probo, gustumo
mwonyeshaji montranto
mwosha-maiti lavisto de
mortintoj
mwoshaji lesivisto
mwosho lesivaĵo
mwozi edzigisto
mwuaji mortiganto
mwuguzi fleganto
mwujiza miraklo
Mwumbaji Kreinto
mwundaji boatkonstruisto
mwungamo konfeso
mwunganisho kunigo, kunmeto,
kuplado
mwungano interligado, kuniĝo,
kunmeto, kunligo
-mwungwana ĝentlemano
mwuzaji vendisto
Myunani Greko
mzabibu vitoplanto
mzaha ŝerco
mzalishi akuŝigistino
mzaliwa naskito
mzama dronanto
mzamaji plonĝisto
mzandiki hipokrito
mzao (mizao) nasko
mzao (wazao) ido
mzawambele unuenaskita
mzazi natura patro aŭ patrino,
naskintino
mzee maljunulo; patro
mzega portisto
mzeituni olivarbo
mzi radiketo; drogo
mzibo blokado, obstaklo
mzigo ŝarĝo

mziko enterigo
mzima plenkreskulo; sana
mzimishaji fajrestingisto
mzinga kanono; abelujo
mzingativu memoranto
mzingo cirklo
mzinifu, mzinzi adultanto
mzisha enteriganto
mzizi radiko
mzoga kadavro
mzozo kverelo
mzuka fantomo
mzumbao miriĝado
mzungu blankulo
mzushi elpensisto, fikciisto,
mensogisto

N

n.k. k.t.p.
na (1) kaj, kun, dum
na (2) kaj ili, kun ili
naamu jes
-nabihi vekiĝi
nabii profeto
nadhari singardo
-nadhifisha purigi
-nadhifu pura
nadhiri voto
-nadhiri averti
-nadi voki, aŭkcii
nafaka greno, rikolto, rezulto,
profito
nafasi spaco; okazo
nafiki hipokrita
nafisi grandvalora
nafsi *ona* nafusi
nafusi animo; persono
nafuu utilo; asisto
nahau gramatiko
nahodha ŝipestro
naibu anstataŭulo

nailoni nilono
nairuzi novjartago
naizesheni profitemulo
najisi malpura
nakala kopio, ekzemplero
nakidi kontantaĵo
-nakili kopii
nakishi pentraĵo
-nakishi pentri
-nama fleksiĝema
namba martestudo; nombro
nambari nombro
nami kaj mi; kun mi
namna maniero, speco
-namua eltiri, savi
nanaa mento
nanasi ananaso
nane ok
nanga ankro
nani? kiu?
-nanua elrompi
nanyi kaj vi
nao kaj ili
narigisi narciso
-nasa kapti
nasaba gento
nasaha preĝo, petego
nasi kaj ni
-nasibu deveni
nasibu sorto, ŝanco, akcidento
nasiha konsilanto
-nasihi konsili
natija rezulto
nauli transveturpago
-nawa sin lavi
nawe kaj ci
-nawiri lumigi
naye kaj li, ŝi, ĝi
nazaa kverelo
nazi kokoso
ncha pinto
nchi tero, lando, fundo
nda estas de
ndama bovido
ndani interne
ndani ya en
ndege birdo; aviadilo
ndeo eksceso, ebrieco
nderemo ĝojo
ndevu barbo
ndi- estas
ndia vojo; maniero
ndimu limono
ndio jes, estas tiel
ndipo tio estas kiam/kie
ndivyo estas tiel, jes
ndiwa turto
ndizi banano
ndoa edziĝo, edzo
ndoana fiŝhoko
ndogo eto
ndole piedfingro, ungego
ndongo grundo
ndoo sitelo
ndoto sonĝo
ndovu elefanto
ndugu frato, parenco, kamarado
ndui variolo
nduli anĝelo de la morto
ndume masklo
ndwele malsano
ndweo fiero
-ne kvar
neda bezono
neema beno, beateco, beatigo, feliĉo
-neemeka esti kontenta, feliĉa
-neemevu feliĉa
neli tubo, najlo
-nema fleksi, kurvi
nemsi lukso
-nena diri
-nene dika
-nenepa dikiĝi
-nenepesha dikigi
nenov vorto
-nepesha kurbigi
neva nervo
-ng'aa brili
ng'amba testudo

ng'ambo transa flanko
ng'amua malkovri, kompreni
-ng'oa elŝiri, elradikigi (denton)
ng'ombe bovo
ngalawa pirogo
ngamia kamelo
ngano rakonto
nganu tritiko
ngao ŝildo
ngapi? kiom?
ngara brili
-ngaza lumigi
ngazi ŝtupetaro
nge skorpio
ngema bona, bone
ngisi inkfiŝo
ngoa deziro, ĵaluzo
ngoe hoko
-ngoja atendi
ngojo atendo, atendejo
ngole ŝnuro
ngoma tamburo; danĉfesto
ngome fortikaĵo
ngovi, ngozi haŭto, dermo, ledo
ngumi pugno
nguo vesto
-nguruma tondri
ngurumo tondro
nguruwe porko
nguu monto
nguvu forto
nguzo kolono
ngwe ŝnurego, kablo
ngwena krokodilo
ni estas
nia intenco
nidhamu organizo
nikaha, nikahi edziĝo
nili (1) mi estis
nili (2) indigo
nina (1) mi havas
nina (2) patrino
ninga verda kolombino
nini? kio?
ninyi vi

nishati energio
njaa malsato
njama intrigo; mistero
nje ekster
njegere pizo
njema bona, bone
njenje mono
njia vojo, maniero
njiwa kolombo
njozi fantomo, songo
njugu arakido
njumu mozaiko
njuti ŝuo
nne kvar
-noa akriĝi
-nona dikiĝi
nondo tineo
-nong'ona flustri
-nono dika, grasa
noti monbileto
Novemba novembro
nso reno
nswi fiŝo
nta vakso
-nufaika utili
nuhasi kupro
-nuhusi maltrafi
-nuia intenci
nuio intenco
nujumu stelo
-nuka, -nukia flari; odori
nuko odoro
nukuta punkto
-nuna paŭti
nunda monstro
nundu tumoro
-nung'unika murmuri
nungu histriko
-nunua aĉeti
-nurisha lumigi
nuru lumo
nusu duono
nusura helpo
-nusuru helpi, protekti
-nwa trinki

-**nya** pluvi
nyaa ungo
-**nyaka** eltiri
-**nyakua** ekkapti
nyama karno
-**nyamaa** silenti
nyamafu mortintaĵo
-**nyamavu** silentema
-**nyamaza** sin silentigi
-**nyamazisha** silentigi
nyamngumi baleno
-**nyang'anya** rabi
nyani paviano
nyanya avinjo; tomato
-**nyanyuka** ŝirigi
-**nyapa** ŝteliri
nyasi herbo, fiherbo
-**nyata** ŝteliri
nyati bubalo
-**nyauka** sekiĝi
nyavu reto
nyege volupto
nyemi ĝojo
nyenje akrido
-**nyenyekea** humiliĝi, modesta
-**nyesha** pluvi
-**nyeta** fanfaroni
-**nyevu** humida
nyigu vespo
nyika herblando
-**nyima** forpreni, deteni, nedoni
-**nyoa** razi
-**nyofu** rekta
nyoka serpento
nyongo (1) galo
nyongo (2) dorso
-**nyonya** suĉi
-**nyonyesha** suĉigi (patrino)
-**nyosha** etendi
nyota stelo; soifo
nyoya plumo
nyoyo koroj
nyuki abelo
nyuma dorso; malantaŭe
nyuma ya malantaŭ

nyumba domo
nyumbu gnuo
nyundo martelo
nyungu poto, kuirvazo
nyuni kantbirdo
-**nyunyisha** gutverŝi; pluveti
nyushi brovoj
-**nywa** trinki
nywele haroj
-**nywesha** trinkigi
nywi vi
nzao juna virbovo
nzi muŝo
nzige lokusto
nzio argila barelego

O

-**oa** (1) vidi
-**oa** (2) edziĝi
-**oa** (3) putri
ofisa oficiro
ofisi oficejo, kantoro
-**oga** sin bani
-**ogelea** naĝi
-**ogesha** bani
-**ogofya** timigi
-**ogopa** timi
-**oka** rosti
-**okoa** savi
-**okoka** esti savata
-**okota** kolekti, preni
ole fato; ho ve
-**olea** flosi
-**olewa** edziĝi (virino)
-**omba** peti, preĝi
ombasha kaporalo
ombi peto, peticio
-**omboleza** lamenti
-**ona** vidi
-**onda** provi
-**ondoa** forpreni

-ondoka foriri
-onea ĝeni, turmenti
-oneka esti videbla
-onekana vidiĝi, aperi
oneo malboneco
-ongea (1) konversacii
-ongea (2) plimultiĝi
-ongeza plimultiĝi
-ongezeka etendiĝi, plimultiĝi
ongezo plimultigo, kreskigo
-ongoa gvidi
-ongofu rekte gvidata
-ongoka konvertiĝi
oni opinio
-onja gusti, provi
onjo provo, gusto
ono sentimento
-onya montri, averti
-onyesha montri
onyesho ekspozicio
onyo averto
-opoa elpreni, eltiri
orodha kadro, tabelo
orofa etaĝo
-ororo softa, glata
-osha lavi, lesivi
-ota (1) sonĝi
-ota (2) ŝosi, burĝoni
-otama kaŭri
-otamia kovi
-ote ĉiuj, ĉio
-otea embuski
oteo (1) kresko
oteo (2) embusko
-otesha ŝosigi, burĝonigi
-ovu malbona, putra
ovy vane, senutile, senefike
-oza (1) putri
-oza (2) edzigi

P

-pa doni
paa (1) tegmento
paa (2) gazeleto
-paa leviĝi
pacha dunaskitoj
-pachika fiksi
-pachua malligi, elpreni
padiri pastro
pafu pulmo
-pagaa porti
-pagaza mirigi, portigi
pahali loko, ejo
paipu signalo, fajfo, sireno
paja femuro
paji frunto
paka kato
-paka surmeti, kovri, fiksi
pakana limi al, esti ligita kun
pakari tenilo
-pakasa plekti
-pakata porti (infanon)
pakati (1) en mezo
pakati (2) paketo
-pakaza surmeti
-pakia ŝarĝi (ŝipon)
pakogea banejo
pakulalia dormejo
pakulia manĝejo
pale tie
-palia sarki
palizi fiherbo
pamba kotono
-pamba ornami
-pambaja ĉirkaŭbraki
-pambana (1) interbatiĝi
-pambana (2) renkonti
-pambanua distingi
-pambauka tagiĝi
pambauko tagiĝo
-pambazuka tagiĝi
pambazuko tagiĝi
pambizo rando

pambo ornamaĵo
-pambua malbeligi
pamoĵa kune
pana estas
-pana larĝa
panapo kiam, kie
-panda (1) grimpi
-panda (2) planti, semi
panda ya njia vojforko
pande bloko, peco, parto
pandekizi pecego, partego,
blokego
pandikizo plantaĵo
pandio ŝtupo
-pandisha levigi, plialtigi
-panga plani, planizi; lui
panga tranĉilego
pange tabano
pangilio sinsekvo, vicordo
pango groto, kaverno
-pangusa froti
panĵa templo
-panua plilarĝigi
panya rato, muso
-panza *ona* -pandisha
panzi akrido
pao fosto
papa ŝarko; la Papo
papai papaĵo
-papasa palpi
papasi iksodo
papo tie; en tia momento
-papura grati
-para grati
parafini petrolo
parafujo ŝraŭbo
-parakacha susuri
-paramia grimpi
-parana malhavi
parapanda trumpeto
-pasa devi
pasapoti pasporto
-pasha doni
pashau pasio
pasi gladilo

pasi identiga karto
-pasi sukcesi
pasipo sen
-pasua fendi
-pasuka fendigi
-paswa devi
-pata akiri, ricevi, gajni, ekhavi,
atingi
-patana interkonsenti
-patanisha akordigi, pacigi
patanisho repacigo
patano interkonsento
patasi ĉizilo
pati festo
-patikana esti, esti havebla,
akirebla
-patiliza puni
pato gajno
patu cimbalo
patupu vakuo, spaco
pau *ona* pao
-paua fari tegmenton
pauni pundo (ĉ), angla funto
(454 g)
pawa ricevi
-paya babili
-payuka deliri
-paza altigi, levi, instigi
pazia kurteno, ekrano
-pea plenkreski, saniĝi
peke, pekee sola
-pekecha bori
-pekecheka boriĝi
pekecho borilo
-pekefu sola, unika
-pekeka esti sola
pekesheni inspekto
-pekua grati, serĉi
-pekuzi scivolema
pele pustulo
-peleka akompani, konduki,
sendi
pelele kuniklo
-peleleza spioni, traserĉi
pelezi fendo

pembe (1) hoko, angulo; sezono
pembe (2) korno; eburo
pembe mraba rekta angulo
-pembea balanci
-pembeja hipokriti, ŝajnigi
pembeo balancilo
-pembeza balancigi
pembezoni ĉirkaŭe
-pembua specigi
-penda ami
-pendeka esti aminda
pendekezo deziro
-pendelea preferi
pendeleo prefero
-pendevu amika
-pendeza amigi, plaĉi, ĉarmi
pendo amo
pengine iafoje, ialoke
peni penco; plumo, skribilo
penseli krajono
Pentekosito Pentekosto
-penye ĉe
penyenye pasejo, striktejo
penzi amo
-pepea ventumi
-pepeluka forflugi
pepeo ventumilo
-peperusha forblovi
-pepesuka ŝanceli
-pepeta kribri
pepo spirito, fantomo
Peponi Paradizo
perema papageto
peremende mento
pesa mono
-peta kurbigi
pete ringo
peteroli benzino
-petua deturni, tordi
-pevu plenkreska, matura
-pewa ricevi
pezi naĝilo de fiŝo
-pi kia
pia (1) turbo
pia (2) ĉio, ĉiuj

pia (3) ankaŭ
picha bildo, bildeto
-piga bati
-piga bunduki pafi
-piga burashi brosi
-piga chapa premi
-piga fundo nodi
-piga hema starigi tendon
-piga kelele krii
-piga kofi aplaŭdi
-piga mzinga pafi
-piga ngoma tamburi
-piga pasi gladi
-piga randa raboti
-piga simu telefoni
-piga sindano injekti
-piga vita fari militon
-pigana batali
pigano batalo
pigipigi motociklo
pigo bato
-pika kuiri
pilau bakita rizo
pili du
pilipili kapsiko
-pima mezuri
pimahoma termometro
pimo mezuro
-pinda tordi
-pindana opozicii, oponi
-pindani obstina
pindano opozicio
pindi tempo
pindo orlo
-pindua renversi
pinduzi revolucia
-pinga haltigi, malhelpi
-pingamana kontraŭi
pingamizi obstaklo
pingo riglilo
pingu kateno
pini pinglo
pipa cilindro, barelo
piramidi piramido
pirimbi fluto

- pisha** pasigi, transdoni
- pishi** buŝelo
- pita** pasi
- pitisha** pasigi
- pito** pasejo
- poa** malplivarmiĝi, resaniĝi
- pocho** monsako
- poda** pulvoro
- pofo** blinda
- pofo** blindiĝi
- pogoa** pritondi
- pointi** punkto
- pojo** fabo
- poka** preni
- pokea** ricevi
- pokeo** ricevo, tradicio; refreno
- pokeza** transdoni
- pokonya** forpreni, prirabi
- pole** milda, malrapida
- pole!** resaniĝu baldaŭ!
- polepole** singarde, mallaŭte
- polishi** ŝuciro
- polisi** polico
- pombe** alkoholaĵo
- pombo** legomo
- pomboo** delfeno
- pomoni** plenplena
- pomosha** malsuprenigi
- pona** resaniĝi, saviĝi
- ponda** pisti
- pondo** pistilo, puŝostango
- pongezi** gratulo
- poni** garantiaĵo
- ponoa** senŝeligi
- ponya** sanigi, savi, liberigi
- ponyoka** eskapi, liberigi
- pooza** paralizigi
- popo** vesperto
- pora** rabi
- pori** arbustaĵo, sovaĝejo
- poromoka** disfali, ruiniĝi
- poromoko** disfalo, falego, ruiniĝo
- poromosha** disfaligi, ruinigi
- posa** fianĉigi
- posho** porcio
- poso** edziĝpropono
- pota** turni, tordi
- pote** ĉie
- potea** perdiĝi
- potevu** pereanta
- poteza** perdi; pereigi
- potoa** perversigi
- potoka** perversiĝi, kurbiĝi
- poza** kuraci
- pua** (1) naso
- pua** (2) ŝtalo
- puchari** tranĉilego
- pugi** turto
- pujua** grati, deŝiri
- puku** rato
- pukuso** donaĵo
- pukuta** forskui
- puladi** ŝtalo
- pulagi** kontaktŝtopilo
- pulau** plugilo
- pulika** aŭskulti
- puliza** blovi
- puma** bati (koro)
- pumba** bulo
- pumbaa** senparoliĝi
- pumbaza** amuzi, ĉarmi
- pumbu** skroto
- pumu** astmo
- pumua** spiri
- pumzi** spiro
- pumzika** ripozi
- pumziko** ripozo, libertempo
- puna** skrapi
- punda** azeno
- punda milia** zebro
- punde** eto; nelongo; post nelonge
- punga** ekzorci
- pungia** mansigni
- pungu** aglo
- pungua** etiĝi, esti tro malmulta
- pungufu** mallongita
- punguka** malpliĝi, manki
- punguza** malpliigi, redukti

-punja trompi
-punje grajno, etaĵo
punju kontraŭveneno
pupa insisto, impulso, avido
-pura bati lesivon
pure kaĉo
-purukusha prokrasti
purukushani frivoleco
-puuza deliri, paroli sensece
-puza blovi
puzo malsaĝeco
-pwa sekigi, reflui
pwani strando, plaĝo, bordo
pweke sola, unika
-pwesha sekigi
pweza inkfiŝo
-pya nova

R

raadi tondro
Rabana Dio
Rabbi Dio mia
radhi (1) pardono, bendiro
radhi (2) kontenta, pardonema
radi *ona* raadi
radio radio
rafiki amiko
rafu maldelikata
rago tendaro
raha ĝojo, ripozo
Rahamani Dio
rahani garantiaĵo
rahimu kompatema
rahisi facila, malkara
-rahisisha malkarigi
rai opinio
-rai flati
raia regato(j), popolo
raisi Prezidanto
rajaa espero
Rajabu la deka monato
rajamu marko, signo
rajua espero
rakamu cifero
-rakibisha munti, fiksi
Ramadhani fastmonato
ramani mapo, landkarto
-ramba leki
rambirambi kondolenco
-ramisi amuzi sin
ramli antaŭdiro; sablo; aĝuraĵoj
 en la sablo
randa rabotilo
rangi koloro, farbo
ranwe flugstarteĵo
-rarua (1) grati
-rarua (2) ŝiri
-rasha ŝmiri
rasi kabo
rasilimali kapitalo
rasimi oficiala
-rasimu skizi, desegni, kopii
rasuli profeto
-ratibu ordigi, organizi
ratili funto
raufu milda
raundi rondiro (por inspektado)
reale dolaro
reda radaro
redio radio
-refu longa
-refusha longigi
-regea *ona* -rejea
regesha revenigi
rehani, rihani bazilio
 (Lat.:*ocymum basilicum*) (*bot*)
rehema graco
-rehemisha kompatigi
-rehemu kompati
-rejea reveni
rejeo reveno, hejmeniro
-rejeza revenigi
rekebisho organizo, fiksado,
 riparo
rekodi rekordo; disko
reli relvojo

relwe fervojo
-remba ornamo
rembo ornamaĵo, beleco
-reno portugala
resheni porcio
revolusheni revolucio
riali *ona* reale
riba interezo, uzuro
ridhaa kontenteco
-ridhi plaĉi
-ridhisha kontentigi
rihaodoro, aromo
rihi vento
rijali viro
rika samaĝulo
rikoda magnetofono
-rikodi surbendigi, dokumentigi
rima enfalujo
-ringa danci
-ripea ripari
ripota ĵurnalisto
-ripoti raporti
ripoti raporto
risala mesaĝo; mesaĝisto
risasi plumbo, kuglo
risiti ricevatesto
-ritadi apostatiĝi
-ritaya pensioniĝi
-rithi heredi
rivova revolvero
rizavu rezervaĵo
riziki porvivo
robo kvarono
roboti roboto
roda rulbloko
-roga sorĉi
roho vivo; animo
rojo mirigaĵo, sorĉaĵo
roketi raketo
-rongo mensogema,
 malfidinda
roshani balkono
ruba hirundo
rubani gvido, piloto
-rudi reveni; mallaŭdi, riproĉi

-rudisha revenigi, redoni,
 respondi
-rufuku proskribi, embargi
ruhusa permeso, konsento
ruji ruĵo, vangoruĝigilo
-rujumu ŝtonumi
-ruka salti, flugi, ekflugi
ruko salto, flugo
rula liniilo
rumande aresto
rumbi kruĉego
rupia rupio
-rusha ĵeti
rusho lanĉado
rushwa subaĉetaĵo, koruptmono
rutuba humideco
-rutubika humidigi
-ruya vizio, songo
-ruzuku subteni, vivteni

S

-saa resti
saa horo, horloĝo
-saada feliĉo
saba sep
sabaa sep
-sababika kaŭziĝi
-sababisha kaŭzi
sababu kaŭzo
sababu gani? kial?
sabaha mateno
sabaha-li-heri bonan matenon
sabatashara deksep
sabatu sabato
-sabidi ordigi
-sabiki antaŭiri
sabili vojo
sabini sepdek
-sabiri pacienci
sabuni sapo
saburi pacienco

sachi traserĉo
sadaka almozo, bonfaro
-sadaki donaci, bonfari
-sadiki kredi
sadiri brusto, karaktero
sadoka bova pesto
safari vojaĝo
safi pura
safidi pura
-safidisha purigi
safiha paĝo, libro
-safika purigi
safina ŝipo, arkeo
-safiri vojaĝi
-safisha purigi
safu vico
safura iktero, hepatito
-saga mueli
sagai lanco
-sagua moki
saha subskribo
sahala facileco
sahali komforto; facila
-sahalisha faciligi, laksiĝi
sahani plado
-sahau forgesi
-sahauliza forgesiĝi
sahibu amiko
sahihi (1) subskribo
sahihi (2) korekta, vera
-sahihisha korekti, kontroli,
konfirmi
sahili facila
sahisho korektigo
saidi feliĉa
-saidia helpi
saikoloji psikologio
-saili esplordemandi
sailo silo, grenstokejo
-saini subskribi
saini subskribo
-sairi vojaĝi, antaŭeniri
saisi ĉevalisto, prizorgisto de
ĉevaloj
sajini sergento

-saka persekuti; kapti
-sakama fiksiĝi
sakara ebrieco
sakaramenti sakramento
-sakarika laciĝi, ebriiĝi
-sakata neniigi
saki pokalisto, trinkigisto,
verŝisto
-sakifu platpisti
sakimu malsana
-sakini loĝi
-sakiti malgrandigi
sakubimbi trompisto
sala preĝo
saladi salato
salala! hola! atentu!
salamu paco; saluto
salata malmolkoreco
salati preĝo de Islamo
-sali preĝi
-salia resti
salih sincera, ĝusta, bona, sana,
rekta, honesta
salili anaso
-salimia doni salutojn
-salimika esti sekura
salimini! salutojn!
-salimu saluti; enmanigi
-salisha gvidi la preĝon
-saliti perfidi, trompi, superregi
Samadu Eterna (Dio)
samaha pardono
samaki fiŝo
samani ilo
samarini submarŝipo
samawati blua
sambamba kune, konvoje
sambo boato
sambusa hinda frititaĵo
-samehe pardoni, senkulpigi
samli fluida butero
sampuli specimeno
sana ege
sanaa industrio
sanamu bildo, statuo, idolo

sanati jaro
sanda mortotuko
sandali santalligno
sanduku kesto, skatolo
sangara ruĝa formiko
-sangaza mirigi
-sanifu verki, komponi
-sanii fabriki
sanjari kune, konvoje
santuri gramofono
sao resto
-sapa forpreni
sapatu domŝuo
sarafu monero, ŝanĝmono
sare egale (ludi)
-sarenda kapitulaci
sari virina jupo
-sarifu ŝanĝi monon
sarufi gramatiko
saruji cemento
sasa nun, nu
satini sateno
saumu fasto
sauti voĉo
sawa egala
sawasawa bone, akorde
sayansi scienco
sayida sinjorino
sayidi sinjoro
-saza restigi
sehemu parto
sekeneko venera malsano
seketari sekretari(in)o
-sekini tondi harojn
sekondari duagrada (instruado)
-sekua puŝi
sekundi sekundo
selo signalo
-sema diri, paroli
sembuse eĉ pli nekonsiderante....
semezano konversacio
semo vorto, parolo
sene jaro, jardato
-sengenya kalumnii
senta centro

senti cendo
sepeto ŝpato
-sepetuka ŝanceli
seremala ĉarpentisto
serikali registaro
seruji selo
sesere pupo
-seta premi
-setiri protekti, kovri
seyara veturilo
Shaabani la dekunua monato
shaba latuno
shababu ŝtormo, junularo
shabaha celo, similaĵo
shabahi subtegmenta stokejo,
subtegmentaj bretoj
shabaki fiŝreto
-shabihi simili, celi
shabu aluno
shada bukedo
shaha reĝo
shahada atestaĵo, kredkonfeso,
martireco
shahamu graso
shahidi atestanto, martiro
-shahidi atesti
shaibu grizulo, maljunulo
shairi poemo; poeto
shajara arbo, geneologio
shaka dubo
shake mevo
-shakiri danki
shali ŝalo
shamba agro
-shambulia ataki
shambulio atako
shamili orelornamaĵo
-shamiri kunmeti
shamsi suno
Shamu Sirio
-shangaa miri
-shangaza mirigi
shangazi patrofratino, onklino
-shangilia ĝojkrii; gratuli
shangwe ĝojkrio, gratulo

shani miraklo, mirindaĵo
shanta tornisto, manipulisto de
 fervojvagonoj
shanuo kombilo
sharabeti trinkaĵo, dolĉaĵo
sharabu trinkaĵo alkohola
shari malbono
sharia islama leĝo
sharifu nobla
-sharifu respekti
sharika partopreno, kooperacio
-shariki partopreni
sharuti kondiĉo, neceso
shati (1) superĉemizo
shati (2) *ona* sharuti
-shaua plaĉi
shauku pasio
shauri problemo, plano; konsilo;
 konsilio
shavu vango
-shawishi tenti
shaza ostro
shehe ŝejko
shehena ŝarĝo
-shehenisha enmeti kargon, ŝarĝi
shela vualo
shemali, shimali nordo
shemeji bofrat(in)o
shemshi *ona* shamsi
-shenga tranĉi, haki, buĉi
shere ŝerco
sherehe festo
-shereheka festi
sheri ŝereo
sheria leĝo
sheta mallonga
shetani diablo
shetiri pavezo (ŝipo)
-shiba satiĝi
shibe satiĝo
shibiri manlarĝo
-shibisha satigi
shida malfacilo, mizero
-shika ekkapti; teni
-shikamana esti interligita

shikamoo respekta saluto
-shikilia atingi
shikio orelo, prenilo, anso
-shikiza alvenigi
shikizo kolono, apogilo
shilamu tubo
shilingi ŝilingo
-shiliza finigi
-shimbika fiksi, alligi
shime! helpu!
-shimiri konformi
shimo fosaĵo
shina trunko
-shinda venki
-shindana konkuri
-shindani konkurema
shindano konkurso
-shindikiza kunpremi
shindikizo kunpremo
-shindilia plenŝtopi
shindo troto
-shindua malligi, malfermi
shingo kolo
-shinikiza premi, treti
shira velo
shirika kooperado
-shiriki partopreni
shisha sablorhorloĝo
shishi rostilo
-shitakiwa akuzita
shiti drapo, litotuko
shitika plendo, akuzo
-shituka ektimi
shituko timego, tremo
shoga amik(in)o
shogi ŝarĝoselo
shoka hakilo
shokoa punlaboro
shole merlo
shomoro pasero
-shona kudri
shonde sterko
-shonga persvadi
shono orlo, kudritaĵo
shoroba pasejo

shoti injektaĵo
shoto maldekstre
-shua malsuprenigi
shuari senventeco
shubaka niĉo, fenestreto
shufaka kompato
-shufu vidi
shughuli prizorgemo, zorgpleno
-shughulika okupiĝi, prizorgemiĝi
-shughulisha okupi,
maltrankviligi
shuhuda atestado
-shuhudia (1) kudri orlon
-shuhudia (2) martirmorti
shujaa heroo, kuraĝulo
shuka (1) kaptuko
shuka (2) spiko
-shuka malsupreniri, eliri
shukurani danko
-shukuru danki
shule lernejo
shumbi sablaĵo
shume sovaĝa kato
shundwa hieno
shungi tufo
-shupavu obstina, forta
shura salpetro
shuruti necesigo, kondiĉo
-shurutiza kondiĉi
-shurutu necesigi, devigi
-shusha mallevi
-shuta furzi
-shuti piedbati (piedpilko)
-shutuka vekiĝi, ektimi
-shutumu suspekta
shuzi furzo
shwari senventeco
si ne estas
-sia finiĝi
siafu formikego
siagi butero
siaha kriado
siala demando
siasa singardo, diplomatio,
politiko

-sibu trafi (malŝanco)
sifa laŭdo, kvalito, eco
sifonjo spongo
-sifu laŭdi, priskribi
sifuri zero, nulo
sigareti cigaredo
sigari cigaro
siha saneco
-sihi petegi
sihiri sorĉarto
sijafu manumo
sijambo mi estas sana
sijida genuiĝo
siki vinagro
-sikia aŭdi
-sikika esti komprenebla
-sikilivu atenta, obeema
-sikiliza atente aŭskulti
-sikilizana interkompreni
sikini tranĉilo
sikio orelo
-sikitika bedaŭri
sikitiko bedaŭro, ĉagreno
-sikitisha malĝojigi
-sikivu komprenanta
-sikiza aŭskulti
sikizano interkompreno
sikolojia psikologio
siku tago, tagnokto
sikukuu festtago
sikuli lernejo
sikuzote ĉiam
sil ĉerpkulero
silabi, silabu silabo
silaha armilo
-sili flui
silika karaktero
-silimu islamiĝi; kapitulacii
silingi levbumo
silisili kateno
sima kaĉo, farunaĵo
-simama stari; ekstari, halti
-simamia direkti
-simamisha starigi, vertikaliĝi
-simanga ĝojiĝi

simanzi malĝojo
simazi malĝojo
simba leono
sime sabro
-simika *ona* -simamisha
simile atentu!
similla atentu!
simo mi ne estas en tio
simsimu sezamo
simu drato; telefono
-simulia rakonti
simulio rakonto
simulizi rakonto, raporto
sina mi ne havas
sindano kudrilo
-sindikiza plenŝtopi
sine dentokarno
sinema kinejo
-singa ŝmiri, froti, masaĝi
-singizia kalumnii
singizio hipokriteco
Sini Ĉinio
sinia pleto
-sinua elradikigi
-sinyaa velki
-sinzia esti dormema
sio (1) potargilo
sio (2) ne estas, ne
sipitali malsanulejo
sira biografio
siraji lampo
-siri fariĝi
siri sekreto
sirinĵi injektilo
sisi ni
-sisima ŝmiri
sisimizi formiketo
-sisimua instigi, stimuli
-sisimuka ektimi, teruri
-sisimusha timigi, vekigi
-sita heziti
sita ses
-sitadi sperta, trejnita, klera
sitaha ferdeko; respekto
-sitahabu deziri, preferi

-sitahamili toleri
-sitahi respekto
-sitahili meriti
sitara protekto, vualo
sitarehe kvietu, trankvilu
sitashara deksex
sitawa prospero
-sitawi prosperi
-sitawisha prosperigi
siti sinjorino
sitima vaporŝipo
sitimu vaporo, energio
sitini sesdek
sitoo magazeno, butiko
sivyo ne estas tiel
siwa (1) insulo
siwa (2) trumpeto
siyara konduto
siye ni
siyo ne, ne vere
sizi fulgo
soda sodakvo
sodo menstrua tuko
sofa sofo
soja soldato
soka futbalo
soki, sokisi ŝtrumpeto
soko foiro, merkato
-sokota tordi, turni
sokoto koliko; ŝnuro
soli plandumo
-soma legi
-somba transporti
-sombea kolekti
-somesha lernigi, instrui
somo (1) amiko
somo (2) leciono, legado
-songa puŝi
-songea proksimiĝi
songo plekto
soni hontiĝo, sinĝeno
-sonona suferi
sononeko doloro
sosa pladeto, subtaseto
sosho sociala

sote ni ĉiuj
-soza alveni, atingi
-sozana kolizii
sta... *ona* sita...
staajabu *ona* taajabu
suali demando
subano fingringo
subaya mortultuko
subili agavo, aloo (*bot*);
amareco
subira pacienco
-subiri atendi
-subirisha atendigi
-subu fandi metalon
sudi ŝanco, feliĉo
sudusi (unu) sesa partio
sufi lano
Sufi Sufiano, mistika religiulo,
asketo
sufuri kupro
sufuria kaldrono
sugu nesentema, sensenteco
-sugua poluri, smirgi, froti
suguo akrigilo
suhuba intima amikeco
-suhubiana esti amikoj
-sujudu terenĵeti sin
-suka teksu
sukani direktilo
sukari sukero
-sukasuka skui
suke tigo
suko teksaĵo
-sukuma puŝi
-sukutu silenti
-sulihivu repaciga
-sulisuli kapturriĝo
-sulubu torturi, krucumi,
perforti, seksatenci
-suluhia repacigi
-suluhiana repaciĝi kune
-suluhisha repacigi
-sulutani sultano
sumaku magneto
-sumba vendi

-sumbua lacigi, klopodi,
malkvietigi, suferigi
-sumbufu laciga, suferiga
-sumbuka lacigi, klopodi, suferi,
agitiĝi
sumbuko agitiĝo, sufero
sumbuo malkvietigo, suferigo
sumile! atentu!
-sumisha veneni
sumu veneno
sunu ortodokseco
sungura leporo
suni ortodoksulo; ortodoksa
sunobari pinarbo
sununo melankolio
-sunza heziti, palpi
supasoniki supersona
supu supo
sura ĉapitro; trajto, eksteraĵo,
ilustraĵo
suria konkubino
surua morbito
suruali pantalono
-susia rifuzi, malpermesi
-suta ataki, akuzi
suti kostumo
suto akuzo
-sutuka ektimi
-suza lavpurigi
-swaga peli bovojn
swala antilopo
swali demando
sweta ĵerzo, pulovro
swi *ona* samaki
swichi lumigilo
swila kobro
swiswi *ona* sisi

T

taa (1) rajo (fiŝo)
taa (2) lampo

taa (3) oboe, devo
-taabika suferi
-taabisha suferigi
taabu suferado
taadabu civilizo
taadhima respekto, admiro
-taadi ataki, malamiki
taadili egaligo, justigo
taahira prokrastado
-taahiri prokrasti
-taajabu miri
taala ĉiopotenca
-taalamu lerneginta
-taali studi
taalimu, taalumu lernigo,
instruado
taamini konfidi
taamuli aktiveco
taanasa plezuro, amuzo
-taarabu civilizita
taaradhi plaĉo
taarifa sciigo
taataa esti senkvieta
tabaka kovraĵo, ebenaĵo
tabaki tavolo, etaĝo, ebeno
-tabaruku konsekri, beni
-tabasamu rideti
-tabasuri kompreni, esti saĝa
tabia naturo, karaktero
-tabibia kuraci
tabibia medicino
tabibu kuracisto
-tabiki kovriĝi, tavoloĝi
-tabiri interpreti
tabu problema, peniga
-tadaraki sukcesi, atingi
tadubiri ordigo, organizo
tafadhili bonvolu
-tafahari fanfaroni
-tafakari pripensi, mediti
tafakuri meditado
tafaraji konsolado
tafauti diferenco
-tafiti serĉi
-tafuna maĉi

tafusiri traduko
-tafuta serĉi
-taga demeti ovojn
-taghafali esti senatenta, neglekta
taghayuri ŝanĝiĝo
-tahadhari singardi
tahadhuri atento, singardo
tahamaki jen! rigardu! subite
tahara pureco
taharuki ekscititeco
-tahayari honti
-tahimili trasuferi, toleri
-tahimilivu tolerema, pacienca
-tahiri cirkumcidi
tahiyati salutado
tai vulturo
-taibika feliĉiĝi, kontentiĝi
-taibisha bonigi
taibu bona
taifa nacio
taifodi tifo
taimu tempo, fino
-taipu tajpi
tairi (1) radringo
tairi (2) birdo
taiti ŝtrumpopantalono
-taja mencii
taji krono
tajiri riĉulo, kapitalisto,
komercisto
-taka voli, peti
-takabadhi ricevi enmanigaĵon
-takabali akcepti
takaburi orgojlo
-takalifu preni sur sin
-takasa purigi
takataka rubaĵo
-takatifu sankta
takia peto; respekto
-takika(na) esti dezirebla
takisiri manko, defcito
tako postaĵo
talaka eksedziĝo, eksedzinigo
talasimu talismano
talibisi ŝirmilo

-talii studi
-taliki eksedziĝi, eksigi sian edzinon
tama (1) perfekta
tama (2) fino
tama (3) vango
tama (4) rubo
tamaa espero, deziro
tamaduni civilizo
-tamalaki ekposedi
-tamani deziri
tamano deziro
tamasha festo, amuzado
tamati fino
-tambaa rampi
tambarare ebenaĵo
-tambaza treni
tambazi hepatito
tambi makaronio
tambiko rito, ofero
tambo enigmo
-tambua distingi, rekoni
-tambulikana esti rekonebla
tambuu betelo (*bot*)
-tambuzi inteligenta
-tamka prononci, elparoli
tamko, tamshi prononco, elparolado
tamthili analogio, komparo
-tamu dolĉa
-tanabahi gardemiĝi, vigliĝi
-tanadhari singardi
tanafusi spirado
tanaki oleujo, potego, ujo
-tanasara kristaniĝi
tanawari brili
-tanda streĉi (fadenon), ŝpini
tandabui araneaĵo
-tandaza sterni
-tandika malfaldi, sterni
tandiko kovrilo
-tandisha mallarĝigi
tandu araneaĵo
tanga velo, mato, tapiŝeto, kondolenca ceremonio

-tanganyika miksiĝi
tangawizi zingibro
-tangaza publikigi
tangazo eldono, publikaĵo
tangi cisterno, rezervujo
tango kukurbo, kukumo
tangu pratempo; depost
-tangua disigi
-tangulia antaŭiri
-tangulifu antaŭa, prepara
tanguo disigo, abolicio, nuligo
tani (1) tuno (1000 kg)
tani (2) dorsen, malantaŭen
-tania esti amikoj
tano kvin
-tanua malfermi, larĝigi
tanuu forno
tanzi ŝnurkaptilo
tanzia kondolenco
tanzo branĉego
-tanzua malfermi, malkovri
tao arko, arkaĵo
-tapa tremi
-tapakaa svarmi
-tapika vomi
-tapisha vomigi
tapureta skribmaŝino
tarabu muziko kaj kanto
tarabushi fezo
tarafu flanko, ĉirkaŭaĵo, distrikto
taraja, tarajio espero
-taraji esperi
taraji espero
taraju egalpezo, pesilo
tarakibu projekto, skizo, desegno
tarakiki svelta, mallarĝa
tarakimu cifero
taratibu singardo; organizacio
taraza brodaĵo
tarehe dato
tari tamburino
tarihi historio
tariki vojo

tarishi sendito, mesaĝisto
-tarizi brodi
taruma transversa trabo
tarumbeta trumpeto
tasa cimbalo, kobra plado
tasawufu sufiismo
-tashititi provoki
tashwishi delogo, tentado
tasihili faciligo; rapide
-tasilimu transdoni
-tasiliti intrigi
tasubih rozario
tasuira ilustraĵo
-tata konfuziĝi
tatanisho kompliko
-tatanua malimpliki
-tatiza envolvi
tatizo problemo
tatu tri
-tatua solvi
taufiki graco
taulo mantuko, bantuko
tauni pesto
tausi pavo
-tawadha sin purigi
tawafa lustro, kandelabro
-tawafu morti
-tawakali fidi iun
-tawala regi
-tawanya disvastigi
tawasuli peto, preĝo
tawi branĉo
tawili longa
-tawilisha longigi
tayari preta
-tayarisha pretigi
tayo riproĉo
-tazama rigardi
tazamo rigardo
-tefu mola
-tega ŝnurkapti
-tegemea sin apogi
-teka preni; eltiri
teke piedbato
-tekelea kompletiĝi

-tekeleza plenumi
tekisi taksio
tele abunda
telefoni telefono
-telemuka malleviĝi
-telemusha mallevigigi
televisheni televido
-teleza gliti
teli ordrato
teliki troto
-tema arbohaki; kraĉi
tembe (1) plataĵo
tembe (2) grajneto, ero, detaleta
-tembea promeni
-tembelea viziti
tembezi promenado
tembo (1) elefanto
tembo (2) palmovino
tena krome; denove
-tenda agi, fari
tendo faro
-tenga apartigi, distancigi
-tengeneza ripari, refari, kunmeti
tengenezo ripari, lertfari, organizi
tengesi kiraso, ŝildo
-tengeza aranĝi, fari
tengo ripozejo
-tengura malestimi
tenisi teniso
tepe bendo
-tepetevu langvora
terafini terebinto
-terema ĝoji
-teremka malsupreniri
teremko deklivo
-teremsha malsuprenigi
-tesa turmenti
teso suferado
-teswa suferi
-teta kvereli
tete konketo
-tetea defendi
-tetema tremi
tetemo tremo

tetere turto
tetesi frustrado
teto argumento, kverelo
-teua elekti, nomumi
-teuka elartikiĝi
-teule selektita
-tezama rigardi
tezi (1) tumoro
tezi (2) poŭpo
tezo hakilo
thabiti fiksa, firma, senŝancela
thalatha, thelatha tri
thalathini tridek
thama poste, post tio
thamani valoro, prezo
thamanini okdek
-thamini ŝati, apreci
thawabu premio
thelathini tridek
theluji neĝo
theluthi, thuluthi tria parto
themania ok
themantashera dekok
thenaashara dekdu
theneni du
-thibitika fiksiĝi, konstantiĝi
-thibitisha fiksi, konstati
thibitisho garantio; pruvo
thomu ajlo
-thubutu kuraĝi
thumu *ona* thomu
thumuni, sumni, sumli 1/2
shilingi
thurea Plejado (steloj)
tia meti, enmeti, fari
tiara kajto
tibabu medicinaĵo
-tibika esti resanigebla
tibu medicino
-tibu kuraci
-tibia miksi
tifu pulvoro
-tifua pulvorigi
-tii obei
-tiifu obeema

-tiisha obeigi
tija profito, gajno
tijara komerco, negoco
-tikisa skui, forskui
-tikita pisti
tikiti bileto
-tikiza toleri, suferi
-tilifu detruui
timamu kompleta
-timamisha kompletigi
timazi sondilo
timbi braceleto
-timilifu kompleta
-timiza plenumi, kompletigi
-timu kompletigi, plenumiĝi
timu teamo (sporta)
-tinda detranĉi, tajlori
-tindanga masakri
tindi freŝa
-tindika fini, esti detranĉata
tindikali stano
tindo tranĉilo, ĉizilo
-tinga skui, tremigi
tini (1) figo
tini (2) ladskatolo
-tiririka flui, gutadi
tisa naŭ
tisaini naŭdek
tisatashara deknaŭ
tisau naŭa parto
-tisha timigi, minaci
-tishika timiĝi, minaciĝi
tisho timigo
tisia *ona* tisa
tisini naŭdek
tita fasko
titi (1) cico
titi (2) malgranda
-titima tondri, vibrosoni,
tertremi
-toa elpreni, eldoni, eligi
toba pento
tobo truo
-toboa bori
-toboka krevi

tobwe stultulo	-towesha malaperigi, mortigi
tochi pošlanterno	-toza eldonigi, pagigi
tofali briko	tozi larmo
tofauti diferenco	tu nur, sole
-tofautiana diferenci	tua manko
-tofautisha distingigi	-tua meti, malŝarĝi, halti
-tofua forpreni	-tubu penti
-toga trapiki	tufani kirlovento
tohara pureco, cirkumcido	tufe pilko
-toja tatui	tuguu matego
-toka eliri, elveni	tuhuma malfido
tokana de, ekde, depost	-tuhumia malfidi
-tokea aperi	tui kokossuko
tokeo aperado, okazaĵo	-tuilisha longigi
-tokosa kuiri, boligi	-tuja filtri
-tolea eldoni, doni	-tuka insulti
toleo produkto	tuka kolono, fosto
toli drato, ŝnuro	tukano insulto
-toma trapiki, piki	-tukia (1) okazi
-tona guti	-tukia (2) malami, abomeni
tondo mitulo	tukio okazo
tondoo fingringo	-tukufu alto, sankto
tone guto	-tukuka altiĝi, supreniĝi; esti sankta
-tonesha gutigi	-tukusa skui
-tonga enranĉi	-tukuta malkvietiĝi
tonge mordaiĵo, manĝetaĵo	tukutiko tremo
-tongea perfidi	-tukutu nekvieta, nervoza
tongo (1) bananĝardeno	-tukuza glori
tongo (2) unuokuleco	tule senvalora
topazi topazo	tuli kvieta, silenta
tope koto, ŝlimo	-tulia silenti
-topea sinki	-tulivu kvieta, pacienca, silenta
topi kasko	-tuliza silentigi, pacigi
topido torpedo	tulizo kvietigo
-topoa eltiri, liberigi	-tuma sendi, serviĝi, okupigi, dungi
-toroka eskapi	tumai deziro, espero
-tosa malsekigi	-tumaini esperi, deziri
-tosha sufiĉi	-tumainifu esperplena
-toshea miri, surpriziĝi, ektimi	tumba burĝono, envolaĵo, pakumo, pako
-tosheka kontentiĝi	tumbako tabako
-tota fluidiĝi; sinki	tumbasi ulcero
toto bebego	tumbawe koralŝtono
-tovu manka, senhava	
towe potargilo	
-toweke malaperi	

tumbiri simio
tumbo ventro
-tumbua piki, trapiki; elpreni la
 intestojn
-tumbuiza kvietigi, pacigi
tumbuizo lulkanto
tumbuo riglilo
-tumbuza penetri
tume sendito
-tumia uzi
-tumika okupiĝi, dungigi
-tumikia servi
-tumisha dungi
tumizi uzo
-tuna senhaŭtigi
tunda frukto
-tunda pluki
-tundika pendigi
tundu (1) nesto, kaĝo
tundu (2) kavo, truo
-tundua malsuprenigi
-tunduia observi, atenti
-tunduizi gardanta
-tunga tredi; verki
-tungika pendigi
tungo verko
tungu formiketo
tuni melodio
tunu donaco
-tunukia donaci
-tunza prizorgi, observi
tunzo zorgo, protekto
tuo haltejo, ripozejo
-tupa ĵeti, forĵeti; salti
tupa fajlilo
-tupilia malakcepti
-tupu malplena, nuda
-turiza plaĉi, kontentigi
turstrigo bazo (militista)
turubali veltolo
turufu atuto
-turuki Turka
-turuku forlasi
turuma (1) boatoripo
turuma (2) ŝpalo

-turupuka eskapi
turusi ŝildo, kadro
-tusha insulti
tusi insulto
-tuta akumuli
tuta bedo
-tutiza amasigi, kuntreni, pene
 portadi
tutu turto; tamburo
-tutuka ŝveli; boleti; ekscitiĝi
-tutuma *ona* -titima
tutuo hasto
-tutusa palpi
tutuu ŝvelaĵo
tuu nur, sole
-tuza pacigi, rekompenci
tuzo dono, rekompenco
-twaa preni, forpreni
-twanga pisti
-tweka hisi velojn aŭ kargon,
 sarĝi ŝipon
-twesha ŝarĝi; vespersaluti
-tweta anheli, spiregi
-tweza humiligi
twiga ĝirafo

U

ua (1) floro
ua (2) ĉirkaŭbarilo
-ua (3) mortigi
uadilifu justeco
uadui malamikeco
uagizaji komisio, mendo
uaguzi interpretado
uajemi Iranio
uajizi malforteco
uambukizo infekto
uaminifu honesteco
uamuzi decido, arbitracio
-uana intermortigi
uanafunzi lernotempo

uanajeshi militservo
uanauke virineco
uanaume vireco
uanda ebena
uandamano procesio
uandamizi kontinueco
uandikishaji registrado
uandishi stilo, skribarto
uangalivu atento
uangamizi ruiniĝado
uangavu lumigeo
uanzishaji iniciativo
uasi insurekcio
ubaba patreco
ubaguzi apartigado
ubaharia marnavigado
ubahili avareco
ubainifu evidenteco
ubalehe plenkreskeco
ubani incenso
ubao tabulo
ubaridi malvarmeo
ubashiri profetaĵo
ubatili nevalideco
ubatizo bapto
ubavu ripo, flanko
ubawa flugilo
ubaya malboneco
ubeja eleganteco
ubembelezi flatado
ubeti verso, strofo
ubichi nematureco
ubikira virgeco
ubilisi diableco
ubinadamu homeco
ubingwa sperteco
ubishi ŝerco, kverelo
ubivu matureco
ubongo cerbo
ubora kvalito
ubovu putreco, malboneco, fieco
ububu muteco
uburudisho refreŝigado
ubutu malakreco
ubwabwa rizokaĉo
uchache malofteco,
malabundeco
uchachefu malmulteco
uchafu malpureco
uchaguzi elektado
uchaji timo, respekto
uchanga juneco
uchangamfu gajeco
uchao tagiĝo
uchapishaji publikigado,
presisteco, presejo
uchawi sorĉado
uchelewaji malfruiĝo
ucheshi ĝojo, amuzo
uchi nudeco
uchifu direktado
uchimbaji minekspluatado
uchochefu instigado
uchomaji bruligado
uchongo strabeco
uchovu laceco
uchoyo avareco
uchujo filtrado
uchukivu abomeno
uchukuzi transporto
uchumaji ekspluatado
uchumi ekonomio
uchungu amareco; sufero
uchunguzi esploro, ekzameno
uchuuzi detalkomercio
Udachi Germanio
udadisi spionado
udakisi kalumnio
udaku protesto
udanganyifu fraŭdo
udevu barboharo
udhahiri evidenteco
udhaifu malforteco
udhalimu krimeco
udhamini garantiado
udhani supozo
-udhi iriti
udhiki mizero, strikteco
udhilifu humileco
udhio iritado

udhuru senkulpigo, preteksto
udi liuto
udogo malgrandeco
udongo argilo
udugu frateco
uelekeo direkto
uelekevu inteligenteco
uelekezo instruado
uelimisho edukado
uendeleo progreso
ufa malfermo
ufadhili favoreco
ufafanuzi eksplikado
ufagio balailo
ufalume reĝeco; reĝlando
ufanani simileco
ufanikivu sukceso
ufanisi sukceso
Ufaransa Francio
ufarisi lerteco
ufasaha, ufasihi elokventeco
ufasiki nemoraleco
ufidhuli malĝentileco, krudeco,
impertinenteco
ufilisi bankroto
ufisadi korupteco
ufitina intrigado
ufito bastono
ufu morto; mortulo
ufuasi sekvantaro
ufuatano sinsekvado
ufufuo resurekto
ufugaji bredado
ufukara senhaveco
ufuko strando, bordo
ufukuto vaporiĝo
ufundi sperteco
ufunguo ŝlosilo
ufuo strando
ufupi mallongeco
ufupisho mallongigo
ufurahi ĝojo
ufusio fundamento, fondado
ufuta sezamo
uga placo

ugali kaĉo
uganga kuracarto
ugawaji dividado
ugawanyi disdonado
ugea ŝmirado
ugeni eksterlando
ugenzi ŝanĝado
ugenzo ŝanĝigado
ughaibu nevidebleco
ughushi falsado
ugo ĉirkaŭbarilo
ugoigoi nefaranteco, nefaremece,
maldiligenteco
ugomaji strikado
ugombo banĝo
ugomvi kverelo
ugoni, ugono koito
ugonjwa malsaneco
ugoya plumaro
-ugua malsaniĝi
ugumu dureco
ugundi vundpulvoro
-uguza flegi
ugwe kablo, ŝnuro
uhaba malmulteco
Uhabeshi Abisenio
uhafifu malpezeco, facileco
uhai vivo, vivanteco
uhaini trompado, perfido
uhaja senhaveco
uhalifu malobeo, krimeco
uhamaji elmigrado
uhamisho deportado
uharibifu ruiniĝo
uhasama malamikeco
uhasidi envio, ĵaluzo
uhawara malĉasteco
uhiana trompado, rabado
Uhindi Hindio
uhitaji senhaveco
uhodari braveco
uhuni vagabondeco
uhunzi forĝado
uhuru libereco
uhusiano interrilateco

uhusuma ona uhasama
uigaji, uigizaji imitado
uimara forteco
Uingereza Anglio
uivi, uizi ŝtelado
ujahili nescio, paganismo
ujaji alveno; juĝisteco
ujamaa parenceco, frateco
ujana infaneco
ujane vidvineco
ujanja trompado
ujasiri braveco
ujasusi scivolemo
ujengaji konstruado
ujenzi konstruado
Ujerumani Germanio
uji kaĉo
ujima najbarhelpo
ujinga stulteco
ujira salajro
ujirani najbareco
ujitahidi streĉado
ujumbe delegacio
ujumla totalaĵo
ujuzi scio, inteligento, saĝeco
ukabaili nobleco
ukadiri estimado
ukaidi obstineco
ukali akreco
ukambaa kablo, ŝnurego
ukame dezerto
ukamili perfekteco
ukamio minacado
ukanda zono, rimeno
ukao domicilio
ukarimu donacemeco
ukasisi sacerdoteco
ukata malriĉeco
ukatili mordemo, krueleco
ukavu sekeco (de ligno, tero, ktp),
impertinenteco
ukawi prokrasto
ukazi loĝejo
uke virineco, vagino
ukelele bruo

uki mielo
ukinaifu satiĝo, kontenteco
ukingo ŝirmilo, barilo
ukinzani opono, opozicio
ukiri agnosko
ukiwa soleco
ukiwizi surdeco
ukodishaji farmopagigo
ukohozi bronkito
ukoko krusto
ukoloni kolonialismo
ukoma lepreco
ukombo kurbeco
ukombo kurbiĝo, anomalio
ukombozi liberigo
ukomo fino
ukongwe maljunuleco,
malforteco
ukonzo lanco
ukoo parenceco
ukopaji pruntepreno, kredito
ukope okulharo
ukorofi kanajleco
ukorogo miksado
ukosefu manko
ukosekano manko, malhavo
ukosi nuko
ukubali akcepto
ukubwa grandeco
ukucha ungo
ukufuru ateismo, paganismo
ukulima agrikulturo
ukulivu senkuraĝeco, rezignacio
ukumbi halo
ukumbizo verando
ukumbuko memoriĝo
ukumbuo skarpo
ukumbusho memorigaĵo
ukumbusho rememoro
ukunde fabo
ukunga akuŝigisteco
ukungu humideco
ukuni lignaĵo
ukunjufu gajeco
ukurasa paĝo

ukuta muro
ukuti palmofolio
ukuu grandeco, graveco
ukuzaji bredado
ukwasi riĉeco
ukwato hufo
ukwe boparenceco
ukweli verdireco
ulaanizi malbenado
ulafi manĝegemo
ulaini maldureco, dolĉeco
ulaiti kotono
ulaji nutraĵo; konsumado
ulalamizi lamentado, petegpreĝo
ulalo dormejo; ponto
ulatifu donemeco, mildeco
ulaya Eŭropo
uledi junmaristo
ulegevu senenergieco,
malforteco
uletaji livero, alporto
ulevi ebrieco
ulili divano, sofo
ulimaji agrikulturo
ulimbo gluaĵo
ulimi lango
ulimwengu mondo
ulinganifu komparo, ekvacio
ulingano enadaptiĝo, harmonio
ulinzi gardado
ulio plado
-uliza demandi
ulizi kriado, plorado
ulizo malĝojigeo
ulozi sorĉado
-uma (1) mordi, piki, dolori
uma (2) forko
umaarifu renomo
umahiri inteligenteco
umajimaji akviĝeco
umalidadi eleganteco
umama patrineco
umande roso
umasihia kristaneco
umasikini malriĉeco

umati homamaso
-umba krei
umbali distanco
umbele estonto
-umbika kreski, beliĝi
umbile naturo, formo
umbo naturo, formo
umbu fratineteto, fratino, kuzino
-umbua malkonstrui
umbuji eleganteco
-ume vira
umekaniki mekanikarto
umeme fulmo, elektriko
-umia dolori, suferi
umilele eterneco
umio gorĝo
umito ŝvelaĵo
umivu doloro
-umiza dolorigi
umizi vundo, lezaĵo
umma komunumo
umoj unueco
umoto varmeco
umri aĝo
-umua forpreni
umwene *ona* uchifu
unadhifu pureco
unafiki hipokriteco
unaibu deputiteco
unajisi malpureco
-unda konstrui
undani venĝemo; sekreto, kaŝita
penso
-undua malkonstrui
uneemefu beniteco
unenaji parolarto
unene dikeco
uneni parolado
ung'aro brilado
-unga (1) junti
unga (2) faruno
-ungama konfesi
ungamo konfeso
-unganisha alligi, juntiĝi
unganisho alligado, kunigo

ungo artikoj, juntigi
-ungua malligi, malkupli
Unguja Zanzibaro
-unguza forbruligi
ungwana nobleco
unono graseco
ununo, ununaji indigno,
paŭtado
ununuzi aĉetado
unyaa malpuraĵo
unyaji fekado
unyamavu silentemo
unyang'anyi rabado
unyasi herbofolio
unyayo spuro
unyenyekevu humileco
unyesi fekaĵo
unyevu humideco
unyonge mizereco
unyoya plumo
unyumba geedzeco,
mastrumado
unyushi brovharo
unywaji trinkado
unywele haro
uo ingo
uokotaji trovaĵo
uokozi liberigo
uombaji almozpetado
uombezi interveno
uombi petado
uongofo justeco; prospero
uongozi gvidado
uonjaji vingustumado; sperto
uonyezi admonado
uorodheshaji registrado
uotaji kreskado
uoto kreskado
uovu putreco, malboneco
uoz edzigado
upaa senhareco
upadiri pastreco
upagazi transporto
upaja femuro
upaji donemeco

upakio, upakizi ŝarĝado (ŝipo)
upakuzi malŝarĝado
upamba vatoj
upambanuzi diskriminado
upambo ornamado
upana larĝeco
upandaji semado, plantado
upande flanko, direkto
upanga glavo
upangaji luigado
upanuzi larĝigado
upanzi surgrimpado
upao ĉevrono
upataji akirado, provizado
upatanisho reakordigo,
repacigado
upatano *ona* patano
upatu cimbalo, kuproplado
upawa kulerego
upekee soleco
upekuzi scivolemeco
upele erupcio; haŭtmalsano
(ekzemo, akno, lepro, ktp)
upelekaji livero, alporto,
akompano
upelelevu scivolemo
upelelezi domserĉado
upendaji amado
upendano reciproka amo
upendeleo prefero
upendezi amindeco
upendo, upenzi amo
upenyezi kontrabandado
upeo horizonto, ekstremeco
upepeo ventumilo
upepo vento
upesi rapideco
upikaji kuirarto
upimaji mezurado
upindano kontraŭdirado
upindo orlo
upinduzi revolucio
upinzani opozicio
upishi kuirado
upofu blindeco

upokezi kolekto, ricevado
upokonyo rabado
upole softeco, mallauĥteco;
malrapideco; saneco; freŝeco
uponyi resanigo
upooza paraliziteco
upotevu ruiniĝo
upotofu malhonesteco
upumbavu stulteco
upungufu deficito
upuuzi stulteco, sensenco
upweke soleco
upya noveco
uradhi konsento
uradi preĝo
urafiki amikeco
uragai trompado
urahisi malkareco, facileco
urai flatado
uramali antaŭdirado
urafu favorkoreco
urefu longeco
urekebisho muntado
urembo beleco
Ureno Portugaldo
urithi heredaĵo
urukaji starto, flugo, aviado
Urusi Rusio
urutuba akvemeco
usadiki lojaleco
usafi pureco, senmakuleco
usafidi (1) pureco, senalmikseco
usafidi (2) etika pureco
usafirishaji transporto,
ekspedado
usafishaji purigado
usaha pusa
usahaulifu forgesemeco
usahibu amikeco
usalama sekureco
usani artometio
usanifu literaturo, literatura
lingvaĵo
usawa egaleco
usemi facilparoleco

useremala ĉarpentarto
ushababi junularo
ushahidi atestado, atestaĵo,
martireco
ushairi poezio
ushanga bido
ushawishi tentado
usheha *ona* uchifu
ushi *ona* unyushi
ushindani konkurso
ushinde malvenko
ushindi venko
ushirika kompanio, societo
ushitaki akuzado, plendo
ushonaji tajlorarto
ushoni tajlorado
ushuhuda *ona* ushahidi
ushujaa heroeco
ushukuru dankemeco
ushungi kaptuko
ushungu veneno
ushupavu persisto
ushuru imposto
-usia ordoni, komisii
usikilivu atentemeco
usikizano interkompreno
usiku nokto
usimamizi estreco, kontrolo,
mastrumo
usimango mokado
usingizi dormado
-usiri heziti, malrapidi
-usirisha malhelpi, reteni
usitadi sperteco
usitahili honoro, merito
usitawi prospereco
uso vizaĝo, frunto, surfaco
usomaji legado, lekturo
usufii sufismo
usugu obstino
usuhuba intimeco, amikeco
usukaji plektado, teksado
usukani stirilo
usuluhi pacigado
usuluhifu pacemeco

usumbufu malpacigeco, sufero
usuria konkubineco
ususaji bojkotado
uta pafarko
utaalamu multscieco, erudicio
utabibu kuracarto
utabiri interpretado
utadi atako, agreseco
utaiti mizero, bezono
utaji kaptuko
utajiri kapitalismo
utakaso purigado
utakatifu sankteco
utako kilo
utalii studo, edukado
utamaduni civilizado
utamani deziro
utambi meĉo
utambulisho eksplikado
utambuzi distingemeco
utamu dolĉeco
utanashati freŝeco
utandu reto, teksado
utangazaji publikigo
utangulizi antaŭparolo
utani parenceco, amikeco;
ŝerco
utanzi branĉo
utari kordo
utasa sterileco
utashi intenco, deziro
utatu Triunuo
utawala regado
utayari kompleteco, preteco
ute muko
uteketevu bruliteco, ruiniĝo
uteketezo bruligado
utelezi glitigeco
utembezi kolportado
utendaji aktiveco
utengano izoleco
utengenezaji organizado,
riparado
utengo izoligado
utenzi aktiveco; epopeo

utepe ligilo, ŝnuro
utepetevu senenergieco, pigreco
utesi kverelo, suferigo
utetaji kverelemeco
utetezi interveno, pledado
uteto debato
uteuzi oficdono; elektado
uthabiti senŝanceleco
uthubutifu konvinkiteco
utibabu medicinarto
utiifu obeemeco
utimilifu kompleteco
utimilivu kompletado
utisho minaco, timigo
utulivu trankvileco
uto sezamoleo
utoaji elspezo, eldono
utogozi senmoraleco
utomvu plantsuko
utope koteco
utoro eskapado
utoto infaneco, eteco
utovu malriĉeco
utu homeco, humaneco,
plenkreskeco
utukufu sublimeco, alteco
utumbavu dikaĵo
utumbo intesto
utumbuizo serenado
utume mesaĝisteco; profeteco
utumishi ofico, servoloko
utumizi uzado
utumwa sklaveco
utunduizi atentemeco
utungaji aŭtoreco, verkado,
versarto
utungo verko
utungu suferado
utunzaji, utunzi prizorgado,
flegado
utupu nudeco, malpleneco
uuaji mortigado
uuguzi flegado
uumbaji kreado
uume vireco

uundaji strukturo, konstruado
uungu dieco
uungwana nobeleco
uvaro vestaĵo
uvimbe ŝvelaĵo
uvimbizi tegmentigado
uviringo cilindreco, cirkleco
uvivu pigreco
uvuio blovado
uvuko transvojaĝo, transiro
uvukuto nebulo, vaporo
uvulana junuleco
uvuli ombro
uvumbi polvo
uvumbuzi malkovrado
uvumi tumulto, famo
uvumilivu pacienco
uvundo fetoro
uvungu kava spaco
uvunjaji ruinigo, rompado
uvunjifu ruiniĝo
uvuno rikolto
uvushi transirigo, pramado
uvutaji fumado, tirado
uvuvi fiŝado
uvuzi pubharoj
uvyazi reproduktado
uwakili advokateco,
 reprezentado
uwanda korto, granda placo,
 laborloko
uwanja ĝardeno
uwasho lumigado, bruligado
uwati (1) furunko
uwati (2) tegmenttrabo
uwazi malfermeco
uwaziri ministerio
uwazo pensado, meditado
uwekaji konservado
uwekevu inteligento
uwezekano ebleco
uwele malsano
uweleko portotuko
uweza potenco
uwezo potenco

uwili duobleco, dueco
uwimbi eleuzino (grenspeco)
 (*bot*)
uwindaji ĉasado
uwindo ĉasaĵo
uingu ĉielo
uwongo malvero
-uya reveni
uyabisi sekeco
uyoga fungo
Uyunani Grekio
-uza vendi
uzalendo patriotismo
uzalishi akuziŝiĝisteco
uzandiki zoroastrismo,
 hipokriteco
uzani pezo, pezeco
uzao produktado, posteularo
uzazi parenceco, infanigado,
 gravedigado, patrineco
uzee maljunuleco
uzembe maldiligenteco
uzi fadeno
uzima saneco, tuteco
uzimbe malfortikeco
uzinduo alarmo
uzindusho vekado, stimulado
uzinge braceleto
uzingo orbito, ĉirkaŭiro
uzinivu malmoraleco, putneco
uzinzi adulto, adulteco
uzishi enterigo
uzito pezo, pezeco
uziwa laguno
uzoevu kutimo, kutimigo
uzuiaji retenado, malhelpado
uzuio kontraŭstaro
-uzulu maldungi, eksigi
uzungu (1) strangeco,
 blankuleco
Uzungu (2) Eŭropo
uzuri beleco, afableco
uzushi elmergigo, aperigo,
 elpenso, eltrovo, invento
uzuzi trompado, kalumnio

V

-**vaa** surhavi, vestiĝi
valio, vazi vestaĵo
-**valisha** vesti
-**vama** sinki, eluziĝi
vao vesto
varanga bruo
vazi vesto
vema bone
vena vejno
vepa vaporo
-**via** nekreski, negrandiĝi
vibaya malbone
viburudishaji refreŝigaĵoj
vifaa ilaro
vigumu malfacile
-**vika** vestigi
vile tiel
-**vimba** ŝveli
-**vimbisha** ŝveligi
vimoto fajreme, ekscitite
vingi multfoje
vingine, vinginevyo alimaniere
vipele *ona* upele
vipi kiel?
-**viringa** ruligi
-**visha** vestigi
vita milito
vitamini vitaminoj
vivi-hivi ĝuste tiel, precize tiel
-**vivia** blovi
-**vivu** pigra
vivyo hivyo tiel kiel vi diras
vizuri bone
vokali vokalo
-**vua** (1) savi, transhelpi,
suprentiri, elakvigi, fiŝi
-**vua** (2) malfermi (okulojn),
senvestigi
-**vuaza** vundi
-**vuja** liki
-**vuka** (1) esti senvestata
-**vuka** (2) transiĝi, transpasi

-**vukuta** vapori, fumi, varmblovi
vukuto varmego, temperaturo
-**vuli** vira
-**vulisha** senvestigi
-**vuma** bruegi
vumbi polvo
-**vumbika** kovri
-**vumbua** malkovri
vumi, vumo bruo, rumoro,
famo
-**vumilia** toleri, elteni
-**vumilivu** pacienca, tolerema
-**vuna** rikolti
-**vunda** odoraĉi
-**vunga** rompeti
vunge pakaĵo
-**vungu** kava
-**unja** rompi
-**unjifu** rompita, ruina
vuno rikolto
vuo fiŝado
-**vuri** eltiri
-**vuruga** kirli
-**vurugika** esti trolaborinta,
superstreĉita
-**vuruma** ĵetegi
-**vusha** transigi, prami
-**vuta** tiri, altiri
-**vuvia** blovi
-**vuvumuka** evolui, kreski rapide
-**vyaa** *ona* -zaa
vyakula manĝaĵoj
vyema bone
vyombo ekipaĵo, posedaĵoj

W

-**wa** esti, estigi
-**wa na** havi
-**waa** (1) bruli, brili
waa (2) makulo
waadhi admonado

waama kaj poste, kaj cetero
waba ĥolero
-wadi (1) alveni
wadi (2) *ona* waladi
wadi (3) seka fluejo
-wadia alveni (tempo)
Wadudi Dio amata
wafi urtiko
-wafiki konformi, adaptiĝi
-wahi troviĝi, aliri
wahidi unu, unika
wajibu devo, neceso
wajihi vizaĝo
-waka (1) bruli
-waka (2) masoni
wakadhaa k.t.p.
wakala leĝa reprezento
wakati tempo
wake lia, ŝia, ĝia
wakifu pia fondaĵo
wakili advokato
-wakili reprezenti
wakina parencoj
wala nek
waladi infano, junulo
walakini sed tamen
walau kaj se, eĉ se
wale tiuj
wali rizo kuirita
walidani gepatroj
walii sanktulo
walio naso
Wallahi! mia Dio!
-wama antaŭen kliniĝi
-wamba streĉi
wambiso membrano, streĉaĵo
wanda prosperi
-wanga nombro
wangwa ebenaĵo
wanja palpebro-kolorigaĵo
wao ili
wapi kie?
waraka folio, letero
wari valvo
waridi rozo

warigi forta drinkaĵo,
sensentigaĵo
warishai cisterno
warithi heredaĵo
-washa bruligi, fajrigi
wasia testamento
-wasifu priskribi, laŭdi, difini
-wasili alveni
wasita, wasitani mezo, centro
wasiwasi zorgo, prizorgemo
watani parenca lando, patrujo
wavu reto
-wawa brulume dolori
waya ferdrato, kupodrato
wayo spuro, piedsigno
wayuwayu hirundo
-waza pensi
wazee gepatroj
wazi malferma, klara
wazimu spiritoj; frenezeco
waziri ministro
waziwazi malkaŝe publike
wazo penso, ideo
-weka formeti, konservi
wekevu celkonscieco
weko deponejo
wekundu ruĝeco
wele mamo
weleko beboportotuko
wema boneco
wembamba svelteco, strikteco
wembe razilo
wengi multoj
wengine aliaj
wengu lieno
wenzi amikoj; amikeco
wenzo levilo, levstango
wepesi facileco
werevu ruzeco
wetu nia, niaj homoj
weupe blankeco
weusi nigreco
wevi, wezi ŝtelistoj, gangsteroj
wewe ci, vi
weye ci

-weza povi
-wezekana ebli, farebli, venkebli
-wezesha ebligi, povigi
-wi malbona
-wia krediti
wibari kuniklo
wifi bofratino
-wika kokokrii
-wiki semajno
wilaya distrikto
-wili du
-wima stari
wimbi ondo
wimbo kanto
wimo alteco, pozicio
winchi, winji vinĉo, argano
-winda ĉasi
windo ĉasaĵo
-winga elpeli
wingi multeco
wingu nuboj
-wini gajni
wino inko
witiri nepara nombro
wito alvoko
witu arbarego
wivi ŝtelado
wivu envio
-wiwa ŝuldi
wizani pezo
wizi ŝtelo
woga malkuraĝeco, timo
wogofyo timigo
wokofu sekureco, liberigo
wokozi savo, savado
wole fato
wongofu rekteco
wonyesho eksplikado,
 eksponado, montrado
wororo maldureco
wote ĉiuj
woto kreskado; varmiĝo
wozo putrado
wusia averto, lasta deziro de
 mortonto

Y

ya ol *ona* zaidi
yaa ho!
yaani tio signifas
yabisi seka
-yabisika sekiĝi
-yabisisha sekigi
yadi (1) mano
yadi (2) jardo (90 cm)
yahe amiko
yahudi judo, juda
yai ovo
-yaika fandi
-yaisha fandigi
yakini (1) certa
yakini (2) certeco
-yakinisha certigi
yakuti rubeno
yamini dekstra mano;
 ĵuro
Yamini Yemen
yamkini eblas, eble
-yamkinika ebligi
-yamkinisha ebligi
yanga ĉielo, lumo
Yarabi ho Dio!
Yasini preĝo (sura 36)
yasumini jasmeno
yatima orfo
yaya prizorgantino,
 amatulino
yee *ona* yeye
yeye li, ŝi
-yeyuka *ona* -yaika
yoga *ona* uyoga
yonzi malĝojo, ĉagreno
yowe kriado, plorado
yu li estas, ŝi estas
-yua koni, scii
yule tiu homo
yumkini eblas
yungi nimfeo, nufaro
yunifomu uniformo

yupi kiu?
yupo li estas (ĉi) tie
yuzi ona juzi

Z

-zaa naski
zabarijudi smeraldo
zabibu vinbero
zaburi psalmo
zafarani safrano
-zagaa brili
zahama tumulto, ĥaoso
zahanati kliniko
zaidana multipliko,
multobligo
zaidi ya pli ol
-zaidika plimultiĝi
-zaidisha plimultigi
zaini ornamaĵo
-zainisha ornami
zaka imposto
-zalisha naskigi
-zaliwa naskiĝi
zalizali tertremado
-zama subakviĝi
zamani tempo
-zamisha subakvigigi
zamu vico
zana ilo
zandiki hipokritulo
zani adultanto
zao produkto
zarambo alkoholo
zari orbrokato
-zatiti pretigi
-zawa naskiĝi
zawadi donaco
-zazi fruktodona,
fekunda
zebaki hidrargo
-zee olda

zege cemento
zeituni olivo
-zembe inerta, malaktiva
zena belaĵo, ornamaĵo
-zengea serĉi
zeru albino
zeze gitaro
-zia sin deteni de
ziada multeco, grandnombro,
abundo
ziaka saĝujo
ziara vizitado
-ziba ŝtopi
-zibika ŝtopiĝi
-zibisha ŝtopigi
zibo ŝtopilo
-zibua malŝtopi, maltermi
-zidi pliiĝi
-zidika plimultiĝi, grandiĝi
-zidisha plimultigi
ziga varmbotelo
-zika enterigi
zikwi multegoj
zilabia bakaĵo
-zilia sin reteni de, rifuzi,
insultiĝi
-zima (1) sana
-zima (2) estingi(iĝ)i
-zimika estingiĝi
-zimisha estingi
-zimua malvarmigi
zimwi demono, monstro
zina, zinaa adulto,
malmoraleco
-zindua ektimigi, veki
-zinduka ektimi vekiĝi
-zinga rondiri
-zingatia atenci
zingio encirkligo
-zingira ĉirkaŭi
zingizi naskodoloroj
zingo rulado, rotacio, turniĝo
-zingua malvolvi
zinguo elsorĉigo, ekzorcado
-zini adulti

-zira abomeni, malami
zirai sveno
zita milito
-zito peza
ziwa mamoo
zizi kaprejo
-zizima malvarmeta, freŝa
-zoea kutimiĝi
-zoevu kutimiĝinta
-zoeza kutimigi, trejni
zoezi kutimo, trejnado, instruado
zohali saturno (planedo)
-zolea preni de la tero
zoloto laringo
-zoma kriegi, ĝemegi, laŭte
primoki
zomari *ona* zumari
zomeo kriado, mokado
-zonga turni
-zoza riproĉi
-zua inventi
-zubaa vagi, ĉirkaŭvagi
-zui reteni, haltigi
-zuika blokiĝi, ŝtopiĝi, haltiĝi
zuizi obstaklo, blokaĵo
zuka (1) spirito, fantomo
-zuka (2) emergi, aperi
zulia tapiŝo
-zulika kapturigi
zulio akuzo, kalumnio
-zulisha kapturigi
zulu kapturigo
-zulula ĉirkaŭiri sencele
zumari fluto, klarneto
-zumbua eltrovi, malkovri
zunga (1) prepucio
-zunga (2) ensorĉi
-zungu stranga, blanka, Eŭropa
-zungua ruli, turni, ĉirkaŭiri
-zunguka ĉirkaŭi
zunguko rotundo
-zungumza paroladi
zungumzo konversacio
-zungusha ĉirkaŭigi
-zuri bela, afabla

-zuru viziti
-zusha elpensi, imagi, mensogi
-zuzu stulta

Vi tenas en viaj manoj la unuan Esperanto-vortaron *en kaj el* afrika lingvo, *en kaj el* la suahila: unika instrumento por la loĝantoj de Orienta Afriko, kaj por tiuj kiuj volas interrilati kun ili.

Vi uzu ĝin por kursoj, korespondado, kaj ĝenerale por pli efika internacia komunikado. La kompilanto, d-ro Jan Knappert estis i.a. profesoro en la Universitato de Loveno, kaj lektoro ĉe la Departemento de Afrikaj Lingvoj ĉe la School of Oriental and African Studies de la Londona Universitato.

Hiki indicho kamusi ya kwanza ya Kiswahili-Kiesperanto na Kiesperanto-Kiswahili.

Hii kamusi iwe ala ya kusemezana baina watu wa Afrika mashariki na ulimwengu wote maana Kiesperanto husemwa pahali po pote duniani. Tutumaini kwamba siku moja watu wote watasema Kiesperanto kiwe lugha yao ya pili.

Mtungaji Jan Knappert, lecturer in the Africa Department of the School of Oriental and African Studies in the University of London.